

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือน
ของกองทัพอากาศ

โดย

นาวาอากาศเอก ตรีพล อ่องไพฑูรย์
รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์
กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๙
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย นาวาอากาศเอก ตรีพล อ่องไพฑูรย์ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๕๙

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาเอกสารข้อมูล สถานภาพ ข้อจำกัด ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ งานด้านกิจการพลเรือนทหารอากาศและค้นหาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงาน ด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพประเภทการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยใช้ข้อมูลของหน่วยงานด้านต่างๆ ทบพจนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้บริหารของ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รับทราบถึงสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน ได้พบปัญหา และอุปสรรคในองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านนโยบาย ด้านกำลังพล ด้านยุทธวิธี และด้านงบประมาณ และได้แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้าน กิจการพลเรือนของกองทัพอากาศดังนี้ ปรับปรุงโครงสร้างกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ซึ่งมี ลักษณะงานที่แตกต่างจากกรมฝ่ายอำนวยการอื่นของกองทัพอากาศ การบรรจุบุคลากรควรบรรจุ ให้สอดคล้องกับปริมาณงาน ตั้งแต่ระดับการบังคับบัญชาจนถึงผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ ควรสร้างแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน ขวัญ กำลังใจ ให้กับผู้ปฏิบัติ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ และปรับเปลี่ยน ทัศนคติของข้าราชการให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน การสนับสนุน ทรัพยากรในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน โดยเฉพาะการสนับสนุนอากาศยาน การสนับสนุน งบประมาณในกรณีที่ต้องปฏิบัติงานตามนโยบาย หรือ สถานการณ์ที่เร่งด่วน รวมถึงการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ให้ความสำคัญในการบรรจุบุคลากร การบริหารทรัพยากร บุคคล การจัดการระบบงาน ความชัดเจนของแผนงาน การกำกับดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน ติดตามการปฏิบัติงาน การเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานและการประเมินผล รวมถึงการทำความเข้าใจ ในงานด้านกิจการพลเรือนให้กับส่วนราชการ ข้าราชการทุกระดับ ในกองทัพอากาศ

คำนำ

การศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของ กองทัพอากาศในครั้งนี้ เกิดจากแนวคิดของผู้วิจัยที่ต้องการจะทราบถึงการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศในระยะที่ผ่านมา และเพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าในสถานการณ์ปัจจุบัน ทหารเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศร่วมกับภาคประชาชนมากขึ้น ทำให้ต้องมีการสร้างความร่วมมือระหว่างทหารกับประชาชน ประกอบกับนโยบายรัฐบาลที่ให้ทหารช่วยเหลือประชาชน ในกรณีต่างๆ เช่น การบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าบทบาทความร่วมมือดังกล่าว มีความสำคัญเป็นอย่างมากและยังไม่ได้มีผู้ศึกษาเรื่องดังกล่าวอย่างลึกซึ้งและจริงจัง

ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้รับ ผู้วิจัยเห็นว่าจะเป็นข้อเสนอสำหรับผู้เกี่ยวข้องทั้งในระดับ นโยบายและฝ่ายปฏิบัติ ตลอดจนผู้สนใจในการนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ เพื่อประโยชน์สำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้าน กิจการพลเรือน รวมทั้งการนำไปเป็นตัวอย่างหรือกรณีศึกษาในหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

นาวาอากาศเอก

(ตรีพล อ่องไพฑูรย์)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๒
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๒
คำจำกัดความ	๓
บทที่ ๒ ทฤษฎีและแนวคิดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน	๕
องค์การสมัยใหม่	๕
การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่	๑๐
งานกิจการพลเรือนในประเทศไทย	๒๑
การดำเนินการกิจการพลเรือนของกองทัพบก	๒๓
การดำเนินการกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ	๒๕
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๔
สรุป	๓๕
บทที่ ๓ การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนกองทัพอากาศ	๓๗
นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๐	๓๗
นโยบายของผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการทางทหาร	๔๐
นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ ปี พ.ศ.๒๕๖๐	๔๑
การจัดโครงสร้างกองทัพอากาศในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน	๔๔
หลักนิยมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (ร่าง)	๔๕
แนวคิดในการปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนในยามสงคราม	๔๘
กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ	๕๐
การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกรมกิจการพลเรือน	๘๕
สรุป	๙๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือน	
ของกองทัพอากาศ	๙๗
นโยบายด้านกิจการพลเรือน	๙๗
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ	๑๐๑
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๑๐๗
สรุป	๑๐๗
ข้อเสนอแนะ	๑๑๐
บรรณานุกรม	๑๑๑
ประวัติย่อผู้วิจัย	๑๑๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๓ - ๑	อัตรากำลังพลกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ	๕๔
๓ - ๒	การพิทักษ์ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	๕๕
๓ - ๓	การแก้ไขปัญหาคความยากจน	๖๐
๓ - ๔	การช่วยเหลือและบริการประชาชน	๖๔

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒ - ๑	๖
๓ - ๑	๔๕
๓ - ๒	๕๓

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสถานการณ์โลกในยุคสงครามเย็นได้ยุติลง ภัยคุกคามจากกำลังทหารจากภายนอกประเทศมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ได้เกิดภัยคุกคามต่อชาติขึ้นในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นการต่อสู้ด้านผลประโยชน์ของชาติอีกทั้งการรับรู้และการคิดต่างของประชาชนมีผลต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นนอกจากบทบาทของกองทัพในการป้องกันประเทศ และการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงต้องปรับนโยบายและเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทั้งด้านยุทธศาสตร์และยุทธวิธีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี และร่วมกันพัฒนาประเทศ ซึ่งทุกอย่างจะสำเร็จได้โดยการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนเป็นหลัก ซึ่งงานกิจการพลเรือนนั้น เป็นงานที่ละเอียดอ่อน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ ดังนั้นงานด้านกิจการพลเรือน จึงเป็นงานที่จะช่วยให้กองทัพบรรลุภารกิจ ในการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

กองทัพอากาศได้กำหนดเจตนารมณ์ตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์ทหาร ภายใต้กรอบหน้าที่สำคัญในการเตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตลอดจนดำรงเป้าหมาย การพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” กองทัพอากาศได้มีนโยบายด้านกิจการพลเรือน และการประชาสัมพันธ์ โดยมีกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศเป็นหน่วยงานหลัก ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมความจงรักภักดี และความกตัญญูต่อสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนการพิทักษ์รักษา เทิดทูนและถวายพระเกียรติต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด ระดมทรัพยากรของกองทัพอากาศและร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศ พัฒนางานด้านกิจการพลเรือน และการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา พร้อมให้ความร่วมมือและสนับสนุนกองทัพอากาศในการปฏิบัติ ภารกิจทั้งในภาวะปกติและภาวะสงคราม ดังนั้นกองทัพอากาศจึงต้องระดมทรัพยากร โดยใช้กำลังพล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และยุทธโธปกรณ์ รวมทั้งงบประมาณที่มีอยู่ดำเนินการทั้งปวง ตามขีดความสามารถ แต่เนื่องจากงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและการจัดองค์กรมาตลอดเวลา อีกทั้งปริมาณงานด้านพลเรือนมีเพิ่มขึ้นตามนโยบายรัฐ ทำให้กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศไม่สามารถพัฒนาและกำหนด การกำหนดแนวคิด หลักนิยม และแผนดำเนินการที่ต้องใช้เป็นกลยุทธ์ในการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม และเป็นไป

ในทางเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติระหว่างทหารอากาศและพลเรือน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น จึงได้ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเต็มขีดความสามารถต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสถานภาพ และข้อจำกัดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนทหารอากาศ
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. วิจัยเฉพาะกระบวนการและรูปแบบในการกำหนดแผนงานด้านกิจการพลเรือน
๒. ในส่วนของการปรับปรุงบทบาทและโครงสร้างของหน่วยรับผิดชอบหลัก จะเป็นเพียงการเสนอแนวคิดหรือหลักการกว้าง ๆ โดยไม่พิจารณาลึกในรายละเอียดของผังการจัดหน่วย
๓. วิจัยเฉพาะภารกิจทางการทหารที่เปิดเผยได้เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ รูปแบบ และลักษณะของนโยบายการปฏิบัติการระหว่างทหารกับพลเรือน โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ความชัดเจน ความเฉพาะเจาะจง ความสามารถในการแปลงไปสู่แผนการปฏิบัติ ความเหมาะสมของเนื้อหา กับกรอบเวลา รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้แนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติของงานกิจการพลเรือนที่เหมาะสมกับห้วงเวลา มีความชัดเจน และแปลงไปสู่แผนการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและปฏิบัติได้จริง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้แนวทางในการพิจารณาแก้ไขข้อจำกัดในการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน และให้บรรลุเป้าหมายในภาพรวม
๒. ได้แนวคิดในการปรับบทบาท และโครงสร้างของหน่วยรับผิดชอบหลักที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินการด้านกิจการพลเรือนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้นโยบายที่เหมาะสมและปฏิบัติ ได้จริง
๓. ได้ข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายงานด้านกิจการพลเรือนทหารอากาศเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คำจำกัดความ

การปฏิบัติการด้านพลเรือน	หมายถึง	การดำเนินงานของทหารในลักษณะเดียวกันหรือลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงานในความรับผิดชอบของฝ่ายพลเรือน เพื่อประสานให้การปฏิบัติงานของทหารและการปฏิบัติงานของฝ่ายพลเรือน มีความสอดคล้องและเกื้อกูลซึ่งกันและกันในขอบเขตตามนโยบายของประเทศ และพันธะข้อผูกพันต่าง ๆ ทั้งตามกฎหมายในประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
การปฏิบัติการจิตวิทยา	หมายถึง	การดำเนินงานทางจิตวิทยาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้และใช้กระทำโดยตรง หรือ ทางอ้อมต่อกลุ่มชนเป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นฝ่ายเดียวกัน ฝ่ายเป็นกลาง หรือ ฝ่ายตรงข้าม เพื่อปรับปรุงพัฒนาความคิด อารมณ์ ทักษะคติและพฤติกรรม ให้เป็นไปในทางที่เกื้อกูลต่อการบรรลุตามเป้าหมายของชาติ โดยแยกออกเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ และการต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ กระทำโดยการปฏิบัติการจิตวิทยา ซึ่งหมายรวมถึงการใช้สื่อและกิจกรรมสนับสนุน
การประชาสัมพันธ์	หมายถึง	การใช้เครื่องมือที่มีอยู่ทั้งปวง เพื่อเผยแพร่ข่าวสารที่สำคัญและเป็นประโยชน์ไปสู่กลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานองค์การ สถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหวังผลในความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชนพลเรือน
การเสริมสร้างอุดมการณ์ในหน่วยทหาร	หมายถึง	การดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบและต่อเนื่อง เพื่อให้บุคคล/กลุ่มชนยอมรับและเชื่อมั่นในความคิดที่ถูกต้องและชอบธรรม อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สุขแก่ส่วนรวม และมีปณิธานมั่นคงที่จะปฏิบัติให้บรรลุในความคิดนั้น
การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ	หมายถึง	การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่ทหารรับผิดชอบ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของส่วนราชการและภาคเอกชน โดยใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และกำลังพลที่มีอยู่ภายใน

ขอบเขตที่สามารถจะกระทำได้ เพื่อพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนในภาวะไม่ปกติ

หมายถึง การดำเนินงานด้านพลเรือนเกี่ยวกับการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง การอพยพประชาชนการปกครองดินแดนที่ได้จากการยึดครองโดยประธานการปฏิบัติกับส่วนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

การบรรเทาสาธารณภัย

หมายถึง การป้องกัน บรรเทา และลดอันตราย ที่เกิดขึ้นแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น (ไม่รวมถึงภัยอันเกิดจากการสู้รบ หรือ ภัยสงคราม) รวมทั้งการดำเนินการฟื้นฟูให้คืนสู่สภาพปกติภายหลังที่เกิดภัย

การฝึกศึกษาด้านกิจการพลเรือน หมายถึง

การส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยได้มีทักษะงานด้านกิจการพลเรือนเพิ่มมากขึ้นสามารถนำความรู้ไปดำเนินการเผยแพร่ให้แก่กำลังพลและประชาชนได้นำไปปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

บทที่ ๒

ทฤษฎีและแนวคิดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน

งานกิจการพลเรือน เป็นกระบวนการใช้ประโยชน์จากเวลาหรือโอกาส ภายใต้สภาวะเงื่อนไขที่มีความเหมาะสม เพื่อสร้างอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มบุคคลหรือมวลชนให้สามารถสนองต่อความสำเร็จของภารกิจ งานกิจการพลเรือนนี้จะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งในยามสงบและยามสงคราม สำหรับการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศในยามสงบนั้น เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจถึงการปฏิบัติภารกิจของ กองทัพอากาศ ว่ามีประโยชน์ต่อชาติและประชาชนอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ได้การสนับสนุนจากประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการในลักษณะของการจัดกิจกรรมร่วมทางสังคมและสาธารณประโยชน์ เช่น การเข้าร่วมพัฒนาชุมชน การร่วมจัดกิจกรรมกับประชาชน ในโอกาสสำคัญต่างๆ การจัดตั้งมวลชนเพื่อการปฏิบัติภารกิจจิตวิทยาและสนับสนุนกิจการทหาร ส่วนในยามสงครามนั้นงานกิจการพลเรือนยังรวมถึงการปฏิบัติต่อฝ่ายตรงข้ามในประเทศและเขตยึดครองของฝ่ายเรา และการปฏิบัติภารกิจจิตวิทยาตลอดจนการดำเนินการทางการเมืองต่อประชาชนในเขตยึดครองของฝ่ายเรา ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้

กองทัพอากาศโดยกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศเป็นหน่วยงานฝ่ายอำนวยการในสายงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศจะเป็นหน่วยหลักที่รับผิดชอบในระดับแผนงานในภาพรวมด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ และจากการศึกษาการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ผู้วิจัยมีการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนดังนี้

๑. องค์การสมัยใหม่
๒. การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่
๓. งานกิจการพลเรือนในประเทศไทย
๔. การดำเนินการกิจการพลเรือนของกองทัพบก
๕. การดำเนินการกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ
๖. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๗. สรุป

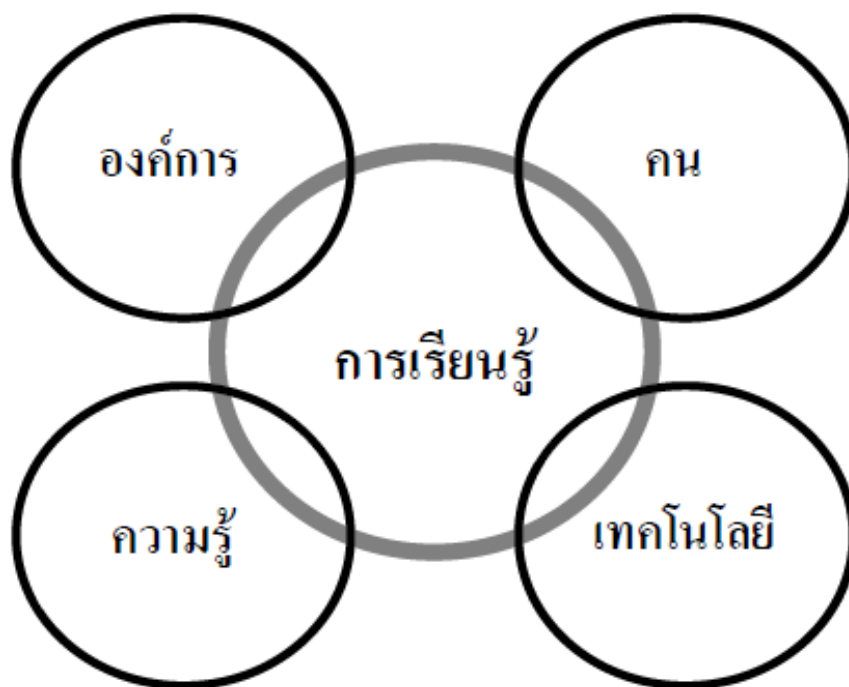
องค์การสมัยใหม่

ในปัจจุบันการพัฒนาองค์การของไทยได้รับเอาแนวคิดการบริหารจากต่างประเทศมาใช้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะดำรงสถานภาพทางการแข่งขัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เพื่อความอยู่รอดในกระแสการแข่งขันอันเชี่ยวกรากในระบบทุนนิยม (Capitalist) ดังนั้นสถานภาพที่องค์การต้องการคือการสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรนั่นเอง ในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่าเครื่องมือทางการบริหารประการหนึ่งที่จะสามารถมีส่วนช่วยให้้องค์การได้รับความสำเร็จอันยั่งยืนคือ องค์การแห่ง

การเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งได้รับการกล่าวถึงกันอย่างกว้างขวางทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยภาครัฐองค์การสมัยใหม่ ได้กำหนดให้มีการตราไว้ในกฎหมายคือพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ หมวด ๓ มาตรา ๑๑ “ส่วนราชการ มีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน” จากภาวะปัจจัยต่างๆจึงทำให้เกิดความปรารถนาที่จะสร้างและพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ บุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสร้างผลงานได้ตามความปรารถนาอีกทั้งเป็นแหล่งสร้างความคิดทางปัญญา โดยการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้นองค์กรสมัยใหม่ควรมีลักษณะสำคัญดังนี้

๑. ต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องอาศัยความเข้าใจและความมุ่งมั่นในการทำระบบย่อยทั้ง ๕ ระบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้อันได้แก่ การเรียนรู้ (Learning) องค์กร (Organization) คน (People) ความรู้ (Knowledge) และเทคโนโลยี (Technology) ให้ตัวขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรเพราะการเรียนรู้ประเภทนี้ไม่สามารถจะเกิดขึ้นและไม่สามารถคงอยู่ได้ หากปราศจากความเข้าใจ และการพัฒนาระบบย่อยที่สัมพันธ์กันทั้ง ๕ ระบบ ดังแผนภาพที่ ๒ - ๑

แผนภาพที่ ๒ - ๑ ตัวแบบขององค์กรเรียนรู้ในเชิงระบบ

ที่มา : พงกะพรวณ ตะกลมทอง, ๒๕๕๐ : ๑๑

ระบบย่อยด้านองค์การ คน ความรู้และเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการส่งเสริมและขยายการเรียนรู้ (Learning) จะเป็นระบบย่อยที่แทรกซึมเข้าไปในระบบย่อยทั้ง ๔ ที่เหลืออยู่ โดยระบบย่อยทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนประกอบในการสร้างและบำรุงรักษาการเรียนรู้ในองค์การที่ขาดมิได้ ระบบย่อยทั้ง ๕ ระบบนี้มีความสัมพันธ์กันและเติมเต็มซึ่งกันและกัน ถ้าระบบย่อยใดอ่อนแอหรือขาดหายไประบบย่อยอื่น ๆ ก็จะได้รับผลกระทบไปตามๆ กัน ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ Peter M. Senge กล่าวไว้ว่า องค์การแห่งการเรียนรู้คือ “องค์การที่ซึ่งบุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสร้างผลงานได้ตามความปรารถนา อีกทั้ง เป็นแหล่งสร้างความคิดทางปัญญาโดยการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ร่วมกัน” และการที่จะสร้างให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ได้นั้น Peter M. Senge ได้แนะนำว่าองค์การต้องสร้างวินัย ๕ ประการ (Fifth Discipline) ให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร ดังต่อไปนี้

๑.๑ บุคลากรที่มีความรอบรู้ (Personal Mastery) การเรียนรู้ของปัจเจกบุคคลเป็นจุดเริ่มต้นขององค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งบุคคลควรต้องได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอยู่เสมอ โดยในการพัฒนาควรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รูปแบบของการเรียนรู้จะเน้นการเรียนรู้ในที่ทำงาน (Work Place Learning) หรือการเรียนรู้งานในหน้าที่ (On the Job Learning)

๑.๒ รูปแบบความคิด (Mental Models) รูปแบบความคิดของบุคคลมีอิทธิพลต่อแนวทางการปฏิบัติของบุคคลนั้นๆ อีกทั้งเป็นสิ่งที่กำหนด พฤติกรรมการปฏิบัติงานว่าจะมีลักษณะเช่นไร ด้วยเหตุนี้เององค์การต้องพัฒนาบุคลากรให้มีการเรียนรู้และเข้าใจถึงสิ่งที่บุคคลต้องการ (Self Vision) กับสิ่งที่องค์การต้องการ (Organizational Vision) ซึ่งองค์การควรเตรียมการสร้างบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนแนวความคิดระหว่างกัน อันทำให้คนในองค์การมีแนวความคิดไปในแนวทางเดียวกันและนำไปสู่ผลงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๑.๓ วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ขององค์การและวิสัยทัศน์ของบุคคล ส่งผลให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันมิใช่เพียงแค่การทำตามหน้าที่เท่านั้น ดังนั้นจุดมุ่งหมายขององค์การแห่งการเรียนรู้คือ การผลักดันให้บุคคลในองค์การทุกคนมีข้อสัญญาผูกมัดทางใจ โดยอาศัยจุดประสงค์ร่วมกันบนพื้นฐานของการเป็นหุ้นส่วน (Partner) ซึ่งสิ่งดังกล่าวเกิดขึ้นได้เนื่องจากการแลกเปลี่ยนแนวความคิด ความรู้ ประสบการณ์ ซึ่งกันและกันนั่นเอง

๑.๔ การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) ในองค์การแห่งการเรียนรู้ไม่ควรให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเก่งอยู่ผู้เดียวในองค์การ ควรก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ก่อให้เกิดเป็นความรู้ ความคิดร่วมกันภายในองค์การ การดำเนินการอาจตั้งเป็นทีมเรียนรู้เพื่อพิจารณาความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ รวมทั้งสภาพความเป็นไปภายในองค์การ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนแนวความคิดและนำไปสู่ข้อกำหนดในการปรับปรุงองค์การให้มีประสิทธิภาพ

๑.๕ ความคิดเป็นระบบ (System Thinking) เป็นวินัยข้อที่สำคัญมาก มีลักษณะคือ การพิจารณาองค์การต้องพิจารณาในรูปแบบองค์รวมขององค์การ ไม่ควรพิจารณาแต่เพียงปัจเจกบุคคลเท่านั้น มีกรอบแนวความคิดคือ คิดเป็นกลยุทธ์ เน้นรูปแบบที่สามารถนำมาปฏิบัติจริงได้ คิดทันเหตุการณ์ การคิดควรทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีอิทธิพลต่อองค์การและสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์ การมองเห็นโอกาส การคิดไม่เพียงแต่การคิดในปัญหา

เฉพาะหน้าเท่านั้น แต่ควรพิจารณาถึงสภาพการณ์ในอนาคต เพื่อสามารถกำหนดแนวทางการปฏิบัติเชิงรุกได้อาจกล่าวได้ว่ามิติในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เกี่ยวเนื่องกับมิติทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) อย่างแท้จริง กล่าวคือสถานะขององค์การแห่งการเรียนรู้จะดำรงอยู่ได้ต้องอาศัยบุคลากรเป็นสำคัญและบุคลากรนั้นคงเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายระดับ เช่น ผู้บริหาร หัวหน้างาน พนักงานระดับปฏิบัติการ ซึ่งต้องมีความชัดเจนในวินัย

๒. ต้องเป็นองค์การเสมือนจริง (Virtual Organization) ในที่นี้หมายความว่า องค์การที่ดำรงอยู่จะมีลักษณะที่ใช้เครือข่ายในการเชื่อมโยง คน ทรัพยากร และความคิดต่าง ๆ เพื่อสร้างและกระจายสินค้าหรือบริการ โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตขององค์การแบบเดิม หรือข้อจำกัดในด้านสถานที่ตั้งขององค์การ องค์การเสมือนจริงจะมีลักษณะที่สำคัญ ๗ ประการ ดังนี้

๒.๑ มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม ช่วยในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้แม้จะอยู่ห่างไกล โดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ตที่เรียกว่าระบบสารสนเทศระหว่างองค์การ (Inter Organizational Information System)

๒.๒ สัมพันธ์กับชุมชนเครือข่ายมีการร่วมมือและพึ่งพากัน เครือข่ายคอมพิวเตอร์ทำให้คนสามารถสื่อสารระหว่างกัน กลายเป็นสังคมมีโครงสร้างแบบเครือข่าย (Network Structure) จุดเด่นในสังคมนี้อาจคือการติดต่อมีข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์น้อยกว่าสังคมแบบอื่น ทำให้เป็นสังคมที่มีความหลากหลายทั้งด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ และฐานะทางสังคม และเมื่อชุมชนร่วมมือกันหรือเป็นพันธมิตรกันเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน เรียกว่าเป็น ชุมชนเสมือนจริง (Virtual Community)

๒.๓ มีความยืดหยุ่น (Flexibility) ด้วยจุดเด่นที่ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่และเวลา การปฏิบัติงานในองค์การอาจใช้กลุ่มงานที่ทำหน้าที่ต่างกัน หรืออาจนำวิธีการจ้างคนภายนอก และกลยุทธ์การสร้างพันธมิตรระหว่างองค์การมาใช้

๒.๔ มีความไว้วางใจ (Trust) องค์การเสมือนจริงต้องการความไว้วางใจในระดับที่สูงกว่าองค์การแบบเดิม เพราะการทำงานในระดับต่าง ๆ ไม่ได้อยู่ภายใต้การดูแลควบคุม ดังนั้นจึงต้องการความไว้วางใจสูง จึงมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานและนายจ้างและความสัมพันธ์ระหว่างองค์การด้วย

๒.๕ การบริหารตนเอง (Self-Organization) การปฏิบัติงานของสมาชิกขององค์การมีความเป็นอิสระมาก สายการบังคับบัญชาจะไม่ชัดเจน การทำงานที่ดีจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของสมาชิกว่าควรจะทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

๒.๖ ขอบเขตขององค์การไม่ชัดเจน เนื่องจากโครงสร้างขององค์การเสมือนจริงมีลักษณะแบบเครือข่าย และเป็นความร่วมมือจากส่วนงานที่มีที่ตั้งอยู่ต่างสถานที่กันทำให้เป็นการยากที่จะกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดขององค์การเสมือนจริงได้ องค์การสมัยใหม่

๒.๗ ไม่มีสถานที่ตั้งองค์การ เนื่องจากการปฏิบัติงานที่ดำเนินการโดยใช้เทคโนโลยีโดยไม่คำนึงถึงสถานที่ เช่น ร้านค้าเสมือน ซึ่งลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เยี่ยมชมเลือกซื้อสินค้า และสั่งซื้อสินค้า ได้โดยไม่ต้องไปสถานที่ของร้านจริงแต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นองค์การแบบดั้งเดิมหรือองค์การสมัยใหม่จะมองข้ามปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน

ในองค์การไม่ได้ Stephen R. Covey ได้เสนอประเด็นปัญหาเรื้อรังในองค์การเจ็ดประการที่จะทำ
องค์การไม่ประสบความสำเร็จ จนในท้ายที่สุดต้องเข้าสู่สภาวะวิกฤตินั้นมีอยู่ดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ ปัญหาที่หนึ่ง การมองไม่เห็นอนาคตและไม่มีค่านิยมร่วมกัน องค์การ
ที่ไม่มีการระบุ หรือไม่มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และไม่ยึดมั่นในปณิธานขององค์การในแต่ละระดับ
ตัวอย่าง เช่นมหาวิทยาลัยแบบเปิด ต้องให้โอกาสแก่คนจำนวนมาก และต้องมีรูปแบบการสอนที่
แตกต่างไปจากระบบการเรียนการสอนปกติ แต่อาจารย์ผู้สอนชอบสอนตามแบบที่เคยได้รับการสอนมา
คือแบบต้องให้ผู้เรียนมาชั้นเรียน ต้องมีการเช็คชื่อ ผู้เรียนต้องมานั่งจดคำบรรยายทั้งที่มีวิธีการอื่นๆ
ทดแทนได้และอาจจะดีกว่า หรือพรรคการเมืองที่เร่งรีบจัดตั้งโดยกลุ่มนักการเมืองที่แต่ละคนก็มี
ปรัชญาการเมืองและมีวิธีการทำงานที่ไม่เหมือนกัน ยิ่งทำงานร่วมกันในพรรคเดียวกันไป ก็ยิ่งพบว่า
การรวมตัวท่ามกลางสถานการณ์รื้อรอนเช่นนั้นได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันเองมากขึ้น

๒.๗.๒ ปัญหาที่สอง การไม่มีกุศโลบายหรือเส้นทาง กุศโลบายหรือเส้นทางนั้น
ไม่ได้พัฒนาอย่างดี ไม่สามารถอธิบายได้ว่า จะทำอะไรต่อไป หรือไม่สามารถสนองต่อความ
ต้องการตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง การขาดนักปฏิบัติ หรือขาดการตระหนักว่าการจะไปให้ถึงความคิด
ความฝันนั้นจะต้องเริ่มจากการเดินก้าวแรก และก้าวต่อไป โดยแต่ละก้าวข่างนั้นเป็นไปอย่างมี
แผนงานได้อย่างไร เป็นเหมือนการสร้างบ้านที่รู้ว่าอยากได้บ้านอย่างไร แต่ก็ขาดคนที่เป็นสถาปนิก
ที่มาช่วยนำความคิดความอยากนั้นไปสู่การเป็นแบบแปลนบ้านที่ต้องการ

๒.๗.๓ ปัญหาที่สาม จัดองค์การไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกันระหว่าง
โครงสร้างและค่านิยมที่ต้องการให้มีระหว่างการมีโลกทัศน์กับระบบที่คงดำรงอยู่ โครงสร้างของ
องค์การจึงไม่สอดคล้องกับทางเดินไปตามกุศโลบายที่วางไว้ เปรียบเสมือนการใช้ยานพาหนะที่ไม่
เหมาะสมในการเดินทางเช่น ใช้เรือท้องแม่น้ำที่ออกแบบไว้อย่างหนึ่ง แต่จะเอาออกทะเลผจญคลื่นลม
อีกแบบหนึ่งมหาวิทยาลัยที่จะต้องการแข่งขันและก้าวนำหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี แต่ใช้
โครงสร้างราชการที่ไม่มีการปรับเปลี่ยนมาเป็นหลายสิบปี ระบบธุรกิจการธนาคาร และการจัดการ
บริษัทขนาดใหญ่หลายๆ แต่กิจการบริหารงานก็ยังจะเกาะกุมกันเฉพาะภายในครอบครัว ก็ทำให้ไม่ได้
คนทำงานดีมีฝีมือมาร่วมงาน

๒.๗.๔ ปัญหาที่สี่ ผู้บริหารหรือหัวหน้ามีสไตล์การบริหารที่ผิดไม่สอดคล้อง
กับองค์การ ปรัชญาของฝ่ายบริหารไม่สอดคล้องกับทิศทางและค่านิยมขององค์การ หรือ สไตล์
ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่เขียนเอาไว้ เช่นนักบริหารที่ไม่มีความอดทนทางปัญญากับการต้องบริหารใน
มหาวิทยาลัย แม้ทัพหรือขุนศึกที่ไม่ต้องการมือเปื้อนเลือดในสนามรบ หัวหน้าพรรคการเมืองที่ไปเชิญ
คนอื่นที่เขาไม่เข้าใจในปรัชญาของพรรค ไม่เข้าใจธรรมชาติของคนในพรรค เห็นแต่เขาเป็นคนมี
ชื่อเสียง หรือเคยประสบความสำเร็จมาแล้ว ก็จะทำให้เขามาเป็นผู้นำ

๒.๗.๕ ปัญหาที่ห้า ไม่มีทักษะในการบริหาร อาจจะมีโลกทัศน์ มีความฝัน
มีความหวัง แต่คนจัดการขาดทักษะที่เขาจะทำให้โลกทัศน์หรือความฝันนั้นเป็นจริงได้ เช่น เจ้าของ
ร้านขายกล้วยเตี้ยที่มีชื่อ แต่ถนัดจะปรุงกล้วยเตี้ยด้วยมือตนเองไปที่ละชาม แต่เมื่อต้องการขยาย
กิจการก็ยังทำอย่างเดิม ลูกค้าก็มารอกันนานๆ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ไม่นานคนก็จะเบื่อการรอ และธุรกิจ
ก็จะล้มเหลว เหมือนนักวิชาการที่ประสบความสำเร็จในฐานะนักวิจัย แต่ที่ก้าวสู่ตำแหน่งบริหาร
โดยที่มีความฉลาด มีค่านิยมแบบมหาวิทยาลัย มีความฝันและความหวัง แต่ไม่มีประสบการณ์ทางการบริหาร

๒.๗.๖ ปัญหาที่ทก องค์การปราศจากความไว้วางใจ องค์การขาดพลังจิต ไม่มีขวัญและกำลังใจ หมดความอยากที่จะติดต่อสื่อสาร ไม่สนใจที่จะช่วยกันแก้ปัญหา ขาดความร่วมมือ และขาดการทำงานเป็นทีม

๒.๗.๗ ปัญหาที่เจ็ด บุคลากรในองค์การขาดศักดิ์ศรีในตนเอง การมีค่านิยมจะเทียบได้กับการต้องลงปฏิบัติจนเป็นนิสัย คนอาจจะมีค่านิยมและความเชื่ออย่างหนึ่ง แต่พฤติกรรมเขาเป็นอีกอย่างหนึ่งก็ได้ เช่น นักบวชที่พร่ำสอนให้คนอื่นเสียสละ แต่ตัวท่านเองกลับเป็นคนแสวงประโยชน์ทรัพย์สินและมีความไม่ชอบมาพากลซ่อนอยู่เบื้องหลัง อาจารย์อาจจะสอนอย่างหนึ่ง แต่สิ่งที่ประพฤติปฏิบัติกลับเป็นแบบอื่น บอกให้คนอื่นเสียสละ แต่ตนเองไม่เคยแม้แต่จะไปลองใช้ชีวิตหรือศึกษาในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ท่านเคยสังเกตที่ท่านทำงานอยู่ว่ามีลักษณะดังกล่าวอยู่บ้างหรือไม่ เพราะสภาพขององค์การเหล่านี้จะเป็นปัญหาในการดำเนินการขององค์การองค์การสมัยใหม่

๓. องค์การสมัยใหม่ในทรรศนะของ Tom Peters ผู้ประพันธ์หนังสือ Re-Imagine เป็นผู้เชี่ยวชาญการคิดค้นนวัตกรรมทางการบริหารจัดการ ควรจะมีลักษณะดังนี้

- ๓.๑ เป็นองค์กรแบบแบนราบ (Flat) ไม่มีรูปแบบของระบบราชการ
- ๓.๒ บูรณาการอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น (Systemically Integrated) มีลักษณะเชื่อมโยงอุปสงค์และอุปทานแบบห่วงโซ่ (Supply & Demand Chain)
- ๓.๓ เชื่อมโยงการสื่อสารโดยอินเทอร์เน็ต
- ๓.๔ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
- ๓.๕ ทำงานได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่
- ๓.๖ ตอบสนองสิ่งต่างๆ ได้อย่างทันทีทันใด
- ๓.๗ "ลูกค้า" เป็นจุดศูนย์กลาง (Customer-Centric)
- ๓.๘ สินค้าและบริการสามารถตอบสนองลูกค้าได้รวดเร็ว ทันกับความต้องการ
- ๓.๙ การเปลี่ยนแปลงจากศูนย์ต้นทุน (Cost Center) ไปสู่องค์การแห่งการให้บริการอย่างมืออาชีพ (The Professional Service Firms / PSFs)

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) คือ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐโดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยการนำเอาแนวทางหรือวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ เช่น การบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมืออาชีพ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า การจัดการโครงสร้างที่กะทัดรัดและแนวราบ การเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาแข่งขันการให้บริการสาธารณะ การให้ความสำคัญต่อค่านิยมจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนทั้งการมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นสำคัญ

๑. เหตุผลที่ต้องนำแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่มาใช้

๑.๑ กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ต้องเพิ่มศักยภาพและความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบที่เปลี่ยนแปลงไป

๑.๒ ระบบราชการไทยมีปัญหาที่สำคัญคือ ความเสื่อมถอยของระบบราชการและขาดธรรมาภิบาล ถ้าภาครัฐไม่ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการบริหารจัดการของภาครัฐเพื่อไปสู่องค์กรสมัยใหม่ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ก็จะส่งผลบั่นทอนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตด้วย ดังนั้นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) จึงเป็นแนวคิดพื้นฐานของการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบต่าง ๆ ของภาครัฐและยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม มีแนวทางในการบริหารจัดการดังนี้

๑.๒.๑ การให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน

๑.๒.๒ ลดการควบคุมจากส่วนกลางและเพิ่มอิสระในการบริหารให้แก่หน่วยงาน

๑.๒.๓ การกำหนด การวัด และการให้รางวัลแก่ผลการดำเนินงานทั้งในระดับองค์กร และระดับบุคคล

๑.๒.๔ การสร้างระบบสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร (เช่น การฝึกอบรมระบบค่าตอบแทนและระบบคุณธรรม) เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถทำงานได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

๑.๒.๕ การเปิดกว้างต่อแนวคิดในเรื่องของการแข่งขัน ทั้งการแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันและระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานของภาคเอกชน ในขณะที่ เดียวกันภาครัฐก็หันมาทบทวนตัวเองว่าสิ่งใดควรทำเองและสิ่งใดควรปล่อยให้เอกชนทำ

๒. แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

หลักใหญ่ของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ การเปลี่ยนระบบราชการที่เน้นระเบียบและขั้นตอนไปสู่การบริหารแบบใหม่ซึ่งเน้นผลสำเร็จและความรับผิดชอบ รวมทั้งใช้เทคนิคและวิธีการของเอกชนมาปรับปรุงการทำงาน

การจัดการภาครัฐแนวใหม่มีหลักสำคัญ ๗ ประการ คือ

๒.๑ จัดการโดยนักวิชาชีพที่ชำนาญการ (Hands-on Professional Management) หมายถึง ให้ผู้จัดการมืออาชีพได้จัดการด้วยตัวเอง ด้วยความชำนาญ โปร่งใสและมีความสามารถในการใช้ดุลพินิจ เหตุผลก็เพราะเมื่อผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว ก็จะไม่เกิดความรับผิดชอบต่อการตรวจสอบจากภายนอก

๒.๒ มีมาตรฐานและการวัดผลงานที่ชัดเจน (Explicit Standards and Measures of Performance) ภาครัฐจึงต้องมีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของผลงาน และการตรวจสอบจะมีได้ก็ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

๒.๓ เน้นการควบคุมผลผลิตที่มากขึ้น (Greater Emphasis on Output Controls) การใช้ทรัพยากรต้องเป็นไปตามผลงานที่วัดได้ เพราะเน้นผลสำเร็จมากกว่าระเบียบวิธี

๒.๔ แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วยย่อยๆ (Shift to Disaggregation of Units in the Public Sector) การแยกหน่วยงานใหญ่ออกเป็นหน่วยงานย่อยๆ ตามลักษณะสินค้าและบริการที่ผลิต ให้เงินสนับสนุนแยกกัน และติดต่อกันอย่างเป็นอิสระ

๒.๕ เปลี่ยนภาครัฐให้แข่งขันกันมากขึ้น (Shift to Greater Competition in the Public Sector) เป็นการเปลี่ยนวิธีทำงานไปเป็นการจ้างเหมาและประมูล เหตุผลก็เพื่อให้ฝ่ายที่เป็นปรปักษ์กัน (Rivalry) เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้ต้นทุนต่ำและมาตรฐานสูงขึ้น

๒.๖ เน้นการจัดการตามแบบภาคเอกชน (Stress on Private Sector Styles of Management Practice) เปลี่ยนวิธีการแบบข้าราชการไปเป็นการยืดหยุ่นในการจ้างและให้รางวัล

๒.๗ เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีวินัยและประหยัด (Stress on Greater Discipline and Parsimony in Resource Use) วิธีนี้อาจทำได้ เช่น การตัดค่าใช้จ่าย เพิ่มวินัยการทำงาน หยุดยั้งการเรียกร้องของสหภาพแรงงาน จำกัดต้นทุนการปฏิบัติ เหตุผลก็เพราะต้องการตรวจสอบความต้องการใช้ทรัพยากรของภาครัฐ และ “ทำงานมากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรน้อยลง”

๓. รูปแบบการนำการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในระบบราชการไทย

๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ เหตุผลในการตราพระราชบัญญัตินี้คือ เพื่อเป็นการปรับปรุงระบบบริหารราชการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีกรอบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการกำกับการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติราชการ และเพื่อให้กระทรวงสามารถจัดการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ จึงกำหนดให้มีรูปแบบการบริหารใหม่ โดยกระทรวงสามารถแยกส่วนราชการจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามภาระหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกับเป้าหมายของงานที่จะต้องปฏิบัติและกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีงานสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันได้ และมีผู้รับผิดชอบกำกับการบริหารงานของกลุ่มภารกิจนั้นโดยตรงเพื่อให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการประสานการปฏิบัติงาน และการใช้งบประมาณเพื่อที่จะให้การบริหารงานของทุกส่วนราชการบรรลุเป้าหมาย ของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน มีการมอบหมายงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการและสมควรกำหนดการบริหารราชการในต่างประเทศให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพ โดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการ นอกจากนี้ สมควรให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลการจัดส่วนราชการและการปรับปรุงระบบการทำงานของภาคราชการให้มีการจัดระบบราชการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ในมาตรา ๓/๑ ได้กำหนดให้การพัฒนาระบบราชการต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ความต้องการของประชาชนและทันต่อการบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก

และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงานการจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

๓.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ได้กำหนด ขอบเขต แบบแผน วิธีปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นไปตามหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ดังนี้

- ๓.๒.๑ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๓.๒.๒ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ๓.๒.๓ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ๓.๒.๔ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ๓.๒.๕ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- ๓.๒.๖ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก
- ๓.๒.๗ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบ

และวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง

๓.๓ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๖ – ๒๕๕๐ ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักของการพัฒนาระบบราชการไทย ๔ ประการ

- ๓.๓.๑ พัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนที่ดีขึ้น
- ๓.๓.๒ ปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม
- ๓.๓.๓ ยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานให้อยู่ในระดับสูง

เทียบเท่าเกณฑ์สากล

- ๓.๓.๔ ตอบสนองต่อการบริหารปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- โดยกำหนดยุทธศาสตร์ ๗ ด้านเพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ประสิทธิภาพ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ๑ การปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงานประกอบด้วย

๙ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ ๒ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินประกอบด้วย

๔ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ ๓ การรื้อปรับระบบการเงินและการงบประมาณประกอบด้วย

๘ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ ๔ การสร้างระบบบริหารงานบุคคลและค่าตอบแทนใหม่ประกอบด้วย

๗ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ ๕ การปรับเปลี่ยนกระบวนการ วัฒนธรรมและค่านิยม

ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ ๖ การเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ ๗ การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย ๖ มาตรการ

๓.๔ การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ : KPI (Key Performance Indicators) โดยให้มีการประเมินการปฏิบัติราชการ ใน ๒ องค์กรประกอบ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐/ว ๒๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง มาตรฐานและแนวทางกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ คือ

๓.๔.๑ ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ

๓.๔.๒ พฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ

๓.๕ การบริหารราชการแบบบูรณาการ (CEO) ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ

๓.๕.๑ เป็นระบบบริหารจัดการในแนวนอน (Horizontal Management) ที่ใช้การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนในพื้นที่ในลักษณะ “พื้นที่ – พันธกิจ – การมีส่วนร่วม” (Area – Functional – Participation: A-F-P) ในทุกขั้นตอนของการทำงาน เพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการพัฒนา (Partnership) ในระดับจังหวัด ตลอดจนเพื่อสร้างการทำงานในลักษณะเครือข่าย (Networking)

๓.๕.๒ เป็นระบบบริหารจัดการที่มีเป้าหมายที่การตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ (Customer Driven) ด้วยระบบงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน (Result – Based) ด้วยมาตรฐานผลงานขั้นสูง (High Performance Output)

๓.๕.๓ เป็นระบบบริหารจัดการที่อยู่ภายใต้กรอบของบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และโครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน รวมทั้งหลักการการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) แต่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการบริหารที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๔. การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.๒๕๕๖ - พ.ศ.๒๕๖๑)

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.๒๕๕๖ - พ.ศ.๒๕๖๑) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน

มีเป้าหมายเพื่อพัฒนางานบริการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ต่อคุณภาพการให้บริการ โดยออกแบบการบริการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้ง่ายและหลากหลายรูปแบบ เน้นการบริการเชิงรุกที่มี ปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่าง

ภาครัฐและประชาชน การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง พัฒนาระบบการจัดการ ข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริการที่เป็นเลิศ เช่น

๔.๑.๑ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบการเชื่อมโยงงานบริการซึ่งกันและกัน และวางรูปแบบการให้บริการประชาชนที่สามารถขอรับบริการจากภาครัฐได้ทุกเรื่อง โดยไม่คำนึงว่าผู้รับบริการจะมาขอรับบริการ ณ ที่ใด (No Wrong Door)

๔.๑.๒ ยกระดับการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) ด้วยการเชื่อมโยงและบูรณาการกระบวนการบริการที่หลากหลายจากส่วนราชการต่าง ๆ มาไว้ ณ สถานที่เดียวกัน เพื่อให้ประชาชนสามารถรับบริการได้สะดวก รวดเร็ว ณ จุดเดียว เช่น ศูนย์รับคำขออนุญาต ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤต (One Stop Crisis Center: OSCC) เป็นต้น

๔.๑.๓ ส่งเสริมให้ส่วนราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการให้บริการ ประชาชน (e-Service) เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้ง่ายขึ้น รวมทั้งพัฒนารูปแบบ การบริการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้เลือกรูปแบบการรับบริการที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง (Government You Design) โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่น M – Government ซึ่งให้บริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile G2C Service) ที่ส่งข้อมูลข่าวสารและบริการถึง ประชาชน แจ้งข่าวภัยธรรมชาติ ข้อมูลการเกษตร ราคาพืชผล หรือการติดต่อและแจ้งข้อมูล ข่าวสารผ่านสังคมเครือข่ายออนไลน์ (Social Network) เป็นต้น

๔.๑.๔ ส่งเสริมให้มีเว็บกลางของภาครัฐ (Web Portal) เพื่อเป็นช่องทางของบริการภาครัฐทุกประเภท โดยให้เชื่อมโยงกับบริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทุกหน่วยงานของภาครัฐ รวมถึงข้อมูล ข่าวสาร องค์กรความรู้ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้

๔.๑.๕ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการประชาชนที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหลายส่วนราชการ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยทบทวนขั้นตอน ปรับปรุงกระบวนการหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัวและเอื้อต่อการแข่งขันของประเทศ

๔.๑.๖ ส่งเสริมให้มีการนำระบบการรับประกันคุณภาพมาตรฐานการให้บริการ (Service Level Agreement) มาใช้ในภาครัฐ ซึ่งเป็นการกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ ที่มีต่อประชาชน โดยการกำหนดระดับการให้บริการ ซึ่งครอบคลุมการกำหนด ลักษณะ ความสำคัญ ระยะเวลา รวมถึงการชดเชยกรณีการให้บริการไม่เป็นไปตามที่กำหนด

๔.๑.๗ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริการภาครัฐ โดยใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนในการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนตามวงจรชีวิต โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากบัตรสมาร์ทการ์ด (Smart Card) หรือ เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก

๔.๑.๘ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงาน และหล่อหลอมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตใจที่เอื้อต่อการให้บริการที่ดี รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงคุณภาพการบริการโดยตรงมากขึ้น

๔.๑.๙ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐยกระดับระบบการบริการประชาชน โดยการจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการเพื่อให้สามารถนำมาปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการบริการได้อย่างจริงจัง เน้นการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ณ จุดบริการ หลังจากได้รับการบริการและนำผลสำรวจความพึงพอใจมาวิเคราะห์ ศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และเผยแพร่ผลการสำรวจให้ประชาชนทราบ โดยอาจจัดตั้งสถาบันการส่งเสริมการให้บริการประชาชนที่เป็นเลิศ (Institute for Citizen - Centered Service Excellence) เพื่อทำหน้าที่ในการสำรวจความคิดเห็น วิเคราะห์ ติดตาม เสนอแนะ การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริการประชาชนแก่ส่วนราชการต่างๆ

๔.๑.๑๐ ส่งเสริมให้ส่วนราชการมีการพัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างจริงจัง โดยเน้นการจัดการเชิงรุก มีการรวบรวม หลักเกณฑ์และกระบวนการ จัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐาน ตอบสนองทันทีที่สามารถติดตาม เรื่องร้องเรียนได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการให้บริการ รวมไปถึงการมีฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ

๔.๑.๑๑ วางหลักเกณฑ์ แนวทางและกลไกการช่วยเหลือเยียวยาเมื่อประชาชนได้รับความไม่เป็นธรรม หรือได้รับความเสียหายที่เกิดจากความผิดพลาดของการดำเนินการของภาครัฐและปัญหา ที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือปัญหาอื่นๆ ที่รัฐมีส่วนเกี่ยวข้อง

๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ

มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่องค์การแห่งความเป็นเลิศ โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์การที่มีความทันสมัย กะทัดรัด มีรูปแบบเรียบง่าย (Simplicity) มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรในองค์การ เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐ ประหยัดค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานต่างๆ และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เช่น

๔.๒.๑ ปรับปรุงหน่วยงานราชการให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ ลดความซ้ำซ้อน มีความยืดหยุ่น คล่องตัวสูง สามารถปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อบทบาทภารกิจหรือบริบทในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๔.๒.๒ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อก้าวไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

๔.๒.๓ ยกกระตือรือร้นพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้การนำองค์การเป็นไปอย่างมีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม การวางแผนยุทธศาสตร์ และผลักดันสู่การปฏิบัติ การให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว การส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริง และทำงานโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ

๔.๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนาหน่วยงานของรัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government)

๔.๒.๕ นำเทคโนโลยีมาใช้ภายในองค์กร เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น ยกกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานและให้บริการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานแบบเสมือนจริง (Virtual Office) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และประหยัดค่าใช้จ่าย

๔.๒.๖ ปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Standard) และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานของรัฐ (Connected Government) ที่สมบูรณ์แบบเพื่อก้าวไปสู่ระดับมาตรฐานสากล

๔.๒.๗ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักโดยการจัดระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ระบบการให้บริการภาครัฐ และพัฒนาระบบสารสนเทศบนโครงสร้างพื้นฐานหลักที่ทางภาครัฐพัฒนาขึ้น ได้แก่ ระบบเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ (Government Information Network: GIN) และเครื่องแม่ข่าย (Government Cloud Service: G – Cloud) เพื่อลดค่าใช้จ่าย ทรัพยากรและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

๔.๒.๘ นำกรอบแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand E-Government Interoperability Framework: TH e-GIF) มาใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐ เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๙ พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรภาครัฐให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการด้วยกันในลักษณะเครือข่ายข้อมูลที่เชื่อมต่อถึงกัน เพื่อให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในระดับต่างๆ เพื่อสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่สำคัญต่อการบริหารราชการแผ่นดินและการตัดสินใจ ไปยังศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (PMOC) เพื่อให้เกิดการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันและถูกต้อง

๔.๒.๑๐ ส่งเสริมให้ส่วนราชการมีแผนการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงาน (Business Continuity Plan) เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมรับมือต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทันท่วงทีโดยกำหนดแนวทางขั้นตอนการช่วยเหลือ การซักซ้อม และการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Crisis Management Center) ในการบริหารจัดการสภาวะวิกฤตแต่ละประเภท ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๔.๒.๑๑ วางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Workforce Plan) ให้มีความเหมาะสม ไม่เป็นภาระต่องบประมาณของประเทศ พัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะของบุคลากรและประสิทธิภาพของระบบราชการ สร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ประเทศไปสู่การปฏิบัติ

๔.๒.๑๒ ส่งเสริมให้มีการวางระบบเตรียมความพร้อมเพื่อทดแทนบุคลากร เช่น แผนการ สืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เป็นต้น ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าสู่ระบบราชการได้โดยง่ายมากขึ้นในทุกระดับ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Talent Mobility) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงได้ทั้งสองทางจากภาครัฐไปสู่ภาคเอกชน และจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐ

๔.๒.๑๓ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ในการปฏิบัติราชการ โดยเฉพาะการวัดผลการปฏิบัติงานในเชิงเปรียบเทียบอ้างอิงกับเกณฑ์มาตรฐาน และ/หรือ แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมถึงปรับปรุงการทำงานโดยนำเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการเพิ่มผลิตภาพมาใช้ มุ่งขจัดความสูญเปล่าของการดำเนินงานในทุกกระบวนการ ตัดกิจกรรมที่ไม่มีประโยชน์หรือไม่มีการเพิ่มคุณค่าในกระบวนการออกไป เพิ่มความยืดหยุ่นขององค์การด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่และปรับปรุงกระบวนการเพื่อสร้างคุณค่าในการปฏิบัติงาน เช่น Lean Management เป็นต้น

๔.๒.๑๔ ส่งเสริมให้มีการนำรูปแบบการใช้บริการร่วมกัน (Shared Services) เพื่อประหยัดทรัพยากร ลดค่าใช้จ่าย ยกระดับคุณภาพมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานของรัฐ โดยรวมกิจกรรมหรือกระบวนการลักษณะ/ประเภทเดียวกัน (Common Process) ซึ่งเดิม ต่างหน่วยงานต่างดำเนินงานเองเข้ามาไว้ในศูนย์บริการร่วมโดยเฉพาะงานสนับสนุน (Back Office) ได้แก่ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการเงินการคลัง และระบบบุคลากร เป็นต้น

๔.๒.๑๕ ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ จะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบ และปลอดภัยของสังคมส่วนรวม รวมทั้งสนับสนุน เสริมสร้าง พัฒนาและสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่สังคมและชุมชน เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มีเป้าหมายเพื่อวางระบบการบริหารจัดการสินทรัพย์ของราชการครบวงจร โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ผูกมัด/ผูกพันติดตามมา (Ownership Cost) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างโอกาส และสร้างความมั่นคงตามฐานะเศรษฐกิจของประเทศ ลดความสูญเสียนสิ้นเปลืองและเปล่าประโยชน์ รวมทั้งวางระบบและมาตรการที่จะมุ่งเน้นการบริหารสินทรัพย์เพื่อให้เกิดผลตอบแทนคุ้มค่า สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายโดยรวม มีต้นทุนที่ต่ำลงและลดความต้องการของสินทรัพย์ใหม่ที่ไม่จำเป็น เช่น ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสินทรัพย์และบูรณาการเข้ากับระบบบริหารจัดการทรัพยากรขององค์การ (Enterprise Resource Planning: ERP) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์และการบริหารจัดการองค์การโดยรวม และการลดต้นทุนโดยจัดให้มีระบบและข้อมูลเพื่อให้หน่วยราชการใช้ประกอบการวัดและวิเคราะห์ การใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดผลิตภาพ (Asset Productivity) และเกิดประโยชน์สูงสุด (Asset Utilization) เป็นต้น

๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันภายในระบบราชการด้วยกันเอง เพื่อแก้ปัญหาการแยกส่วนในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน รวมถึงการวางระบบความสัมพันธ์และ

ประสานความร่วมมือระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบของการประสานความร่วมมือที่หลากหลาย ภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน คือ นำศักยภาพเฉพาะของแต่ละหน่วยงานมาสร้างคุณค่าให้กับงานตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของประเทศและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น

๔.๔.๑ วางระบบการบริหารงานแบบบูรณาการในยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ (Cross Functional Management System) ตามห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chains) ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ รวมทั้งกำหนดบทบาทภารกิจให้มีความชัดเจนว่าใครมีความรับผิดชอบในเรื่องหรือกิจกรรมใด รวมทั้งการจัดทำตัวชี้วัดของกระทรวงที่มีเป้าหมาย ร่วมกัน (Joint KPIs)

๔.๔.๒ การออกแบบโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบของหน่วยงานรูปแบบพิเศษ เพื่อให้สามารถรองรับการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศที่ต้องอาศัย การดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ไม่ยึดติดกับโครงสร้างองค์การและระบบราชการแบบเดิม

๔.๔.๓ ปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้มีลักษณะแบบยืดยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมเป็นหลัก เพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศและการบริหารงานแบบบูรณาการ

๔.๔.๔ พัฒนารูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐในระดับต่างๆ (Multi-Level Governance) ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยเน้นการยึดพื้นที่เป็นหลัก เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ประสานสัมพันธ์กันในการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าและไม่เกิดความซ้ำซ้อน และปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้เป็นแบบยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area-based Approach) รวมทั้งวางเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณให้กระทรวง/กรม ต้องสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในสัดส่วนวงเงินงบประมาณที่เหมาะสม

๔.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชน

มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานราชการทบทวนบทบาทและภารกิจของตนให้มีความเหมาะสม โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มุ่งเน้นการพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่น การถ่ายโอนภารกิจบางอย่างที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินงานเองให้ภาคส่วนอื่น รวมทั้งการสร้างความร่วมมือหรือความเป็นภาคีหุ้นส่วน (Partnership) ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น เช่น

๔.๕.๑ ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือในรูปภาคีหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชน (Public-Private- Partnership : PPP) เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในด้านต่างๆ ที่จำเป็นของประเทศที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และภาครัฐยังไม่สามารถดำเนินการได้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ได้รับการสนับสนุนกลไกการดำเนินการแบบร่วมลงทุนกับภาคเอกชนด้วยความชัดเจน โปร่งใสและเกิดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้มีการลงทุนที่ซ้ำซ้อน มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนับสนุนให้มี

การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการลงทุนของเอกชนร่วมในกิจการของรัฐ ตลอดจนให้มีหน่วยงานรับผิดชอบกำหนดมาตรฐาน ส่งเสริม สนับสนุนการร่วมลงทุนเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ ความมั่นคงทางการเงินและการคลังของประเทศในระยะยาว

๔.๕.๒ เปิดให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันกันเพื่อจัดทำบริการสาธารณะแทนภาครัฐ (Contestability) ในภารกิจของภาครัฐที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองและภาคเอกชนสามารถดำเนินการแทนได้โดยสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีผ่านกลไกตลาด เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันได้โดยง่าย รวมทั้งป้องกันและลดปัญหาการผูกขาดในระยะยาว ตลอดจนทำให้ภาครัฐสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนให้เป็นผู้กำหนดมาตรฐานและระดับการให้บริการ รวมทั้งติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาคเอกชนให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่วางไว้ได้อย่างแท้จริง

๔.๕.๓ เปิดให้องค์กรภาคประชาสังคมและชุมชนสามารถเข้ามาเป็นผู้จัดบริการสาธารณะแทนภาครัฐ โดยอาศัยการจัดทำข้อตกลงร่วม (Compact) ในรูปแบบการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมและชุมชน ซึ่งมีเป้าหมายของข้อตกลงอยู่ที่การร่วมกันดำเนินการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์

๔.๕.๔ พัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารงานแบบเครือข่าย (Networked Governance) โดยการปรับเปลี่ยนบทบาท โครงสร้าง และกระบวนการทำงานขององค์กรภาครัฐ ให้สามารถเชื่อมโยง การทำงานและทรัพยากรต่างๆ ของหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เกิดการพึ่งพากันในรูปแบบพันธมิตร มีการบริหารงานแบบยืดหยุ่น เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว ทันท่วงทีต่อสถานการณ์ เชื่อมโยงระบบการทำงานระหว่างองค์กรได้ ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว

๔.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน

มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและวางกลไกให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การทำงานของทางราชการ ตลอดจนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และมาตรการในการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เช่น

๔.๖.๑ เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยการพัฒนาระบบการตรวจสอบสาธารณะ (Public Scrutiny) และผู้ตรวจสอบอิสระจากภายนอก (Independent Assessor) ที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับการรับรองเข้ามาดำเนินการสอดส่องดูแลและสอบทานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ รวมทั้งวางกลไกสนับสนุนให้ดำเนินการจัดทำราคากลางและข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

๔.๖.๒ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันในเชิงรุก รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือวัดระดับความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๔.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ : การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

มีเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งประสาน พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกันในการส่งเสริมและยกระดับธรรมาภิบาลในภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียน อันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเมือง และความเจริญผาสุกของสังคมร่วมกัน (การบริหารภาครัฐแนวใหม่, ออนไลน์, ๒๕๕๗)

งานกิจการพลเรือนในประเทศไทย

พระบรมราชาโชวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานกระบี่ และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๓๖

“...ทหารนั้น มิใช่จะมีหน้าที่ในการใช้ศาสตราวุธทำสงครามประการเดียว หากยังต้องปฏิบัติภารกิจด้านกิจการพลเรือน คือ ใช้ความรู้ ความคิด จิตวิทยาและความเฉลียวฉลาด ซึ่งอาจรวมเรียกได้ว่า อาวุธทางปัญญาเข้าปฏิบัติพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีความปลอดภัย มีขวัญและกำลังใจที่จะสร้างความดีความเจริญ ความมั่นคงให้แก่ตนเองและส่วนรวมอีกประการหนึ่งด้วย...”

การพัฒนาและเสริมสร้างกำลังประชาชน การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองที่มุ่งเน้นการพัฒนาประชาธิปไตย รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจจิตวิทยา และการประชาสัมพันธ์ ก็ได้มีการปรับรูปแบบ และวิธีการที่มุ่งเน้นไปสู่การเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันของคนในชาติ การเสริมสร้างความรักความสามัคคี การสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ซึ่งแต่เดิมจะมุ่งไปสู่การให้ได้ชัยชนะต่อข้าศึกศัตรูภายนอกประเทศเพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นสถานการณ์ภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ก็ยังทำให้ขอบเขตการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของฝ่ายทหารขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องยาเสพติด การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาความขัดแย้งทางความคิดของชาวต่างชาติที่มีแนวโน้มนำสู่ความแตกแยกและใช้ความรุนแรงต่อการจบบ้างล้มลงละเมิดสถาบันฯ และปัญหาอื่นๆ ที่ฝ่ายทหารจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่สร้างชาติบ้านเมือง และปกครองดูแลให้อาณาประชาราษฎร์มีความร่มเย็นเป็นสุขมาตั้งแต่เริ่มความเป็นชาติไทย ให้ดำรงคงอยู่จนถึงพวกเราคนไทยในทุกวันนี้พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ได้ทรงทำนุบำรุงประเทศชาติ โดยทรงพระวิริยะอุตสาหะ ทดมเทพวรกาย และพระสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาชาติบ้านเมืองให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่างๆ มาได้จนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการถวายความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงถือว่าเป็นภารกิจที่สืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ที่เหล่าบรรดานักบรรพชนไทยได้ยึดถือสืบเนื่องกันมาจากครั้งโบราณกาล ถึงแม้จะมีการบัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครองหรือไม่ก็ตาม แต่เหล่าทหารหาญทั้งหลายต่างก็ยึดมั่นในความจงรักภักดีไม่เสื่อมคลาย และพร้อมที่จะถวายชีวิตเป็นราชพลีในทุกโอกาส จึงเป็น

บทบาทงานด้านกิจการพลเรือนที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งในการพิทักษ์รักษา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเต็มกำลังความสามารถ

การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของฝ่ายทหารโดยทั่วไปตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการผสมผสานหลักการทางการทหาร เข้ากับหลักการทางพลเรือนที่มีความแตกต่างกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติในทุกมิติ โดยแบ่งกลุ่มงานให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการปฏิบัติภารกิจทั้งของฝ่ายทหารฝ่ายพลเรือน และการจรรโลงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มงานดังนี้

๑. กลุ่มงานสนับสนุนการปฏิบัติทางทหาร เป็นการฝึกหัดทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนเข้าด้วยกัน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจทางทหารในทุกมิติ แบ่งการดำเนินการออกเป็น การปฏิบัติงานกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา และการประชาสัมพันธ์ โดยลักษณะของการปฏิบัติจะมุ่งเน้นสนับสนุนการปฏิบัติทางทหารด้วยการใช้กำลังประชาชน และการใช้สื่อสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารในทุกภารกิจ ได้แก่ การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และการปฏิบัติการอื่นๆ

๒. กลุ่มงานสนับสนุนพลเรือน เป็นการใช้ทรัพยากรของฝ่ายทหารที่มีความเหมาะสมทั้งคนและเครื่องมือเข้าไปให้การช่วยเหลือ และสนับสนุนฝ่ายพลเรือนในการบริหารราชการแผ่นดิน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการช่วยเหลือพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และพ้นจากภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคงปลอดภัย และประชาชนมีความสุข ทั้งในยามปกติและในสถานการณ์วิกฤต

๓. กลุ่มงานส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันหลักของชาติ เป็นงานที่ฝ่ายทหารได้เข้าไปมีส่วนร่วมเป็นส่วนราชการอื่น ภาคเอกชนและประชาชนในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีและยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ รวมทั้งเป็นหน่วยริเริ่มในการจัดกิจกรรม และรณรงค์ให้สังคมไทยเกิดความรักความสามัคคี มีอุดมการณ์รักชาติ มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง จรรโลงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนแสดงออกอย่างชัดเจนในการพิทักษ์รักษา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเต็มความสามารถในทุกโอกาส

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของงานกิจการพลเรือนขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ๒ ประการ คือ ผู้บังคับบัญชาต้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของงานกิจการพลเรือน และสามารถกำหนดนโยบายการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน นายทหารกิจการพลเรือนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ ความสามารถในการประสานงานให้ทั้งฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องเกื้อกูลซึ่งกันและกันในแต่ละภารกิจอย่างมีดุลยภาพ โดยมีคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญ คือ มีความรอบรู้ในกิจการทางการทหารเป็นอย่างดีควบคู่ไปกับการเรียนรู้ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายพลเรือน เพื่อให้สามารถนำทรัพยากรทั้งปวงมาผสมผสานกัน และให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์หรืออาจสรุปเป็นข้อความสั้นๆ ได้ว่า “รู้ความต้องการทางทหาร ชำนาญประสานพลเรือน” (งานกิจการพลเรือนในประเทศไทย, ออนไลน์, ๒๕๕๙)

การดำเนินการกิจการพลเรือนของกองทัพบก

งานกิจการพลเรือนของฝ่ายทหาร เป็นงานที่ได้ดำเนินการควบคู่กับการปฏิบัติการทางทหารมาตั้งแต่ครั้งในอดีตจวบจนปัจจุบัน เพียงแต่ในอดีตมิได้มีการแบ่งแยก หรือเรียกว่าเป็น “งานกิจการพลเรือน” เป็นการเฉพาะแต่เป็นงานที่เป็นเนื้อเดียวกันกับการปฏิบัติการทางทหาร เนื่องจากการทำสงครามในอดีตจะต้องมีการเก็บเกณฑ์ประชาชน และทรัพยากรทั้งปวงเพื่อเข้าทำสงครามเมื่อสงครามจบลง ประชาชนก็จะไปประกอบอาชีพกันตามปกติ งานการปฏิบัติการทางทหารและการปฏิบัติทางด้านพลเรือนจึงมิได้แบ่งแยกกันอย่างชัดเจนเหมือนในปัจจุบันเมื่อการจัดหน่วยทหารและการทำสงครามได้มีการพัฒนารูปแบบไปตามสถานการณ์ภัยคุกคาม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา ทำให้งานด้านกิจการพลเรือนได้มีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการตามไปด้วย โดยเฉพาะกองทัพบกไทย ได้เผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ ทั้งจากภายใน และภายนอกประเทศมาอย่างมากมาย รวมทั้งประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประชากรประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร และในหลายโอกาส สภาพดินฟ้าอากาศก็ทำให้เกิดความเสียหาย และเกิดภัยพิบัติขึ้นได้ ทำให้การใช้กำลังทหารและยุทโธปกรณ์เข้าไปให้การช่วยเหลือประชาชนทั้งในภาวะปกติ และในสถานการณ์ภัยพิบัติ จึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งของงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบกที่ได้มีการดำเนินการมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่องลักษณะของการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนโดยทั่วไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะเป็นการผสมผสานหลักการทางการทหารเข้ากับหลักการทางพลเรือนที่มีความแตกต่างกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติในทุกด้าน ดังนั้นการดำเนินการจึงมีความละเอียดอ่อน และสลับซับซ้อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ในสายงานกิจการพลเรือนจำเป็นต้องมีความอดทน มีอุดมการณ์มุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองด้วยความเสียสละอย่างแท้จริง งานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบกไทยได้มีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง โดยในห้วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๕ งานต่าง ๆ ในสายงานกิจการพลเรือนจะกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานหลายหน่วยตามความเหมาะสม และความจำเป็นของสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ได้แก่ การเกณฑ์ประชาชน และทรัพยากรไปสนับสนุนการปฏิบัติทางทหารในยามสงครามเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพระสุรัสวดีในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นกรมสวัสดิการปฏิบัติภารกิจจิตวิทยาและการช่วยเหลือประชาชน เป็นงานด้านกิจการพลเรือนที่อยู่ภายใต้การอำนวยการของกรมยุทธการทหารบกการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง และการช่วยเหลือประชาชน เป็นงานด้านกิจการพลเรือนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กรมการกำลังสำรองทหารบก ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นกรมฝ่ายกิจการพิเศษของกองทัพบก ต่อมาในห้วงสงครามเย็น ซึ่งเป็นสงครามในเรื่องของความคิดความเชื่อที่แตกต่างกันทางด้านลัทธิอุดมการณ์ งานด้านกิจการพลเรือนก็ได้ทวีความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยได้มีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการปฏิบัติที่หลากหลาย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ ทั้งทางยุทธวิธีและทางยุทธศาสตร์ ทั้งนี้จากการที่กองทัพบกได้เข้าไปเป็นหน่วยงานหลักในการต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์ ในกรอบการทำงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนเพิ่มมากขึ้นอีกหลายรูปแบบ ได้แก่ การพัฒนาโดยหน่วยทหาร (การพัฒนาเพื่อความ

มั่นคง) การพัฒนาและเสริมสร้างกำลังประชาชน การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองที่มุ่งเน้นการพัฒนาประชาธิปไตย รวมทั้งการปฏิบัติการจิตวิทยา และการประชาสัมพันธ์ก็ได้มีการปรับปรุงแบบ และวิธีการที่มุ่งไปสู่การเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันของคนในชาติ การเสริมสร้างความรักความสามัคคี การสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ซึ่งแต่เดิมจะมุ่งไปสู่การให้ได้ชัยชนะต่อข้าศึกศัตรูเพียงอย่างเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ วิกฤตการณ์ทางการเมืองหลายครั้งที่ผ่านมา ทั้งความขัดแย้งในระบบรัฐสภา และความขัดแย้งทางสังคม หรือภัยคุกคามอื่นๆ ซึ่งในหลายโอกาสกองทัพบกจำเป็นต้องใช้กำลังทหารเข้ายึดอำนาจการปกครองของประเทศเอาไว้เป็นการชั่วคราว หรือที่เรียกว่าการทำ “รัฐประหาร” เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ของชาติบ้านเมืองให้สำเร็จลุล่วงแล้ว จึงคืนอำนาจกลับไปสู่ประชาชนเช่นเดิม ซึ่งผลการปฏิบัติหลายครั้งก็ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ อย่างดี ยิ่ง แต่ในหลาย ๆ ครั้งก็ถูกต่อต้านอย่างรุนแรงจากประชาชน จนนำไปสู่การบาดเจ็บ และสูญเสียชีวิต ทำให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกองทัพบกอย่างยิ่ง ซึ่งกองทัพบกก็ได้ใช้งานด้านกิจการพลเรือนเป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธา และเรียกความไว้วางใจจากประชาชนกลับคืนมา จากความหลากหลายและปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ กองทัพบกจึงได้รวบรวมงานที่ต้องใช้ความสัมพันธ์กับส่วนราชการพลเรือน ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมารวมเข้าไว้ให้อยู่ในความรับผิดชอบทางฝ่ายอำนวยการของหน่วยงานเดียว และได้จัดตั้ง “กรมกิจการพลเรือนทหารบก” ขึ้นเป็นหน่วยรับผิดชอบ เมื่อ ๓ มกราคม ๒๕๒๕ มีฐานะเป็นกรมฝ่ายเสนาธิการของกองทัพกรมกิจการพลเรือนทหารบก ได้นำประสบการณ์การปฏิบัติงานในอดีตมาจัดทำเป็น “หลักนิยามกิจการพลเรือนของกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๒๕” ขึ้นเพื่อให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งงานออกเป็น ๔ แขนง ได้แก่

๑. การปฏิบัติการกิจการพลเรือน
๒. การปฏิบัติการจิตวิทยา
๓. การประชาสัมพันธ์
๔. การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง

สาระสำคัญของหลักนิยามกิจการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๕ มุ่งเน้นสนับสนุนการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์โดยใช้การปฏิบัติการกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร และใช้การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองสนับสนุนการต่อสู้ทางความเชื่อลัทธิอุดมการณ์เมื่อสถานการณ์การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ยุติลง การพัฒนางานทางด้านกิจการพลเรือนกลับยิ่งโดดเด่นมากยิ่งขึ้นตามสถานการณ์ภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ทั้งในเรื่องยาเสพติด การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย และปัญหาอื่นๆ ที่ทำให้กองทัพบกต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาต่างๆ ในทุกปัญหา อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด จนทำให้การพัฒนาการปฏิบัติการทางทหารในทุกกองทัพทั่วโลกได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาผสมผสานกับการปฏิบัติการทางทหารจนถึงขั้นอาจเรียกได้ว่าเป็น “การปฏิวัติกิจการทหาร” คือ การปฏิบัติการทางทหารต้องมีการวางแผนการปฏิบัติการข่าวสาร และการปฏิบัติ

ในมิติอื่นๆ ควบคู่ไปด้วยอย่างสมดุล จึงจะทำให้การปฏิบัติการทางทหารบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งก็ทำให้งานด้านกิจการพลเรือนของทุกกองทัพทั่วโลก รวมทั้งของกองทัพไทย จำเป็นต้องมีการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าร่วมในการปฏิบัติการกิจเพิ่มมากยิ่งขึ้นอีกด้วย จากประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพที่ผ่านมาจากปี พ.ศ.๒๕๒๕ ถึงปี พ.ศ.๒๕๕๒ นับรวมเวลาได้ประมาณ ๒๗ ปีเศษประกอบกับสถานการณ์ภัยคุกคามที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิมอย่างมาก ทำให้การปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนสนับสนุนภารกิจต่างๆ ของกองทัพ ทั้งในด้านการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ความขัดแย้งทางความคิดของคนในชาติจนอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงต่อกัน ก็มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งได้มีกลุ่มบุคคลที่มีเจตนาจากจ้วงและล่วงละเมิดสถาบันหลัก โดยใช้เทคโนโลยีทางด้านสื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือในการตอกย้ำสร้างกระแสอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน จึงถือเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม ที่กองทัพโดยกรมกิจการพลเรือนทหารบก จะได้นำเอาประสบการณ์ทั้งปวงในทุกมิติผนวกเข้ากับวิสัยทัศน์ทางด้านกิจการพลเรือนจัดทำ “หลักนิยม” ฉบับใหม่ขึ้นเพื่อใช้ทดแทนฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งหลักนิยมฉบับใหม่จะต้องมีสาระสำคัญครอบคลุมงานด้านกิจการพลเรือนในทุกมิติ ทั้งในส่วนที่มุ่งเน้นสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อให้การใช้อำนาจทหารของกองทัพในทุกภารกิจได้รับการยอมรับ และได้รับการสนับสนุนจากประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมไทย และประชาคมโลก ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการผสมผสานทรัพยากรทั้งฝ่ายทหาร และฝ่ายพลเรือนเข้าด้วยกันเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวก นอกจากนี้ยังต้องใช้ทรัพยากรทั้งปวงในการจรรโลงไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสุดความสามารถ ความภาคภูมิใจสูงสุดของบุคลากรในสายงานกิจการพลเรือนของกองทัพไทย

การดำเนินการกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ

๑. งานกิจการพลเรือนเริ่มเข้ามามีบทบาทในกองทัพเรือ

เมื่อสถานการณ์การต่อสู้ด้านอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันของประชาชนชาวไทย จากการดำเนินงานของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยเริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น ในการนี้กองทัพเรือจึงได้จัดตั้งโรงเรียนสงครามจิตวิทยาขึ้นในกองยุทธการ กรมยุทธการทหารเรือ เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๔ เพื่อให้ความรู้แก่กำลังพลของกองทัพเรือทุกระดับชั้น และดำเนินการปฏิบัติการจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์เพื่อผนึกพลังมวลชน ในการป้องกันการก่อความไม่สงบ และการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือ แต่การดำเนินการโดยใช้มาตรการทางทหารเป็นหลักทำให้เกิดเงื่อนไขและแนวร่วมในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาเป็นเหตุให้สถานการณ์การก่อความไม่สงบได้ขยายตัวสูง มากขึ้น รัฐบาลจึงเปลี่ยนนโยบายและแนวทางการต่อสู้มาใช้มาตรการทางการเมืองเป็นหลัก ทำให้กองทัพเรือต้องดำเนินงานทางการเมืองมากขึ้น ในการนี้กระทรวงกลาโหม จึงอนุมัติให้กองทัพเรือจัดตั้งกองกิจการพลเรือนทหารเรือ ขึ้นเมื่อ ๒๑ มี.ค.๒๕๒๖ และกองทัพเรือได้สั่งการให้กองกิจการพลเรือนทหารเรือเป็นกองหนึ่งในกรมยุทธการทหารเรือตั้งแต่ ๗ เม.ย.๒๕๒๖ และ

ตั้งแต่นั้นมางานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ขณะเดียวกันขอบเขตความรับผิดชอบและปริมาณงานได้เพิ่มมากขึ้นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน จนทำให้กำลังพลที่บรรจุตามอัตราในขณะนั้นไม่สามารถรองรับงานที่เข้ามาได้อย่างเพียงพอ กองทัพเรือจึงมีนโยบายจัดตั้งกรมกิจการพลเรือนทหารเรือเป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๒ โดยกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติให้กองทัพเรือจัดตั้งกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ เมื่อ ๓๐ พ.ย.๒๕๓๘ และกองทัพเรือได้สั่งการให้กรมกิจการพลเรือนทหารเรือ เป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือ ตั้งแต่ ๑๕ ธ.ค.๒๕๓๘

๒. ความสำคัญของงานกิจการพลเรือน

งานกิจการพลเรือน ถือเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของกองทัพที่มีการดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นสนับสนุนงานด้านยุทธการของกองทัพ และถือเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นที่จะต้องดำเนินงานกิจการพลเรือนของหน่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กองทัพเรือกำหนด โดยมีฝ่ายกิจการพลเรือน หรือนายทหารกิจการพลเรือนรับผิดชอบงานในฝ่ายอำนวยการด้านกิจการพลเรือนของหน่วย "กิจการพลเรือน" ถ้าแปลตามความหมายก็คือ งาน/กิจกรรมของพลเรือนซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนโดยตรงไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงอื่นใดของฝ่ายพลเรือนก็ตาม แต่ฝ่ายทหารจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของฝ่ายพลเรือนด้วยเหตุผลสำคัญ คือ

๒.๑ ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงภายในและการพัฒนาประเทศตามภารกิจและความรับผิดชอบของทหารที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๕ แนวนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๒ และพระราชบัญญัติการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๓ มาตรา ๔ ดังนี้

๒.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๗๒ “รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ”

๒.๑.๒ พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๓ มาตรา ๔ “กระทรวงกลาโหม มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ โดยจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อการรบหรือการสงคราม เพื่อป้องกันสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อการปราบปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อช่วยพัฒนาประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติในประการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด”

๒.๒ เพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในยามฉุกเฉินหรือยามสงครามให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบได้อย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าหากไม่สามารถกระทำได้ ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบจะกลายเป็นภาระสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของฝ่ายทหาร

๒.๓ เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ประชาชน ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ในพื้นที่สนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารในภาวะสงคราม หรือในภาวะไม่ปกติอื่นๆ นอกจากนี้เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ทรงพระราชทานให้กับทหารเนื่องในพิธีสวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์ เมื่อ ๓ ธ.ค. ๒๕๓๒ ซึ่งมีใจความว่า “ทหารนั้นหน้าที่โดยผิวเผินก็คือ การทำสงครามต่อสู้กับ

ศัตรูของชาติแต่ถ้าดูกันให้ชัดเจนแล้วหน้าที่การรบเป็นเพียงส่วนหนึ่ง แต่การป้องกันรักษาอธิปไตย และความมั่นคงนั้นนอกจากจะมีกำลังรบที่เข้มแข็งแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาบ้านเมืองให้เกิดความมั่นคงในทุกๆ ด้าน ฉะนั้นทหารต้องรับภาระที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การพัฒนาด้านอื่นๆ ทั้งหมด เท่าที่สามารถจะร่วมมือหรือให้การสนับสนุนได้” ดังนั้นจะเห็นได้ว่านอกจากการเตรียมกำลังป้องกันประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลแล้ว กองทัพเรือยังมีงานสนับสนุนด้านการพัฒนาประเทศอีกประการหนึ่ง ซึ่งถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

๓. พันธกิจในงานฝ่ายอำนวยการ

ฝ่ายอำนวยการด้านกิจการพลเรือนโดยทั่วไปมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับฝ่ายอำนวยการอื่นๆ ในภาวะสงครามจะทำประมาณการเพื่อเป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้บังคับบัญชา และจัดทำแผนปฏิบัติการพลเรือนประกอบแผน/คำสั่งยุทธการ ส่วนในภาวะปกติจะทำหน้าที่วางแผนอำนวยการ ประสานงาน และกำกับดูแลตลอดจนกำหนดความต้องการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการพลเรือนของหน่วย ซึ่งการดำเนินงานจะต้องประสานงานกับฝ่ายอำนวยการทุกสายงานรวมทั้งฝ่ายกิจการพิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๓.๑ ฝ่ายกำลังพล ประสานงานในเรื่องการบรรจุเจ้าหน้าที่ในสายงานกิจการพลเรือน การจัดการกำลังพลต่อพลเรือนในท้องถิ่น การใช้ทรัพยากรพลเรือนเพื่อการบริหารกำลังพล การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพล การปฏิบัติงานของกำลังพลในที่ชุมชน

๓.๒ ฝ่ายการข่าว ประสานข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์พื้นที่เป้าหมาย การประมาณการข่าวกรองด้านกิจการพลเรือน การใช้ทรัพยากรพลเรือนเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรองด้านกิจการพลเรือน การฝึกด้านการข่าวให้กับหน่วยงาน และประชาชน

๓.๓ ฝ่ายยุทธการ ประสานงานในเรื่องการจัดการจัดกำลังพลในสายงานกิจการพลเรือน เข้าร่วมการฝึกและการยุทธ (การจัดชุดเฉพาะกิจ) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงานและประชาชนฝ่ายเรา การใช้ทรัพยากรพลเรือนเพื่อสนับสนุนงานด้านยุทธการ

๓.๔ ฝ่ายส่งกำลังบำรุง ประสานงานในเรื่องการใช้เส้นทางขนส่งกำลังบำรุง การอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่การรบ สนับสนุนการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ การกำหนดความต้องการทรัพยากรพลเรือนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของหน่วย

๓.๕ ฝ่ายกิจการพิเศษอื่นๆ ประสานงานในเรื่องเกี่ยวกับข้อตกลงหรือการสนับสนุนต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานด้านกิจการพลเรือนเช่น สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ, กรมการเงินทหารเรือ, กรมสารวัตรทหารเรือ, นายทหารพระธรรมนูญ และอนุศาสนาจารย์

๔. งานกิจการพลเรือนทหารเรือในภาวะต่างๆ

๔.๑ ในภาวะปกติ มีความมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองทัพเรือกับหน่วยงาน และประชาชนทั่วไป งานที่ดำเนินการส่วนใหญ่จะเป็นการประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์หน่วย การช่วยเหลือประชาชนให้รอดพ้น หรือบรรเทาการสูญเสียจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือจากการกระทำโดยมนุษย์ งานพัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาลหรืองานโครงการพระราชดำริที่ได้รับมอบหมาย งานอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเล

และชายฝั่ง และงานฝึกอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถแก่กำลังพลในสายงานกิจการพลเรือน ตลอดจนการรวบรวมข้อมูลการข่าวกรองด้านกิจการพลเรือนที่จำเป็นในภาวะสงคราม

๔.๒ ในภาวะสงคราม มีความมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร ในพื้นที่การรบโดยตรงงานที่ดำเนินการส่วนใหญ่จะเป็นการสนับสนุนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้วยการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่อันตรายเพื่อป้องกัน และมีให้เป็นอุปสรรคหรือกีดขวางการปฏิบัติการทางทหาร การป้องกันภัยทางอากาศจากการถูกโจมตีโดยฝ่ายตรงข้ามให้กับที่ตั้งหน่วยงานราชการ เขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรม แหล่งพลังงาน และพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่รับผิดชอบ การควบคุมและใช้ทรัพยากรพลเรือนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร การสนับสนุนส่วนราชการ พลเรือนเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ทั้งนี้เป็นการปฏิบัติตามแผนที่ระบุไว้ในแผนวรกิจการพลเรือน ประกอบแผน/คำสั่งยุทธการ

๕. ภารกิจและความรับผิดชอบของกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ

กรมกิจการพลเรือนทหารเรือ เป็นกรมฝ่ายอำนวยการกองทัพเรือ มีบทบาทหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในอัตราเฉพาะกิจกองทัพเรือ (อนก.) ๖๑๐๐ กรมกิจการพลเรือนทหารเรือ ดังนี้

๕.๑ ภารกิจ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับกิจการพลเรือน งานดำเนินการทางสงครามการเมืองในหน่วยทหาร การปฏิบัติการจิตวิทยา การช่วยเหลือประชาชน การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาประเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของกองทัพเรือ และสนับสนุนงานตามโครงการพระราชดำริ ตลอดจนให้การฝึกและศึกษาวิชาการกิจการพลเรือน และวิชาการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๕.๒ ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

๕.๒.๑ กำหนดนโยบาย ในการปฏิบัติการกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ การช่วยเหลือประชาชน งานการเมืองในหน่วยทหาร การพัฒนาประเทศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของกองทัพเรือ

๕.๒.๒ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน และกำกับการเกี่ยวกับ

๕.๒.๒.๑ การปฏิบัติการกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การช่วยเหลือประชาชน การประชาสัมพันธ์และการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองในหน่วยทหารของกองทัพเรือ ทั้งในด้านการป้องกันประเทศและการรักษาความสงบภายใน

๕.๒.๒.๒ งานการเมืองที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของกองทัพเรือ งานพัฒนาประเทศ การอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมของกองทัพเรือ งานโครงการพระราชดำริ การฝึกและศึกษาด้านกิจการพลเรือน งานการเมืองในหน่วยทหาร การปฏิบัติการจิตวิทยา

๕.๒.๓ ดำเนินการเกี่ยวกับ

๕.๒.๓.๑ การวิจัยและพัฒนาหลักนิยมในงานกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ และงานการเมืองในหน่วยทหาร

๕.๒.๓.๒ กำหนดโครงการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนปฏิบัติงานกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการจิตวิทยา และงานการเมืองในหน่วยทหาร

๕.๒.๓.๓ การพิทักษ์พื้นที่เขตหลัง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือในยามสงคราม

๕.๒.๓.๔ การรวบรวมข้อมูล และ สถิติเกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบ

๕.๒.๓.๕ การปฏิบัติการกิจการพลเรือน งานการเมืองในหน่วยทหาร การปฏิบัติการจิตวิทยา การช่วยเหลือประชาชน และการประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการจิตวิทยา

๖. แผนปฏิบัติการกิจการพลเรือน

การปฏิบัติงานกิจการพลเรือนทหารเรือในภาวะปกติ เป็นการดำเนินงานตามแผนกิจการพลเรือนที่กรมกิจการพลเรือนทหารเรือ จัดทำขึ้นและเสนอกองทัพเรือ เพื่อขออนุมัติใช้เป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยมีรายละเอียดของงาน ดังนี้

๖.๑ แผนปฏิบัติการกิจการพลเรือน

๖.๑.๑ งานจัดระเบียบประชาชนและทรัพยากร มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จของกองทัพเรือในทะเล จังหวัดชายทะเลและชายแดนที่กองทัพเรือรับผิดชอบตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนป้องกันประเทศเพื่อการเตรียมพร้อมต่อภัยสงครามที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่

๖.๑.๑.๑ งานคุ้มครองป้องกันพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจบริเวณชายฝั่ง

๖.๑.๑.๒ งานอบรมไทยอาสาป้องกันชาติในทะเล (ปัจจุบันยังอยู่ในความรับผิดชอบของกรมยุทธการทหารเรือ)

๖.๑.๑.๓ งานโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (ปชด.)

๖.๑.๑.๔ งานเฝ้าตรวจและรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เขตปลอดภัยทางราชการของหน่วย

๖.๑.๒ งานสนับสนุนการรักษาความมั่นคง และการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนการรักษากฎหมายภายในประเทศ ในทะเลอาณาเขต และกิจกรรมทางทะเล ได้แก่

๖.๑.๒.๑ งานพัฒนาความสัมพันธ์กับประชาชนที่เกี่ยวข้องกับทะเล ให้เป็นแหล่งข่าวสารสถานการณ์ในทะเล และในพื้นที่ ๒๓ จังหวัดชายทะเล

๖.๑.๒.๒ งานสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในทะเล ที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือได้รับมอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ๒๙ ฉบับ ภายในทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่อง

๖.๒ แผนปฏิบัติการจิตวิทยาของกองทัพเรือ

๖.๒.๑ งานเสริมสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพเรือมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ดีมีความเชื่อมั่น และศรัทธาในแสนยานุภาพ บุคลากร ตลอดจนถึงการปฏิบัติงานต่างๆ ของกองทัพเรือ ได้แก่

๖.๒.๑.๑ กิจกรรมเทิดพระเกียรติพระราชวงศ์จักรีในวโรกาสต่างๆ
กิจกรรมทางสังคมที่กองทัพเรือดำริขึ้น หรือให้การสนับสนุน

๖.๒.๑.๒ สนับสนุนกิจกรรมทางสังคมที่อยู่ในกระแสความสนใจ
ของประชาชน

๖.๒.๒ งานมวลชนสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงความสัมพันธ์ต่อมวลชน
ของกองทัพเรืออย่างแน่นแฟ้น และริเริ่มจัดตั้งมวลชนใหม่ให้กองทัพเรืออยู่เสมอ โดยเน้นที่เยาวชน
ของชาติ ได้แก่

๖.๒.๒.๑ งานรับรองมวลชนที่มาเยี่ยมหน่วย-กิจกรรมสันทนาการ
กับสื่อมวลชน

๖.๒.๒.๒ การจัดหน่วยปฏิบัติการจิตวิทยาและหน่วยแพทย์เคลื่อนที่

๖.๒.๒.๓ กิจกรรมค่ายเยาวชนลูกนาวี

๖.๒.๒.๔ งานแสดงกิจกรรมทางทหารในงานวันเด็กแห่งชาติ

๖.๒.๒.๕ งานสนับสนุนลูกเสือสมุทร

๖.๒.๒.๖ งานสนับสนุนนักศึกษาวิชาทหารการทหาร

๖.๒.๓ งานสนับสนุนเพื่อผลทางจิตวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงความ
สัมพันธ์ต่อเป้าหมายและมวลชนของกองทัพเรืออย่างแน่นแฟ้น และเสริมสร้างภาพลักษณ์และ
แสดงออกถึงศักยภาพของกองทัพเรือได้แก่

๖.๒.๓.๑ งานสนับสนุนต่างๆ ตามขีดความสามารถของหน่วย

๖.๒.๓.๒ การสนับสนุนกำลังพลในงานสาธารณประโยชน์

๖.๒.๓.๓ การเยี่ยมชมหน่วยงาน ยุทโธปกรณ์ และการพักผ่อน

ในหน่วยทหาร

๖.๒.๓.๔ การสนับสนุนยานพาหนะของทางราชการ

๖.๒.๓.๕ การจัดนิทรรศการ วงดนตรี ดุริยางค์ ยุทโธปกรณ์และ
สรรพาวุธ เพื่อการปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์

๖.๒.๓.๖ การสาธิตการปฏิบัติการทางทหาร

๖.๓ แผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการจิตวิทยาของ
กองทัพเรือ

๖.๓.๑ งานเผยแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการ
ปฏิบัติการจิตวิทยาที่กองทัพเรือ ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมแก่กำลังพลของกองทัพเรือและประชาชน
ทั่วไป โดยเน้นกลุ่มที่ดำเนินชีวิตหรือประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับทะเล ในลักษณะเชิงรุกทั้งก่อนปฏิบัติ
ขณะปฏิบัติ และหลังปฏิบัติ โดยเฉพาะการฝึกการปฏิบัติการกิจในทะเล และงานที่เกี่ยวกับการพัฒนา
ประเทศ ได้แก่

๖.๓.๑.๑ การจัดทำรายการทางสื่อโทรทัศน์

๖.๓.๑.๒ การผลิตเอกสารประชาสัมพันธ์

๖.๓.๑.๓ งานนิทรรศการ

๖.๓.๑.๔ งานตรวจสอบสภาพปัญหาในพื้นที่เป้าหมาย

๖.๓.๒ งานสนับสนุนการเผยแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของ ทร. ในทุกด้าน โดยมุ่งสร้างความเข้าใจที่ดีต่อสาธารณชนเพื่อให้ประชาชนสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับ ทร. มากขึ้น ได้แก่

๖.๓.๒.๑ สนับสนุนการผลิตทางสื่อโทรทัศน์

๖.๓.๒.๒ สนับสนุนการกระจายเสียงทางวิทยุ

๖.๓.๒.๓ สนับสนุนด้านข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ภาพและสิ่งพิมพ์

๖.๓.๒.๔ สนับสนุนอื่นๆ ตามขีดความสามารถของหน่วยเพื่อการ

ประชาสัมพันธ์

๖.๔ แผนปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชน

๖.๔.๑ งานช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อระงับและบรรเทาความสูญเสียต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติจากภัยพิบัติต่าง ๆ ได้แก่

๖.๔.๑.๑ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง

๖.๔.๑.๒ การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของกรมยุทธการทหารเรือ)

๖.๔.๑.๓ การช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย

๖.๔.๑.๔ สนับสนุนงานดับไฟป่า

๖.๔.๑.๕ สนับสนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแม่น้ำ

๖.๔.๑.๖ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล (Search and Rescue)

๖.๔.๑.๗ สนับสนุนการป้องกันและขจัดคราบน้ำมัน/มลพิษทางทะเล

๖.๔.๒ งานช่วยเหลือผู้ประสบภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความสูญเสียและบรรเทาความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของรัฐหรือของประชาชนทั่วไปในบริเวณที่เกิดภัยคุกคาม พื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่กองทัพเรือได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาและบริเวณชายแดนทั้งบนบกและในทะเล ได้แก่

๖.๔.๒.๑ งานสนับสนุนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

๖.๔.๒.๒ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากการสู้รบตามแนวชายแดน

๖.๔.๒.๓ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากการก่อการร้ายทุกรูปแบบ

ในประเทศ

๖.๔.๒.๔ การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ

๖.๔.๒.๕ สนับสนุนการช่วยเหลือและคุ้มครองเรือประมงที่ประกอบ

อาชีพโดยสุจริตให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพในทะเล

๖.๕ แผนปฏิบัติการงานการเมืองในหน่วยทหาร งานปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ประชาธิปไตย เพื่อให้กำลังพลและประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบยึดมั่นและศรัทธาในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้แก่

๖.๕.๑ โครงการศึกษาอบรมเพื่อความมั่นคงของชาติ

๖.๕.๒ งานสนับสนุนการหาเสียงของพรรคการเมืองในพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการ

๖.๖ แผนปฏิบัติการเผยแพร่วิทยากรด้านกิจการพลเรือน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถกำลังพล ทร. ให้มีประสิทธิภาพในงานด้านกิจการพลเรือน ได้แก่

๖.๖.๑ งานสัมมนาบุคลากรด้านกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ

๖.๖.๒ หลักสูตรนายทหารกิจการพลเรือน

๖.๖.๓ หลักสูตรนายทหารปฏิบัติการจิตวิทยา

๖.๖.๔ หลักสูตรกิจการพลเรือนสำหรับชั้นประทวน

๖.๖.๕ การศึกษา อบรม และดูงานด้านกิจการพลเรือนภายนอก ทร. ทั้งในและต่างประเทศ

๖.๗ แผนปฏิบัติการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

๖.๗.๑ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเรือ มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนองต่อพระราชปณิธานของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ โดยใช้กำลังพลและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มขีดความสามารถ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่

๖.๗.๑.๑ งานสนับสนุนแผนงานโครงการนำพระทัยจากในหลวง เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวพระราชดำริ

๖.๗.๑.๒ งานประสานงานและดูแลศูนย์ศิลปาชีพ ๑๒ แห่ง ตามที่ กองศิลปาชีพ สำนักราชเลขาธิการ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มอบหมาย

๖.๗.๑.๓ โครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕, ๖ และ ๗

๖.๗.๑.๔ โครงการทัพบิมสยาม ๐๑

๖.๗.๑.๕ โครงการอุทยานใต้ทะเลจุฬาภรณ์ ๓๖ และ ๓๙

๖.๘ แผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง

๖.๘.๑ งานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลของระบบนิเวศน์บนเกาะที่เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและชีวภาพบนเกาะในอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิบัตรพันธุกรรมพืชของชาติ และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่

๖.๘.๑.๑ งานสำรวจ ปกป้อง รักษาพันธุ์กรรมพืชและชีวภาพทางทะเล บนหมู่เกาะต่างๆ ทั้งในอ่าวไทย และทะเลอันดามัน

๖.๘.๑.๒ งานก่อสร้างอาคารเรือนเพาะชำ เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า และการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ให้กับประชาชนและเยาวชนทั่วไป

๖.๘.๒ งานสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมทางทะเล และชายฝั่งของกองทัพเรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย รวมทั้งอำนาจการ ประสานงาน และกำกับดูแล การอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมในทะเลและชายฝั่งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ได้แก่

๖.๘.๒.๑ วางแผน จัดทำโครงการ งบประมาณ และประสานการปฏิบัติให้กับคณะกรรมการและอนุกรรมการทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๖.๘.๒.๒ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมในทะเล และชายฝั่ง

๖.๘.๓ งานอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในทะเล มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมในทะเล อาทิ ปะการัง อุทยานใต้ทะเล ความสะอาดท้องทะเล วิจัยการปลูกปะการังและพืชใต้น้ำ ตลอดจน ศึกษา วิจัย เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมในทะเล ได้แก่

๖.๘.๓.๑ โครงการอุทยานใต้ทะเลอ่าวไทยตอนบน

๖.๘.๓.๒ โครงการอุทยานใต้ทะเลอ่าวไทยตอนล่าง

๖.๘.๓.๓ โครงการอุทยานใต้ทะเลด้านทะเลอันดามัน

๖.๘.๓.๔ โครงการอุทยานใต้ทะเลพื้นที่สัดหีบและบริเวณใกล้เคียง

๖.๘.๓.๕ งานฟื้นฟูปะการังและพืชใต้ทะเล

๖.๘.๔ งานอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชายฝั่ง มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล อาทิ การปลูกป่าชายเลน การปลูกป่าบก การกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่

๖.๘.๔.๑ งานปลูกป่าชายเลน

๖.๘.๔.๒ งานปลูกป่าบก กิจกรรมทำความสะอาดชายหาดในพื้นที่ต่างๆ

๖.๘.๕ งานอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ทะเล มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์พันธุ์สัตว์ทะเล อาทิ การเพาะเลี้ยง การรักษาพันธุ์ การแจกจ่าย และการปล่อยเต่าทะเล หอยทะเลคืนสู่ธรรมชาติ ได้แก่

๖.๘.๕.๑ งานอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล

๖.๘.๕.๒ งานอนุรักษ์พันธุ์หอยทะเล

๖.๘.๖ งานอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในแม่น้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมในแม่น้ำบริเวณที่มีหน่วยงานของกองทัพเรือ และพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่

๖.๘.๖.๑ การกำจัดสิ่งปฏิกูลในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกองบัญชาการกองทัพเรือ และพื้นที่ใกล้เคียง

๖.๘.๖.๒ การสร้างจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อมให้กับประชาชน (การกิจกรรมพลเรือนทหารเรือ อทร.๓๙๐๒, ออนไลน์, ๒๕๕๓)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. ประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์งานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ (Effectiveness of Public Relations on Civil Affairs of Royal Thai Navy)

เรือตรีหญิง อุษา ศรีอรุณ (๒๕๕๓) ได้วิจัยเรื่องประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์งานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ (Effectiveness of Public Relations on Civil Affairs of Royal Thai Navy)

๑.๑ วัตถุประสงค์การวิจัย

- ๑.๑.๑ เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์งานกิจการพลเรือนกองทัพเรือ
- ๑.๑.๒ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์งานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการรับรู้ประเด็นข่าวสาร
- ๑.๑.๓ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์งานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติของประชาชน
- ๑.๑.๔ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์งานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประเด็นข่าวสารกับทัศนคติของประชาชน โดยการศึกษาและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย จำนวน ๔๐๗ ชุด จากประชาชนภายในเขตกรุงเทพมหานคร และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ประมวลผลข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

๑.๒ สรุปผลการวิจัย

- ๑.๒.๑ กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนกองทัพเรือจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำมาก
- ๑.๒.๒ การเปิดรับข่าวสารของประชาชนกับการรับรู้ประเด็นข่าวสารต่อการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลาง
- ๑.๒.๓ การเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำมาก
- ๑.๒.๔ การรับรู้ประเด็นข่าวสารกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนของกองทัพเรือ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ

๒. แนวทางการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Guide Line for operation of Civil Affairs in Three Borderland Southern province)

พันเอก ชีรวิทย์ เจริญศิลป์ (๒๕๔๙) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Guide Line for operation of Civil Affairs in Three Borderland Southern province)

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติซึ่งน่าเชื่อได้ว่าขบวนการก่อความไม่สงบที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ ได้มีการพัฒนาการจัดโครงสร้าง ขบวนการ กรอบทิศทางของยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน

อย่างมีระบบ และเป็นเอกภาพ มุ่งสู่เป้าหมาย อุดมการณ์ที่ต้องการแยกตัวเป็นรัฐอิสระ เพื่อขจัดเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความสำคัญกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ

๒.๑ วัตถุประสงค์การวิจัย

๒.๑.๑ เพื่อศึกษาพื้นที่/สถานการณ์การก่อความไม่สงบตลอดจนศึกษาการดำเนินงานกิจการพลเรือนที่ปฏิบัติในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๑.๒ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้และศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาสถานการณ์ก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในห้วงเวลาตั้งแต่ มกราคม ๒๕๔๗ จนถึง ธันวาคม ๒๕๔๘

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ โดยพิจารณาจากกรอบนโยบายการปฏิบัติงานกิจการพลเรือน ที่เกี่ยวข้องกำหนดและศึกษาจากแนวทางที่ผู้ก่อความไม่สงบกระทำเป็นข้อมูลประกอบข้อมูลปฐมภูมิ ใช้การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กิจการพลเรือนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อมูลทุติยภูมิในเรื่องกรอบนโยบายแนวทางดำเนินการจากเอกสารทางราชการที่ตีพิมพ์แล้ว สำหรับข้อมูลประกอบได้จากเอกสารคู่มือหน่วยปฏิบัติศึกษาค้นคว้า และเขียนเป็นคู่มือปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหาสาเหตุที่เป็นเงื่อนไขการก่อความไม่สงบ สาเหตุของการก่อความไม่สงบ แนวทางแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น วิธีการที่จะสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลยุทธ์ที่สามารถนำมาปรับใช้ต่อการให้บรรลุเป้าหมายของการสร้างสันติสุขในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒ สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบถึงเงื่อนไขในการก่อความไม่สงบที่เชื่อมโยงกัน โดยมีสาเหตุมาจากปัญหาด้านต่างๆ อันประกอบด้วย ด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และการเมือง การปกครอง งานกิจการพลเรือน เป็นงานอย่างหนึ่งของกองทัพบก ที่สามารถจะใช้ปฏิบัติงานเพื่อขจัดเงื่อนไขและแก้ปัญหาสถานการณ์ก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขจัดเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ปัญหาต่างๆ และเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ในที่สุด

สรุป

การบริหารจัดการงานด้านกิจการพลเรือนทางการทหาร ไปสู่การปฏิบัติในเชิงรุกตามนโยบายรัฐ โดยดำเนินการจะต้องมีศักยภาพในการประสานความร่วมมือกับหน่วยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นขั้นตอน และต่อเนื่องปัจจัยในการบริหารซึ่งใช้เป็นพื้นฐาน มี ๔ ประการ ได้แก่ คน (Man) งบประมาณ (Money) เครื่องจักร (Material) และวิธีการปฏิบัติงาน (Method) หรืออาจเรียกว่า 4 Ms เพราะในการบริหารจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยเหล่านี้เป็นอุปกรณ์สำคัญ กองทัพเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาเนื่องจากเป็นองค์กรที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านกำลังพลและยานพาหนะ เครื่องจักรอุปกรณ์ สามารถระดมสรรพกำลังมาปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว มีเอกภาพและประสิทธิภาพ

ในแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศสามารถใช้หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในเรื่องการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ต้องอาศัยความเข้าใจและความมุ่งมั่นในการทำระบบย่อยทั้ง 5 ระบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ อันได้แก่ การเรียนรู้ (Learning) องค์กร (Organization) คน (People) ความรู้ (Knowledge) และ เทคโนโลยี (Technology) ให้ตัวขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรและเพิ่มขีดความสามารถของการปฏิบัติงานต่อไป

บทที่ ๓

การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนกองทัพอากาศ

ในบทนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนกองทัพอากาศ ตั้งแต่ระดับนโยบายรัฐบาลในระดับกระทรวงกลาโหม กองทัพอากาศ กองทัพอากาศ โดยเฉพาะการใช้ขีดความสามารถของกองทัพอากาศสนับสนุนการปฏิบัติการกับพลเรือน และศึกษาการจัดโครงสร้างของหน่วยรับผิดชอบหลัก ข้อมูลการดำเนินการ ผลการปฏิบัติงาน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการทหารอากาศ ระดับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติ

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๐

๑. นโยบายทั่วไป

๑.๑ การปฏิบัติราชการให้ยึดถือกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง นโยบายและมติคณะรัฐมนตรี นโยบายและแนวทางของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มติสภากลาโหม ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ แผนแม่บทการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม แผนพัฒนาขีดความสามารถของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งแผนแม่บทหรือแผนหลักในการดำเนินการด้านต่างๆ โดยปรับปรุงให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับภารกิจและสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ

๑.๒ ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของกระทรวงกลาโหมอย่างเต็มความสามารถในการสนับสนุนนโยบายสำคัญของรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๒. นโยบายเฉพาะ

๒.๑ พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสมพระเกียรติทั้งในฐานะที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย เพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์คงเป็นศูนย์รวมจิตใจที่มั่นคงและยั่งยืนของประชาชนชาวไทยและเป็นสถาบันหลักที่สำคัญยิ่งของประเทศ โดยจะต้องดำเนินการและปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ

๒.๒ พัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้านประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อจัดระเบียบสถานะแวดล้อม ด้านความมั่นคง สร้างความไว้วางใจเชื่อใจสร้างเสถียรภาพ และสันติภาพร่วมกัน โดยให้ความสำคัญในการป้องกันและลดความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศต่อนานาชาติ การสนับสนุนภารกิจเพื่อสันติภาพและเพื่อมนุษยธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติและความร่วมมือในภูมิภาค การริเริ่มและพัฒนาความร่วมมือทางทหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การรักษาความสมดุลของความสัมพันธ์กับประเทศที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาค การเร่งรัดการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนที่ยังคงมีปัญหารวมทั้งการสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๒.๓ พัฒนาการฉีกกำลังกับทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อการป้องกันประเทศด้วยการนำพลังอำนาจแห่งชาติทุกด้านมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจเพื่อความมั่นคงร่วมกับกระทรวงกลาโหม โดยในยามปกติกระทรวงกลาโหมจะต้องใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ด้วยการช่วยพัฒนาพลังอำนาจแห่งชาติทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยเฉพาะการปฏิรูปประเทศ การจัดระเบียบสังคม การควบคุมการกระทำผิดกฎหมายการสร้างความปลอดภัยของชนในชาติ การแก้ไขและป้องกันปัญหา ยาเสพติดและการเร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสนับสนุนการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง การช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะจากปัญหาสาธารณสุข โรคระบาดและโรคติดต่อ การแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะการค้าอาวุธ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และการก่อการร้ายสากล

๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพกองทัพและระบบการป้องกันประเทศ ให้มีความพร้อมในการพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคง และผลประโยชน์แห่งชาติ ทั้งในด้านการเตรียมกำลังและการใช้กำลัง โดยยึดมั่นในหลักการการมีกำลังรบเพื่อป้องกันตนเองและใช้การปฏิบัติการในลักษณะการรวบรวมเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังพลให้มีความพร้อมรบและมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจด้วยความเสียสละ พัฒนาการข่าวเชิงรุกให้สามารถแจ้งเตือนทางยุทธศาสตร์และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาได้ทันเวลา พัฒนาการส่งกำลังบำรุงร่วมโดยใช้ประโยชน์จากงานมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ทางทหารและศักยภาพด้านต่าง ๆ ที่แต่ละเหล่าทัพมีอยู่ พัฒนาคือความร่วมมือจากประชาชนให้พร้อมสนับสนุนภารกิจของทหารได้ตั้งแต่มยามปกติ พัฒนาระบบกำลังสำรองและระบบการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางทหาร รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสำรองยุทธโศปกรณ์และพลังงานเพื่อความมั่นคง

๒.๕ พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทธโศปกรณ์รายการที่จำเป็น พัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศ ให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาคและสามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม และความสามารถในการรับมือกับสงครามไซเบอร์

๒.๖ ให้ความสำคัญกับการส่งเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี เพื่อตอบแทนคุณความดี และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับกำลังพลที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศ รวมทั้งพัฒนาการใช้ศักยภาพของทหารผ่านศึกเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศ

๒.๗ พัฒนากองทัพให้มีโครงสร้างที่เหมาะสม มีกำลังพลที่มีประสิทธิภาพโดยพัฒนาระบบข้าราชการพลเรือนกลาโหมให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ความพร้อมทางร่างกายและจิตใจของกำลังพล ปรับปรุงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจรวมทั้งสนับสนุนสิทธิและหน้าที่กำลังพลของกองทัพ เพื่อให้เป็นทหารอาชีพ และสามารถผนึกกำลังกับประชาชนเพื่อร่วมกันรักษาความมั่นคงของประเทศ

๓. นโยบายเร่งด่วนในระยะ ๑ ปี

๓.๑ พิทักษ์รักษาและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยร่วมกับส่วนราชการและภาคประชาชน จัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่บทความเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

๓.๒ สนับสนุนรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนใน ๕ เรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน ได้แก่ ๑) การบริหารจัดการชายแดน ๒) การสร้างความมั่นคงทางทะเล ๓) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ๔) การสร้างความไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกัน และ ๕) การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเร่งรัดการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการแพทย์ทหารอาเซียนในประเทศไทย การจัดตั้งเครือข่ายติดต่อสื่อสารด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน และการเตรียมการฝึกอบรมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหารและคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติในกรอบอาเซียน

๓.๓ สนับสนุนกำลังพลและยุทโธปกรณ์ในภารกิจการแก้ไขสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่อย่างยั่งยืนโดยเร็วด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

๓.๔ ปรับปรุงโครงสร้างกำลังกองทัพให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ เป็นกำลังอเนกประสงค์ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติการร่วม มีความคล่องตัวและตอบสนองภารกิจได้อย่างหลากหลาย ทั้งภารกิจป้องกันประเทศและภารกิจสนับสนุนรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาของชาติในด้านต่างๆ รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในทุกรูปแบบ

๓.๕ พัฒนาระบบกำลังสำรองให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้กำลังกองทัพและให้เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายด้านความมั่นคงของประเทศ โดยผลักดันร่างพระราชบัญญัติกำลังสำรองให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

๓.๖ พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในความรับผิดชอบของกระทรวงกลาโหมให้มีรูปแบบและการดำเนินการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถพึ่งพาตนเองในยามสงครามได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้จัดทำยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อใช้เป็นหลักในการพัฒนากิจการอย่างต่อเนื่อง

๓.๗ สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศตามแนวทางของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ด้วยการสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม การสร้างความปรองดองของคนในชาติ และควบคุมการกระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งสนับสนุนการปฏิรูปประเทศตามแนวทางของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ด้วยการปรับภารกิจของคณะทำงานเตรียมการปฏิรูปเพื่อคืนความสุขให้คนในชาติ โดยสนับสนุนข้อมูลเพิ่มเติมและจัดการรับฟังความคิดเห็นในการปฏิรูปทั้ง ๑๑ ด้าน

๓.๘ สนับสนุนรัฐบาลในการจัดตั้งและพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมในระดับชาติภายใต้ศักยภาพของกองทัพที่มีอยู่ รวมทั้งจัดกำลังพลและยุทโธปกรณ์เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ และสนับสนุนการป้องกันอุทกภัยและการบริหารจัดการน้ำตามแนวทางของรัฐบาล

๓.๙ สนับสนุนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และการฟื้นฟูอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจในท้องถิ่นบูรณาการควบคู่กับการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน โดยให้ประชาชนในพื้นที่อยู่ดี กินดี บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๑๐ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางทหารระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและยาเสพติด การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน รวมทั้งการจัดทำโครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรมและปศุสัตว์ให้กับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๑๑ เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๕๘ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด เพื่อช่วยกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้เน้นการดำเนินการตั้งแต่ไตรมาสแรก ด้วยการเร่งรัดการฝึก อบรม ประชุม สัมมนาภายในประเทศ เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่กักไว้เบิกเหลือในปี และเตรียมการจัดหาพัสดุให้พร้อมที่จะก่อหนี้ผูกพันได้ตามระยะเวลาที่กำหนด (นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม, ออนไลน์, ๒๕๖๐)

นโยบายของผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการทางทหาร พ.ศ. ๒๕๖๐

วิสัยทัศน์กองทัพไทย “เป็นกองทัพชั้นนำในภูมิภาค ในการพิทักษ์รักษาปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การป้องกันประเทศ การรักษาผลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชน”

ผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ กองทัพไทยเป็นกองทัพที่มี ความเข้มแข็ง สง่างาม มีศักดิ์ศรี ได้รับการสนับสนุนและ ยอมรับจากประชาชน รวมทั้งนานาชาติ

๑. นโยบายทั่วไป

การพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ความสำคัญสูงสุดในการพิทักษ์เทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ ถวายความปลอดภัย ป้องกัน และปราบปราม การล่วงละเมิดพระบรมเดชานุภาพ เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระราชกรณียกิจที่สำคัญในทุกโอกาส รวมทั้งเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ

๒. การป้องกันประเทศ

มีความพร้อมในการป้องกันประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติ โดยใช้การปฏิบัติการร่วมสามเหล่าทัพ ภายใต้การอำนวยการของกองบัญชาการกองทัพไทย กำลังทางบก มีขีดความสามารถเนกประสงค์ เคลื่อนย้ายได้ทุกสภาพภูมิประเทศ ปฏิบัติการได้อย่างสมบูรณ์ในตัวเอง และใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที กำลังทางเรือ มีขีดความสามารถคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำลังทางอากาศ มีขีดความสามารถในการครองความได้เปรียบทางอากาศต่อฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้กองทัพไทยมุ่งไปสู่ การปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations)

๓. การรักษาความมั่นคงของรัฐ

สนับสนุนรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการปฏิรูปประเทศตามแผนที่นำทาง (Roadmap) เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้ง ตามกรอบเวลา รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ เพื่อความมั่นคงในทุกมิติ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ พัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ โดยสร้างความไว้วางใจ ลดความหวาดระแวง การได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน และหลักการต่างตอบแทนในการเจรจา ให้ความสำคัญเร่งด่วนกับการเป็นประชาคมอาเซียน และการรักษาสมดุลความสัมพันธ์กับประเทศที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาค

๔. การพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชน

สนับสนุนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชน การบรรเทาภัยพิบัติ และการฟื้นฟูอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งทำให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การมีอนาคตที่มั่นคงและยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบาย “ประชารัฐ” และแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจ “Thailand 4.0”

๕. ด้านกิจการพลเรือน

ป้องกันและทำความเข้าใจมิให้มีการล่องละเมิดสถาบัน พระมหากษัตริย์ รวมทั้งดำเนินการต่อสื่อทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ สนับสนุนการจัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ งานตามโครงการพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเต็มขีดความสามารถและสมพระเกียรติ สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของกองทัพด้านการป้องกันประเทศ และภารกิจเพื่อความมั่นคง (นโยบายของผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการทางทหาร, ออนไลน์, ๒๕๖๐)

นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

กองทัพอากาศกำหนดเจตนารมณ์ตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์ทหาร ภายใต้กรอบหน้าที่สำคัญในการเตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักร และ ดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตลอดจนดำรงเป้าหมาย การพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศ

ชั้นนำในภูมิภาค” ที่ผ่านมา กองทัพอากาศพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่องตามยุทธศาสตร์ กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒ โดยการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลา มิได้มีเพียงปัจจัยส่งเสริมหรือ เอื้อต่อการพัฒนาเท่านั้น หากแต่มีปัจจัยซึ่งเป็น ข้อจำกัดที่ทำให้การพัฒนามิได้ราบรื่นหรือบรรลุ เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามกองทัพอากาศมิได้ละทิ้งความพยายามและความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนากำลังทางอากาศ (Air Power Domain) ให้บรรลุวิสัยทัศน์อย่างเป็นรูปธรรม กองทัพอากาศ จึงทบทวนและประเมินสถานการณ์ตลอดจนกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยเน้น “สาน” ต่อ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง “เสริม” เพิ่มขีดความสามารถ กำลังทางอากาศให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ “สร้าง” ความเข้มแข็งในมิติไซเบอร์ (Cyber Domain) เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนริเริ่มและวางรากฐาน มิติอวกาศ (Space Domain) เพื่อเตรียมความพร้อม ในการป้องกันภัยคุกคามที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นใน อนาคต กองทัพอากาศมุ่งมั่นพัฒนาทหารฉลาด (Smart People) อาวุธฉลาด (Smart Weapon Systems) และกลยุทธ์ฉลาด (Smart Tactics) โดยขอให้ ความมั่นใจว่ากองทัพอากาศจะดำรงขีดความสามารถ และความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุดเพื่อประเทศชาติ และประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

สถานการณ์สำคัญ สถานการณ์ด้านความมั่นคงในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และยากที่จะคาดการณ์ได้ชัดเจนเช่นในอดีต กองทัพอากาศจึงต้องดำรงขีดความสามารถและความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบเดิมควบคู่ไปกับการรับมือกับภัยคุกคามผสมผสานและ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ เช่น การก่อการร้าย ภัยคุกคามด้านไซเบอร์และ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ดังนั้น กองทัพอากาศจึงต้องเตรียมกำลังกองทัพอากาศและปรับบทบาท ให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันท่วงทีโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ขีดความสามารถของกองทัพอากาศในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และบรรเทา ภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance And Disaster Relief : HADR) ทั้งภายในประเทศและภูมิภาค อาเซียน โดยเฉพาะการให้การสนับสนุนรัฐบาลในการดำเนินการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประชาคม อาเซียน การร่วมขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน การสนับสนุนการดำเนินการ ตามกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers’ Meeting:ADMM) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers’ Meeting-Plus : ADMM-Plus) ตลอดจนการพัฒนากิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ และการวิจัยพัฒนาให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

กองทัพอากาศดำเนินการตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๒ เพื่อมุ่งสู่ วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” ในปี พ.ศ.๒๕๖๒ อย่างไรก็ตามการพัฒนากองทัพอากาศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ สามารถบรรลุความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะการพัฒนา “กองทัพอากาศ ที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Air Force)” แม้จะมีได้บรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ ที่วางไว้อย่างสมบูรณ์อันเนื่องจากปัจจัยที่มีสมรรถนะการดำเนินงานได้ เช่น มหาอุทกภัยเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๔ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ตลอดจนขั้นตอนและ ความซับซ้อนในการจัดหายุทโธปกรณ์จากต่างประเทศที่มีข้อจำกัดมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ กองทัพอากาศ

ได้ทบทวนสถานการณ์ด้านความมั่นคง ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์ทหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทัพอากาศเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงทิศทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ มิติหลัก ได้แก่ มิติกำลังทางอากาศ (Air Power Domain) มิติไซเบอร์ (Cyber Domain) และมิติอวกาศ (Space Domain) กองทัพอากาศกำหนดค่านิยมหลักของกองทัพอากาศตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ได้แก่ Airmanship - ความเป็นทหารอากาศ, Integrity and Allegiance - ความซื่อสัตย์และจงรักภักดี, Responsibility - ความรับผิดชอบ หรือใช้คำย่อว่า “AIR” โดยที่ผ่านมามีหน่วยงานขึ้นตรงได้ให้ความสำคัญและกำกับกำลังพลให้ยึดถือเป็นหลัก ในการประพฤติปฏิบัติตนในการรับราชการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยรวมของกองทัพอากาศในขณะเดียวกัน กำลังพลกองทัพอากาศได้รับการยกระดับองค์ความรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานของกำลังพลในทุกสายวิทยาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกองทัพอากาศ อันจะนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

๑. นโยบายการปฏิบัติราชการ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๑ กำหนดให้กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ดังนั้น เพื่อให้สามารถบริหารราชการกองทัพอากาศ ภายใต้กรอบภารกิจตามกฎหมายเป็นไปตามนโยบายความมั่นคงของรัฐและนโยบายของคณะรัฐมนตรีกองทัพอากาศ จึงได้กำหนดนโยบายทั่วไป เพื่อให้หน่วยมีแผนงานและเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงมีการติดตามความสำเร็จของส่วนต่างๆ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์และแผนแม่บทกองทัพอากาศ ดังนี้

๑.๑ พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำที่ล่วงละเมิดพระบรมเดชานุภาพ และเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพ

๑.๒ ยึดถือการปฏิบัติงานตามทิศทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และสนับสนุน แนวคิดการปฏิรูปประเทศตามขอบเขตภารกิจของกองทัพอากาศ

๑.๓ ดำรงขีดความสามารถในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในควบคู่ไปกับดำรงขีดความสามารถในการสนับสนุนรัฐบาลในการพัฒนาประเทศช่วยเหลือประชาชน การดำเนินการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๔ สนับสนุนรัฐบาลในการขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยเฉพาะการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติภายในภูมิภาคและมิตรประเทศ

๑.๕ ปกครองบังคับบัญชาตามหลักธรรมาภิบาล โดยผู้นำหน่วยต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

๑.๖ ให้ความสำคัญกับมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางราชการ โดยเฉพาะในสื่อสังคมออนไลน์

๑.๗ ให้ความสำคัญการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดภายในกองทัพอากาศและพื้นที่โดยรอบกองทัพอากาศ โดยกำลังพลกองทัพอากาศต้องปลอดจากยาเสพติด

๑.๘ ให้ใช้แผนปฏิบัติราชการของหน่วยเป็นหลักในการปฏิบัติงานของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ

๑.๙ พัฒนาการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ โดยใช้เครื่องมือการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (PMQA)

๒. ด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์

๒.๑ ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมความจงรักภักดี และความกตัญญูต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนการพิทักษ์รักษา เทิดทูน และถวายพระเกียรติ ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด

๒.๒ ระดมทรัพยากรของกองทัพอากาศและร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศ

๒.๓ พัฒนางานด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา พร้อมให้ความร่วมมือและสนับสนุนกองทัพอากาศในการปฏิบัติภารกิจทั้งในภาวะปกติและภาวะสงคราม

๓. ด้านผู้ปฏิบัติ/หน่วยปฏิบัติ (Shooter)

๓.๑ นำแนวความคิดการปฏิบัติการใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลางมาประยุกต์ใช้ตลอดจนประเมินผลและปรับปรุง รายละเอียดการปฏิบัติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๓.๒ หน่วยกำลังรบ ทบพและพัฒนายุทธวิธีการรบให้สอดคล้องกับแนวความคิดการปฏิบัติการใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง ทั้งในส่วนของ การปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศ และการปฏิบัติร่วมกับเหล่าทัพอื่น

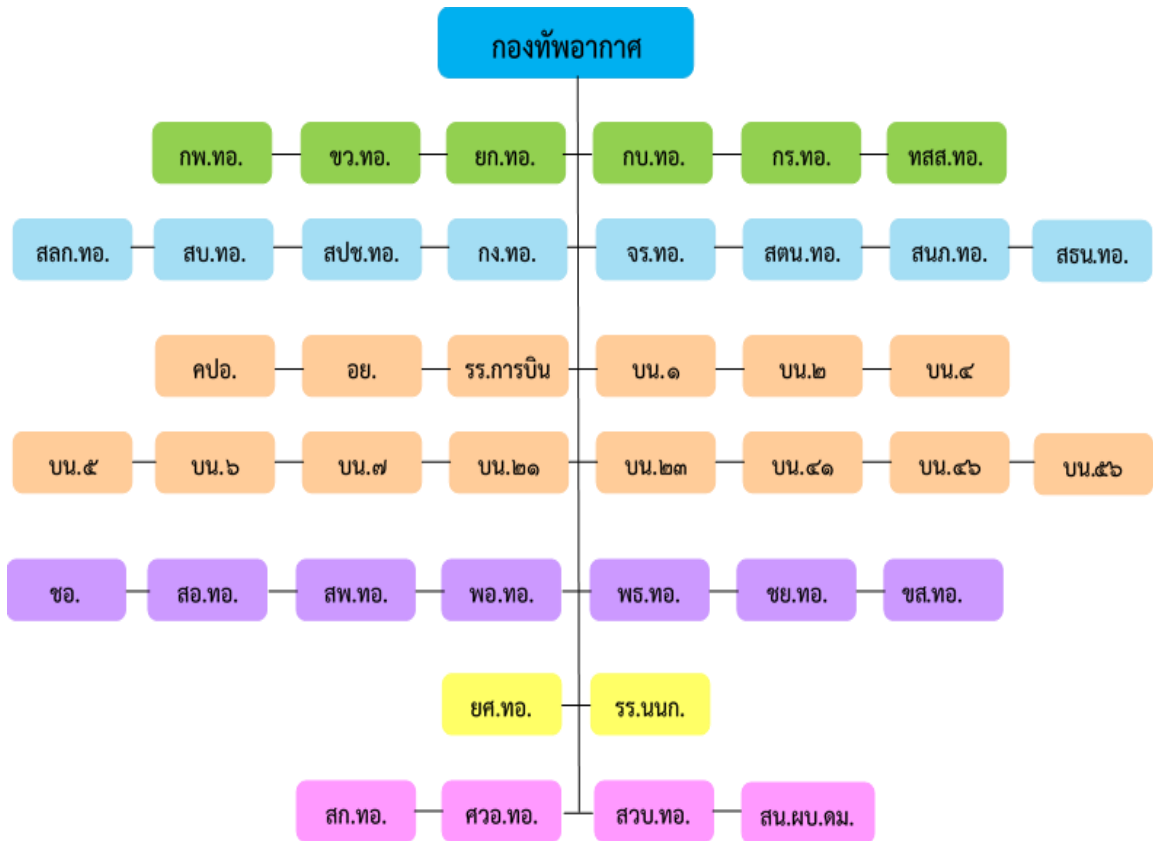
๓.๓ หน่วยกำลังรบ ทบพและปรับปรุงการป้องกันและรักษาความปลอดภัยฐานบินให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในปัจจุบัน

๓.๔ ดำรงขีดความสามารถและความพร้อมในการเผชิญเหตุวิกฤตและเข้าช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ โดยระดมทรัพยากรของกองทัพอากาศ บูรณาการกับทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ (นโยบายของผู้บัญชาการทหารอากาศ, ออนไลน์, ๒๕๖๐)

การจัดโครงสร้างกองทัพอากาศในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน

กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ การป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

แผนภาพที่ ๓ - ๑ การจัดโครงสร้างกองทัพอากาศในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน

ที่มา : โครงสร้างองค์กรกองทัพอากาศ, ออนไลน์, ๒๕๖๐

หลักนิยมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (ร่าง)

การปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน คือ การดำเนินงานของทหารในปัจจุบันเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองทัพอากาศกับหน่วยงานและประชาชนทั่วไปทำให้เกิดการยอมรับ การมีทัศนคติที่ดีนำไปสู่การให้การสนับสนุนกองทัพอากาศในการปฏิบัติภารกิจ ให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ตั้งแต่ ภาวะปกติ ภาวะวิกฤติ หรือในภาวะสงครามได้อย่างทันท่วงที มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่รากฐานความมั่นคง และผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

ตลอดห้วงเวลาที่ผ่านมา กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศสามารถปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกองทัพอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศยึดหลักแนวทางการปฏิบัติอันเชื่อว่าสามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อประชาชนนำไปสู่การให้การสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศเพื่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ โดยดำเนินการดังนี้

๑. การปฏิบัติงานเพื่อพิทักษ์ รักษาและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ โดยดำเนินโครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนการนำทรัพยากรทั้งปวงของกองทัพอากาศมาสนับสนุนภารกิจของ กองทัพอากาศในด้านการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการพลเรือน และการดำเนินชีวิตของข้าราชการและครอบครัว ทอ. เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี และพลังความสามัคคี เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อปวงชนชาวไทยและกองทัพอากาศ ก่อให้เกิดความร่วมมือ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในการดำเนินงานด้านการพิทักษ์ รักษา และเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งผลให้ข้าราชการของกองทัพอากาศและครอบครัว ตลอดจนพี่น้องประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความจงรักภักดี และเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ พร้อมทั้งจะร่วมมือกับกองทัพในการพิทักษ์ ปกป้องและรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพขององค์พระมหากษัตริย์ และร่วมกันเทิดเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเต็มความสามารถ

ในส่วนของการดำเนินงานในด้านการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ และศาสนามกกรรมกิจการพลเรือนทหารอากาศได้ดำเนินโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ทั้งในส่วนของกองทัพอากาศ ดำเนินการเอง และการร่วมกับรัฐบาล เอกชน และประชาชนในรูปแบบประชารัฐ เพื่อปลูกฝังให้ ข้าราชการกองทัพอากาศ ครอบครัวและประชาชนได้ตระหนักถึงความรักชาติ ความบริสุทธิ์ของ ทุกศาสนา ตลอดจนการให้ความรู้และความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดำเนินการในรูปแบบการอบรมสัมมนาให้ความรู้ ความคิด อุดมการณ์ แก่ข้าราชการและครอบครัว รวมถึงประชาชนทุกหมู่เหล่าให้มี ความเข้าใจ ทศนคติที่ดีในมิติการเมือง เพื่อให้เกิดความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

๒. การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพอากาศ โดยการระดมทรัพยากรของ กองทัพอากาศมาดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ความเชื่อมั่นศรัทธา และทัศนคติที่ดีต่อกองทัพอากาศ อันได้แก่ จัดหน่วยมิตรประชาช่วยเหลือประชาชน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีเหล่าอากาศ โครงการชุมชนสัมพันธ์ และโครงการเยาวชนไทยใต้ฟ้าเดียวกัน โครงการ ส่งเสริมศาสนิกสัมพันธ์กองทัพอากาศ กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารของกองทัพอากาศ โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับ ผู้บริหารกองทัพอากาศ และการส่งเสริมให้มีการดูงานของหน่วยงานภายนอก การดำเนินการทั้งหมด เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีงามของกองทัพอากาศไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อเป็นการผูกมิตร สร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อกองทัพอากาศ อันนำไปสู่การร่วมมืออย่างจริงใจและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศทั้งในภาวะปกติ ภาวะวิกฤติ และภาวะสงคราม

๓. การประชาสัมพันธ์การปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศเป็นส่วนสำคัญในการแสดง ให้สาธารณชนได้รับรู้ และเข้าใจถึงความจำเป็นในการปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศ และผลการ ปฏิบัติงานที่กองทัพอากาศได้ปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านสื่อทุกช่องทางของกองทัพอากาศ แสดงถึง ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบและเห็นถึง

เหตุผลความจำเป็นในการปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศ อันจะนำไปสู่การให้ความร่วมมือและสนับสนุนกองทัพอากาศในการปฏิบัติงานทั้งในภาวะปกติ ภาวะวิกฤต และภาวะสงคราม ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ของกองทัพอากาศจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานราชการทหารอากาศทุกคนจะต้องร่วมมือกันทำหน้าที่เป็นนักประชาสัมพันธ์ของกองทัพอากาศ โดยร่วมกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจการของกองทัพอากาศอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้ข้อมูลข่าวสารจะถูกเผยแพร่ไปสู่กำลังพล ครอบครัว และสาธารณชน ผ่านทางสื่อมวลชนและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ทั้งสื่อภายในกองทัพอากาศ และสื่อภายนอกกองทัพอากาศ ซึ่งกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับสื่อภายนอก มีการพบปะ แลกเปลี่ยน ทั้งทางด้านข้อมูลและความรู้ระหว่างสื่อของกองทัพอากาศกับสำนักสื่อภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความเข้าใจและทราบธรรมชาติการปฏิบัติงานของกองทัพอากาศอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป ในการประชาสัมพันธ์เพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพอากาศ การส่งเจ้าหน้าที่ของกองทัพอากาศเข้ารับการศึกษากับหลักสูตรการสื่อสารมวลชนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ

๔. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้กองทัพอากาศจะต้องมีขีดความสามารถ โดยเตรียมความพร้อมของกำลังพลและยุทโธปกรณ์ให้มีความพร้อมเข้าให้การช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ประสบภัยในพื้นที่ที่กองทัพอากาศรับผิดชอบหรือพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายได้ทันที โดยใช้กลไกและเครือข่ายศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศ และศูนย์บรรเทาสาธารณภัยของกองบินเพิ่มขีดความสามารถในการช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยให้กับพี่น้องประชาชนที่ประสบภัย ทั้งนี้ดำเนินงานของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศจะใช้ขีดความสามารถของกำลังทางอากาศทั้งหมดเพื่อบรรเทาทุกข์ให้กับพี่น้องประชาชนผู้ประสบภัยทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เข้าถึงได้ยากลำบาก ซึ่งกองทัพอากาศมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติในการเข้าถึงพื้นที่ และช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว ทันการณ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

ทั้งนี้การดำเนินการของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศ ต้องดำเนินการตั้งแต่การทราบข่าว ติดตามสถานการณ์ วางแผน การกำหนดนโยบาย และการสั่งการปฏิบัติเพื่อการป้องกัน การบรรเทาและการฟื้นฟูจากภัยพิบัติ ตลอดจนการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์ ส่งผลให้พี่น้องประชาชนที่ประสบภัยเกิดความอบอุ่นใจ เกิดความหวัง และเกิดความศรัทธาทุกครั้งที่เห็นเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัยของกองทัพอากาศ เข้าให้การช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังต้องดำรงขีดความสามารถและความพร้อมในการร่วมให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยกับภาครัฐบาล โดยการร่วมสมมนา และร่วมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุ แผนบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย การร่วมสมมนาฝึกซ้อมกับหน่วยงานในกลาโหม และการร่วมสมมนาฝึกซ้อมกับมิตรประเทศ

แนวคิดในการปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนในยามสงคราม

แผนรองรับแผนเฉลิมอากาศในส่วนของ กร.ทอ.กนผ.สนผ.กร.ทอ.(ลับที่สุด) ดำรงขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่มีผลต่อความมั่นคง ตั้งแต่ขั้นการเตรียมพร้อมเพื่อใช้กำลัง ขั้นการปฏิบัติเมื่อใช้กำลัง และขั้นการปฏิบัติหลังการใช้กำลัง ตลอดจนการดำรงความต่อเนื่องในการดำเนินการทั้งด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนเฉลิมอากาศอย่างเต็มขีดความสามารถ สนับสนุนกำลังพลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ใน ฝกร.ศปก.ทอ.เพิ่มเติม เมื่อมีการปรับระดับสถานการณ์ ตามที่กำหนดไว้ใน รบป.ที่ ศปก.ทอ.-๑๐-๐๐๒ การบรรจุกำลังพลตามระดับสถานการณ์ มีการจัดเจ้าหน้าที่ร่วมในชุดวางแผนร่วม ทอ. เพื่อให้คำแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติการจิตวิทยา การช่วยเหลือบรรเทาภัย และการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารตามที่ได้รับการประสานจาก ศปก.ทอ. และจัดเจ้าหน้าที่ร่วมใน คณก.พิจารณาเป้าหมายร่วม และ คณอก.จัดทำและพัฒนาเป้าหมายร่วม ทอ. เพื่อให้คำแนะนำด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติการจิตวิทยา การช่วยเหลือบรรเทาภัย และการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร ตามที่ได้รับการประสานจาก ศปก.ทอ.

ขั้นตอนการปฏิบัติ

การปฏิบัติของ กร.ทอ.ตามแผนเฉลิมอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเตรียมพร้อมเพื่อใช้กำลัง ขั้นการปฏิบัติเมื่อใช้กำลัง และขั้นการปฏิบัติหลังการใช้กำลัง

๑. ขั้นการเตรียมพร้อมเพื่อใช้กำลัง เป็นการเตรียมและดำรงความพร้อมของหน่วยในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ ตลอดจนความพร้อมของ กำลังพล ยานพาหนะ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่ปัจจุบันจนสถานการณ์มีแนวโน้มว่าจะเกิดการใช้กำลังตามแผนเฉลิมอากาศ การดำเนินการประกอบด้วย

- ๑.๑ ติดตามสถานการณ์ ปรับระดับสถานการณ์ตาม ศปก.ทอ.
- ๑.๒ วิเคราะห์สถานการณ์ พิจารณาแนวทางการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ในขั้นก่อนการใช้กำลัง นำเรียน หน.ฝกร.ศปก.ทอ.
- ๑.๓ เตรียมพร้อม จนท.ร่วมในชุดวางแผนร่วม ทอ.
- ๑.๔ เตรียมพร้อม จนท.ร่วมใน คณก.พิจารณาเป้าหมายร่วม และ คณอก.จัดทำและพัฒนาเป้าหมายร่วม ทอ.
- ๑.๕ เตรียมพร้อมชุดช่วยเหลือบรรเทาภัย
- ๑.๖ เตรียมพร้อมชุดปฏิบัติการจิตวิทยา และช่วยเหลือประชาชน
- ๑.๗ เตรียมพร้อมชุดประชาสัมพันธ์ ทอ.
- ๑.๘ เตรียมพร้อมชุดบันทึกภาพถ่าย และภาพวิดีโอ
- ๑.๙ เตรียมพร้อม จนท.สนับสนุนชุดปฏิบัติการข่าวสาร
- ๑.๑๐ จัดเตรียมกำลังพล ยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อม

ปฏิบัติ

๑.๑๑ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข จัดทำแผนยุทธการ หรือเอกสารสั่งการที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และแนวโน้ม การใช้กำลัง

๑.๑๒ ทดสอบ ชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามแผนยุทธการ หรือเอกสาร สั่งการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ ตลอดจนประสานการ ปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์กับหน่วยรับผิดชอบในพื้นที่เป้าหมาย

๑.๑๓ สืบค้น รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายที่ต้องการ เพื่อเตรียมพร้อมในการดำเนินการด้านจิตวิทยา การช่วยเหลือประชาชน การบรรเทาภัย และการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร

๑.๑๔ ประชาสัมพันธ์ผ่านทุกสื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารเชิงบวกของ ฝ่ายเรา นอกจากนั้นให้เห็นถึงการปฏิบัติที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและ เห็นความสำคัญในการปฏิบัติเพื่อความมั่นคงของฝ่ายเรา

๒. ขั้นการปฏิบัติเมื่อใช้กำลัง ดำเนินการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติการจิตวิทยา การบรรเทาภัย การสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ที่ได้รับการ มอบหมาย ประกอบด้วย

๒.๑ วิเคราะห์สถานการณ์ สภาวะแวดล้อม และพิจารณาแนวทางดำเนินการ ด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ในขั้นการใช้กำลัง นำเรียน หน.ฝกร.ศปก.ทอ.

๒.๒ ดำเนินการตามแผนรองรับแผนเฉลิมอากาศ หรือเอกสารสั่งการที่เกี่ยวข้องกับ ด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์

๒.๓ จัด จนท.ร่วมในชุดวางแผนร่วม ทอ. เพื่อให้คำแนะนำ แนวทางการปฏิบัติ ด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ ตามที่ได้รับการประสานจาก ศปก.ทอ.

๒.๔ จัด จนท.ร่วมใน คณก.พิจารณาเป้าหมายร่วม และ คณอก.จัดทำและพัฒนา เป้าหมายร่วม ทอ.ตามที่ได้รับการประสานจาก ศปก.ทอ.

๒.๕ จัดชุดช่วยเหลือบรรเทาภัย เข้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเนื่องจากการใช้ กำลังในพื้นที่รับผิดชอบหรือพื้นที่เป้าหมาย เมื่อได้รับคำสั่งจาก ศปก.ทอ.หรือ ผบ.ศปก.ทอ.อย่างเต็ม ชีตความสามารถ โดยพิจารณาใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้การช่วยเหลือ ประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพ

๒.๖ จัดชุดปฏิบัติการจิตวิทยาและช่วยเหลือประชาชนเข้าปฏิบัติงานด้านจิตวิทยา ร่วมกับ กร.นขต.ทอ.ในพื้นที่รับผิดชอบหรือพื้นที่เป้าหมาย เมื่อได้รับคำสั่งจาก ศปก.ทอ.หรือ ผบ.ศปก.ทอ. โดยมุ่งหวังให้เกิดอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด ทศนคติ ท่าที อารมณ์ และ พฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่ ตามวัตถุประสงค์ที่ ทอ.กำหนด รวมทั้งตอบโต้การปฏิบัติการ จิตวิทยาของฝ่ายตรงข้าม และปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา ในการปฏิบัติการของ ทอ.และพร้อมให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติของ ทอ.

๒.๗ จัดชุดประชาสัมพันธ์ ทอ.ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ภาพข่าวตามความจำเป็น เมื่อได้รับคำสั่งจาก ศปก.ทอ.หรือ ผบ.ศปก.ทอ.ผ่านทุกสื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารเชิงบวกของฝ่ายเรา นอกจากนี้ยังให้เห็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการปฏิบัติเพื่อความมั่นคงของฝ่ายเรา

๒.๘ จัดชุดบันทึกภาพถ่ายและภาพวิดีโอ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการบันทึกภาพและภาพวิดีโอตามความจำเป็น เมื่อได้รับคำสั่งจาก ศปก.ทอ.หรือ ผบ.ศปก.ทอ.

๒.๙ จัด จนท.สนับสนุนชุดปฏิบัติการข่าวสารร่วมกับ ยก.ทอ. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารด้านกิจการพลเรือนตามความจำเป็น เมื่อได้รับคำสั่งจาก ศปก.ทอ.หรือ ผบ.ศปก.ทอ.

๒.๑๐ ดำรงความต่อเนื่องในการปฏิบัติทั้งด้านกำลังพล ยุทธโธปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติการได้จนสิ้นสุดภาวะวิกฤติ หรือภาวะสงคราม

๒.๑๑ รายงานผลการปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ประจำวัน และแผนการปฏิบัติในวันต่อไปให้กับ ศปก.ทอ.

๓. ขั้นการปฏิบัติหลังการใช้กำลัง เป็นการปฏิบัติเพื่อฟื้นฟูขวัญกำลังใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เกิดจากการใช้กำลัง ประกอบด้วย

๓.๑ ปฏิบัติการจิตวิทยา เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้ประสบภัยจากการใช้กำลัง

๓.๒ ประชาสัมพันธ์สร้างขวัญกำลังใจผู้ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติ

๓.๓ ดำเนินการจัดกิจกรรมในพื้นที่เพื่อบำรุงขวัญ กำลังใจให้กับผู้ประสบภัย และจนท.ปฏิบัติงาน

๓.๔ ประสานให้การช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยกับหน่วยที่รับผิดชอบ

๓.๕ รวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลการปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จภารกิจ และสรุปรายงานตามที่ได้รับการประสานจาก ศปก.ทอ.

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (กร.ทอ.) เป็นหน่วยงานในส่วนบัญชาการของกองทัพอากาศ มีประวัติความเป็นมาโดยมีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกองทัพอากาศ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหมได้ปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง กล่าวคือ ในพ.ศ.๒๕๐๖ เป็นแผนกสงครามจิตวิทยา กองสงครามจิตวิทยา กรมยุทธการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๒๗ ตามคำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๒๕๗/๒๗ ลง ๑๗ ก.ย. ๒๗ เรื่อง แก้อัตรากองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๐๖ (ครั้งที่ ๔๑๗) ให้ กรมยุทธการทหารอากาศ มีหน่วยขึ้นตรงเพิ่มขึ้น ๒ กอง คือการฝึกพร้อมผสม และกองกิจการพลเรือน ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๔ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ส่วนราชการ กองทัพอากาศ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม กำหนดให้กรมกิจการพลเรือนเป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ (แต่ไม่ได้รับอนุมัติให้ใช้โครงสร้างการทำงาน เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๖)

พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ใช้อัตรากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) ตามคำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๘๔/๓๕ ลง ๑๙ มี.ค.๓๕ โครงสร้างการจัด แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๑ แผนก ๔ กอง ได้แก่ แผนกธุรการ กองกิจการพลเรือน กองวิทยาการ กองนโยบายและแผน และกองปฏิบัติการจิตวิทยา เพื่อทดลองปฏิบัติงาน ใช้สถานที่โรงงานฝึกงาน รร.จอยศ.กองทัพอากาศ

เป็นที่ตั้งชั่วคราว ในปี พ.ศ.๒๕๓๖ กองทัพอากาศ ขออนุมัติหลักการปิดบรรจุ กรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ (เพื่อพลาง) และให้ กองกิจการพลเรือน กรมยุทธการทหารอากาศ เข้ารับภารกิจแทน เนื่องจากการดำเนินการทางด้านกิจการพลเรือนกองทัพอากาศ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติ ยังไม่ครอบคลุมซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศ และไม่สามารถให้การสนับสนุนการร้องขอจาก หน่วยงานต่าง ๆ ได้

พ.ศ. ๒๕๓๘ กองทัพอากาศ แก้ไขอัตราเฉพาะกิจกองทัพอากาศ ๒๕๓๘ ได้จัดตั้ง กองกิจการพลเรือน กรมยุทธการทหารอากาศ การจัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๔ แผนก แผนกปฏิบัติการจิตวิทยา แผนกกิจการพลเรือน แผนกวิทยาการ และแผนกแผนและโครงการ

พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อนุมัติหลักการให้กองทัพอากาศ ปรับปรุงแก้ไขการจัดส่วนราชการ ให้ปรับเกลี้ยอัตรากำลังพลเพื่อจัดตั้งเป็นกรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ (เพื่อพลาง) ขึ้นอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๖ มิ.ย.๔๕ เพื่อรองรับการปฏิบัติภารกิจด้านกิจการพลเรือน และประชาสัมพันธ์ตามนโยบายกองทัพ เพื่อการพัฒนาประเทศที่เพิ่มมากขึ้น ให้มีเอกภาพในการ ปฏิบัติและสอดคล้องกับเหล่าทัพอื่นที่มีกรมกิจการพลเรือนทุกเหล่าทัพ เมื่อ ๑๙ ส.ค. ๔๕ ตามอนุมัติ หลักการผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำหนังสือกรมยุทธการทหารอากาศ (ลับ) ที่ กท ๐๖๐๕.๗/๔๘๙ ลง ๙ ส.ค.๔๕ เรื่อง ขออนุมัติจัดตั้งกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) ได้ประกาศใช้อัตรา เฉพาะกิจ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการบรรจุเจ้าหน้าที่เข้า ทดลองปฏิบัติงานตั้งแต่ ๑ ต.ค. ๔๕ และให้สำนักเลขานุการกองทัพอากาศ โอนงานและงบประมาณ ด้านการประชาสัมพันธ์ พร้อมเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติหน้าที่ในกองประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ (เพื่อพลาง) โดยใช้สถานที่ปฏิบัติงานเดิม กรมยุทธการทหารอากาศ โอนงานและ งบประมาณด้านกิจการพลเรือน พร้อมเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติหน้าที่ในกองกิจการพลเรือน กรมกิจการ พลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) โดยใช้สถานที่ปฏิบัติงานเดิม โอนงานและงบประมาณจาก กรมลาดตระเวนทางอากาศเดิม ด้านการถ่ายรูปภาคพื้น ภาพยนตร์ และวิดิทัศน์ พร้อมเจ้าหน้าที่เข้า ปฏิบัติหน้าที่ในแผนกการภาพ กองการภาพและสิ่งพิมพ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) โดยใช้สถานที่ปฏิบัติงานเดิม โอนงานและงบประมาณ ด้านการพิมพ์ พร้อมเจ้าหน้าที่จาก กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เข้าปฏิบัติงานหน้าที่ในแผนกการพิมพ์และจัดทำเล่ม กองการภาพ และสิ่งพิมพ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) โดยใช้สถานที่ปฏิบัติงานเดิม

พ.ศ. ๒๕๔๕ คำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๑๔๐/๔๕ ลง ๑๙ ส.ค.๔๕ เรื่อง ให้ใช้ อัตรากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (เพื่อพลาง) ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๔๕ โครงสร้างการจัดแบ่งส่วน ราชการออกเป็น ๕ ส่วน ได้แก่ แผนกธุรการ กองนโยบายและแผน กองกิจการพลเรือน กองประชาสัมพันธ์ กองการภาพและสิ่งพิมพ์ มี พล.อ.ต.ขวัญชัย เอี่ยมรักษา ปฏิบัติหน้าที่เจ้ากรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ (เพื่อพลาง) ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๔๕ - ๑ มี.ค.๔๗ มีภารกิจหลักในความรับผิดชอบที่ต้อง ปฏิบัติในฐานะฝ่ายอำนวยการและเป็นผู้ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งในและนอก กระทรวงกลาโหม

พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้ง กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ เป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อกองทัพอากาศ ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ และได้ตราเป็นพระราช กฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ส่วนราชการกองทัพอากาศ กองบัญชาการทหารสูงสุด

กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๔๖ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อ ๑๖ ก.ย.๔๖ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๘๒ ก. เมื่อวันที่ ๒๖ ก.ย. ๔๖

ปัจจุบันกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการด้านกิจการพลเรือน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ มีเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

สำนักนโยบายและแผน มีหน้าที่ พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ ดำเนินการ และพัฒนา จัดทำโครงการและงบประมาณด้านการกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ การบรรเทาสาธารณภัย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์กับมีหน้าที่จัดการองค์ความรู้ การศึกษา ควบคุม ประเมินผลและตรวจตรากิจการในสายวิทยาการกิจการพลเรือน และประชาสัมพันธ์ มีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

สำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ ดำเนินการ ด้านกิจการพลเรือนการช่วยเหลือประชาชน การสนับสนุนการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐ การประชาสัมพันธ์ และการผลิตสื่อ มีผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

แผนกธุรการ กร.ทอ. มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการธุรการ การสารบรรณ การขนส่ง การจัดหาและพัสดุ ตลอดจน ดูแลสถานที่และเครื่องมือเครื่องใช้ของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ มีหัวหน้าแผนกธุรการ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กองนโยบายและแผน มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับ การ ควบคุม และเสนอนโยบายเกี่ยวกับ แนวความคิด หลักนิยม แผนงานโครงการและงบประมาณ ในด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ของกองทัพอากาศ ดำเนินการด้านการศึกษา การพัฒนา รวมทั้งการวิเคราะห์และประเมินผล การบริหารกำลังพลของสายวิทยาการจำพวกทหารกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ มีผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กองบรรเทาสาธารณภัย มีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับ การ ควบคุม พัฒนา และดำเนินการด้านบรรเทาสาธารณภัยทั้งปวง การสนับสนุน การปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามนโยบายรัฐบาล การฝึกร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงงานกิจการอาเซียนด้านกิจการพลเรือน มีผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กองกิจการพิเศษ มีหน้าที่ พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การพิทักษ์ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารด้านกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ มีหัวหน้ากอง กิจการพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กองประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ การแถลงข่าว การผลิตรายการ การจัดผังรายการวิทยุโทรทัศน์ การจัดนิทรรศการ และการเผยแพร่กิจการของ กองทัพอากาศ มีผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กองการภาพและผลิตสื่อ มีหน้าที่ พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนาและการทำงานด้านการผลิตสื่อ ตลอดจนเก็บรักษา สิ่งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาพถ่าย ภาพยนตร์ วิดิทัศน์ มัลติมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ ของกองทัพอากาศ และซ่อมบำรุงอุปกรณ์ด้านการพิมพ์ มีผู้อำนวยการกองการภาพและผลิตสื่อ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กองกิจการพลเรือน มีหน้าที่ พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติการด้านพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา งานด้านมวลชนและเสริมสร้างอุดมการณ์ การพัฒนาชุมชนและงานสนับสนุน การพัฒนาประเทศ มีผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

แผนภาพที่ ๓ - ๒ การจัดโครงสร้างกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

สถานภาพกำลังพล

ตารางที่ ๓ - ๑ อัตรากำลังพลกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ลำดับ	นขต.กร.ทอ.	น.สัญญาบัตร		น.ประทวน		รวม		หมายเหตุ ร้อยละของ การการ บรรจุ
		อัตรา บรรจุ	บรรจุ จริง	อัตรา บรรจุ	บรรจุ จริง	อัตรา บรรจุ	บรรจุ จริง	
๑	ส่วน บก.กร.ทอ.	๒๔	๒๑	๑๑	๗	๓๕	๒๘	๘๐.๐๐
๒	ผชก.กร.ทอ.	๕	๓	๑๗	๙	๒๒	๑๒	๕๔.๕๔
๓	สนผ.กร.ทอ.	๘	๗	๔	๑	๑๒	๘	๖๖.๖๗
๔	กนผ.สนผ.กร.ทอ.	๓๔	๑๕	๒๙	๑๐	๖๓	๒๕	๓๙.๖๘
๕	กบภ.สนผ.กร.ทอ.	๒๕	๑๕	๓๓	๑๐	๕๘	๒๕	๔๓.๑๐
๖	กภช.สนผ.กร.ทอ.	๑๕	๘	๑๖	๔	๓๑	๑๒	๓๘.๗๐
๗	สภ.กร.ทอ.	๘	๗	๔	๐	๑๒	๗	๕๘.๓๓
๘	กร.สภ.กร.ทอ.	๒๕	๑๖	๓๒	๑๒	๕๗	๒๘	๔๙.๑๒
๙	กปส.สภ.กร.ทอ.	๓๒	๒๒	๔๑	๑๙	๖๐	๔๑	๕๖.๖๖
๑๐	กภส.สภ.กร.ทอ.	๔๑	๒๕	๙๔	๔๘	๑๓๕	๗๓	๕๔.๐๗
			๑๓๙		๑๒๐	๔๙๘	๒๕๙	๕๒.๐๐

ที่มา : กองทัพอากาศ. เอกสารลับ. ๒๕๕๘.

ผลการปฏิบัติงาน ปี ๕๙ - ๖๐

ตารางที่ ๓ - ๒ การพิทักษ์ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือ และบริการ
๑	๕๙	<p>กิจกรรมที่เกี่ยวข้องการพิทักษ์ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>๑. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ</p> <p>๑.๑ พิธีถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ</p> <p>๑.๒ พิธีเจริญพระพุทธมนต์ และตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ ๘๙ รูป ถวาย เป็นพระราชกุศล</p> <p>๑.๓ จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ</p> <p>๑.๔ จัดกิจกรรมดนตรีในสวน และนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ ร่วมกับกลุ่มบริษัท สยามพารากอน ในงานมหัศจรรย์กล้วยไม้แห่งแผ่นดินครั้งที่ ๑๐</p> <p>๑.๕ ร่วมจัดนิทรรศการในพิธีเปิดโครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำตาม นโยบายของรัฐบาลเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหา มงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙</p> <p>๑.๖ กิจกรรมชุดลอกคูคลองเฉลิม พระเกียรติฯ</p> <p>๒. เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ ส.ค.๕๙</p> <p>- จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาส พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ ส.ค.๕๙</p>	<p>๑ ธ.ค.๕๘</p> <p>๗ - ๑๒ มิ.ย.๕๙</p> <p>๘ มิ.ย.๕๙</p> <p>ตาม แผนงาน กองบิน ๑๐ ส.ค.๕๙</p>	<p>- นำข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงาน ราชการ, นนอ., นพอ., นจอ.และ นคย.เข้าร่วม กิจกรรม ณ อาคาร รณนภากาศ ร.ร.นง.จำนวน ประมาณ๑,๐๐๐ คน</p> <p>- ณ ศูนย์การค้า สยามพารากอน/ ผู้เข้าชมงาน ที่นั่ง ประชาชนทั่วไป</p> <p>- บริเวณ อ.โพ ธาราม จว.ราชบุรี โดยมี นายกรัฐมนตรึเป็น ประธาน และมี รอง ผบ.ทอ. เป็น ผู้แทน ทอ.ร่วมงาน</p> <p>- กองบิน</p> <p>ต่างจังหวัดใน รูปแบบประชารัฐ</p> <p>- ณ หอประชุม กองทัพอากาศ(ทอง ใหญ่) / ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ข้าราชการ ทอ. ลูกจ้าง พนักงาน ราชการ ทหารกอง ประจำ การครอบครัว และนักเรียน นักศึกษาครอบครัวตั้ง ดอนเมือง กว่า ๘๐๐ คน</p>

ตารางที่ ๓ - ๒ การพิทักษ์ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือ และบริการ
	๖๐	<p>๓. จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ</p> <p>๓.๑ จัดกิจกรรมบริจาคโลหิต เฉลิมพระเกียรติ ๖๔,๐๐๐ CC</p> <p>๓.๒ กิจกรรมทำความสะอาด พัฒนาหน่วยถวายเป็นพระราชกุศล</p> <p>กิจกรรมที่เกี่ยวข้องการพิทักษ์ปกป้อง และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>๑. ถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</p> <p>๑.๑ กิจกรรมถวายสักการะ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</p> <p>๑.๑.๑ ถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์</p> <p>๑.๑.๒ จัดรถโดยสารปรับอากาศ รับ-ส่ง ประชาชนร่วมถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม</p> <p>๑.๑.๓ จัดตั้งจุดบริการประชาชนในพื้นที่ที่เหมาะสม</p> <p>๑.๑.๔ จัดกิจกรรมตักบาตร ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</p>	<p>๒๘ ก.ค.๕๙</p> <p>๑๗ ต.ค. – ๓ พ.ย.๕๙</p>	<p>ณ อาคารศูนย์มะเร็ิง รพ.ภูมิพลอดุลยเดช พอ./ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ช่างราชการ ทอ. นักเรียนทหาร ลูกจ้าง พนักงาน ราชการและครอบครัว จำนวนกว่า ๕๐๐ คน</p> <p>ผบ.ทอ.นายทหาร ชั้นผู้ใหญ่ ทอ. สมาคมแม่บ้าน นขต.ทอ.จำนวน ๑,๙๕๔ คน ณ ห้องรับรอง ทอ.</p>

ตารางที่ ๓ - ๒ การพิทักษ์ปกป้องและเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือ และบริการ
		<p>๑.๒ พิธีปฏิญาณตนเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมพลังเพื่อน้อมเกล้า ถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช</p> <p>๑.๒.๑ กิจกรรมปฏิญาณตนเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p> <p>๑.๒.๒ ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี</p> <p>๑.๓ พิธีถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรม ฉายาลักษณ์และพิธีบำเพ็ญกุศลถวายเป็น พระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</p> <p>๑.๓.๑ พิธีถวายสักการะเบื้องหน้า พระบรมฉายาลักษณ์</p> <p>๑.๓.๒ พิธีบำเพ็ญกุศล สวดพระ อภิธรรม ทอดผ้าบังสุกุลและถวายปัจจัย ไทยธรรม</p> <p>๑.๓.๓ กิจกรรมมอบพระบรมฉายา ลักษณ์ เสื้อดำ และเครื่องห่มกันหนาว ให้แก่ประชาชน นักเรียนและชาวเขา จำนวน ๑๙๙ คน</p> <p>๑.๔ โครงการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ “ธ สถิตในดวงใจ ตราบนิรันดร์”</p> <p>๑.๔.๑ แสดงความจงรักภักดีผ่าน ทางหนังสืออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๑.๔.๒ เผยแพร่และจัดบันทึกไว้ ณ หน้าเว็บไซต์ของ ทอ.</p>	<p>๒๒ พ.ย.๕๙</p> <p>๖-๗ ธ.ค.๕๙</p> <p>๕ ธ.ค.๕๙ เป็น ต้นไป</p> <p>ม.ค.๖๐</p>	<p>ผบ.ทอ.นายทหาร ชั้นผู้ใหญ่ ทอ. สมาคมแม่บ้าน นชต.ทอ.จำนวน ๑,๐๐๐ คน ณ บริเวณ ลานหน้า บก.ทอ.</p> <p>ผบ.ทอ.และนายทหาร ชั้นผู้ใหญ่ ทอ. สมาคม แม่บ้าน หน.ส่วน ราชการ จว.เชียงใหม่ ที่เกี่ยวข้อง ประชาชน นักเรียนชาวเขา จำนวน ๒๐๐ คน สื่อมวลชน จำนวน ๖๐ คน ณ บริเวณลาน จอดรถพระมหาธาตุ เจดีย์ นภเมทินีตล นภพลภูมิ สิริ จว.เชียงใหม่ - ระยะที่ ๑ ผบ.ทอ. น.ชั้นผู้ใหญ่ ทอ. จำนวน ๙๙ คน - ระยะที่ ๒ กำลังพล ทอ.และประชาชน ทั่วไป</p>

ตารางที่ ๓ - ๒ การพิทักษ์ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือ และบริการ
		<p>๒. เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</p> <p>- กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาส ๘๕ พรรษา ๑๒ ส.ค.๒๕๕๙</p> <p>๑. กิจกรรมเปิดกรวยกระทงดอกไม้สดถวายพระพรชัยมงคล</p> <p>๒. จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ</p> <p>๓. กิจกรรมสวดมนต์ถวายพระพร</p> <p>๔. กิจกรรมปล่อย โค-กระบือถวายเป็นพระราชกุศล</p> <p>๕. ติดตั้งป้ายไวณิลเฉลิมพระเกียรติ</p> <p>๓. กิจกรรมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “ได้ร่วมพระบารมี สดุดีจอมทัพไทย”</p> <p>- เพื่อจัดกิจกรรมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</p> <p>๑. เปิดศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. เปิดพิพิธภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร</p> <p>๓. จัดนิทรรศการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๔. ฉายภาพยนตร์สารคดีฝนหลวง โดย ทอ.</p> <p>๕. จัดกิจกรรมบนเวทีกลางในวันของ ทอ.</p>	<p>ส.ค.๖๐</p> <p>๑๕ - ๑๗ ก.พ. ๖๐</p>	<p>กำลังพล ทอ. จำนวน ๕๐๐ คน</p> <p>ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ สมาคม แม่บ้าน ทอ. นักเรียนทหาร จำนวน ๘๐ คน ณ ลานด้านนอก ศูนย์การค้าเซนต์ทรัลเวิลด์</p>

ตารางที่ ๓ - ๒ การพิทักษ์ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือ และบริการ
๒	๕๙	จัดคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติฯ - คอนเสิร์ตทักฟ้าคู่ไทยเพื่อ “ชัยพัฒนา” ครั้งที่ ๑๐	๑๓ - ๑๔ มิ.ย. ๕๙	นายฐากร พานิช รองประธาน สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เข้าชม การแสดงคอนเสิร์ต / ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่ง ประเทศไทย/ วัตถุประสงค์ เฉลิม พระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว เนื่องใน โอกาสมหามงคลเสด็จ เถลิงถวัลราชสมบัติ ครบ ๗๐ ปี และนำ รายได้ทั้งหมดโดยไม่ หักค่าใช้จ่าย ทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว โดยเสด็จ พระราชกุศลสมทบทุน มูลนิธิชัยพัฒนา
	๖๐	จัดคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติฯ ไม่มีแผนการจัดคอนเสิร์ตทักฟ้าคู่ไทย เพื่อ “ชัยพัฒนา” ครั้งที่ ๑๑	-	-
๓	๕๙	สนับสนุนรัฐบาล โครงการ “BIKE FOR DAD”	๑๑ ธ.ค.๕๙	สนามหลวง/ จำนวน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน

ที่มา : กองทัพอากาศ. เอกสารลับ. ๒๕๖๐.

ตารางที่ ๓ - ๓ การแก้ไขปัญหาความยากจน

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
๑	๕๙	<p>การดำเนินการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการ ครอบครัว และประชาชน</p> <p>- ร่วมกับ ธ.ทหารไทย ทำโครงการ “ไฟฟ้า” ให้กับชุมชน ศรีกานต์ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านสมุนไพรและเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชุมชน</p> <p>- จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการสร้างศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้กับบ.๑, ๒ และ ๒๓ และสนับสนุนผลงานเข้าร่วมประกวด</p>	๑ - ๑๐ ก.ค.๕๙	<p>จำนวน ๑ ครั้ง/ชุมชนศรีกานต์ เขตดอนเมือง กทม. / ผู้เข้าร่วมงานมากกว่า ๓๐๐ คน</p> <p>กองบิน๗ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ในประเภทศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยทหารหรือตำรวจ และ บ.๒๑ ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ ๒ ประเภทครอบครัวข้าราชการที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินชีวิต</p>
	๖๐	<p>การดำเนินการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการ ครอบครัว และประชาชน</p> <p>- จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการสร้างศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้กับ บ.๕, ๗ และ ๒๑ และสนับสนุนผลงานเข้าร่วมประกวด</p>	ต.ค.๕๙ - เม.ย.๖๐	<p>กองบินได้รับงบประมาณเรียบร้อย</p>

ตารางที่ ๓ - ๓ การแก้ไขปัญหาความยากจน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
๒	๕๙	<p>การช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาความยากจน และส่งเสริมอาชีพ</p> <p>- นำหน่วยมิตรประชา ทอ. และ ธนาคารไทยพาณิชย์ ส่งมอบโครงการสูบน้ำใต้ดินด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ “โครงการเทพประทานธารา” ให้กับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้วยมาตรการเชิงรุก อย่างยั่งยืนได้ปริมาณน้ำวันละไม่ต่ำกว่า ๔๐,๐๐๐ ลิตร/วัน</p> <p>- นำเครือข่ายภาคประชาชนร่วมกับ รัฐบาลในการจัดสินค้าราคาประหยัด ณ คลองผดุงกรุงเกษม</p> <p>- นำหน่วยมิตรประชา ทอ. ร่วมกับ สมาคมสื่อมวลชนเกษตรแห่งประเทศไทย นำเมล็ดพันธุ์พืชไปให้กับ โรงเรียนและ ชุมชน รร.บ้านชำรัง เขียวปราชญ์ด้านการเกษตรไปให้ความรู้ด้านการเกษตร อย่างยั่งยืน เขียววิทยากรด้านการแปรรูปผลไม้จากมหาวิทยาลัยล้านนาราชมงคล พิษณุโลก</p> <p>- ทอ. ร่วมกับมูลนิธิเดอะบิลด์ และ บ.ทรวินชั่น จำกัด ปรับปรุง และพัฒนา ก่อสร้างอาคารเรียน และมอบโครงการสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ให้กับ รร.บ้านกม่วางฯ ได้ปริมาณน้ำวันละ ๘,๐๐๐ ลิตร/วัน</p>	<p>๑๙ พ.ย.๕๘</p> <p>๑ - ๓๑ มี.ค.๕๙</p> <p>๑๗ พ.ย.๕๙</p> <p>๑๘ - ๒๒ ธ.ค.๕๙</p>	<p>๒ ครั้ง / รร.บ้านน้ำทองน้อย ต.บ้านดง อ.ชาติตระการ จว. พิษณุโลก, วัดบ้านน้ำทองน้อย ต.บ้านดง อ.ชาติตระการ จว. พิษณุโลก/ ผู้เข้าร่วมมากกว่า ๘๐๐ คน</p> <p>ช่วยลดผลกระทบปัญหาภัยแล้งให้กับประชาชนกว่า ๕๐๐ครัวเรือน</p> <p>จำนวน ๑ ครั้ง/ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม / จำนวนผู้เข้าชมมากกว่า ๑๐,๐๐๐คน</p> <p>จำนวน ๑ ครั้ง/ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม /จำนวนผู้เข้าชมมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คน</p> <p>จำนวน ๑ ครั้ง/ รร.บ้านกม่วาง ต.ยางโกลน อ.นครไทย จว. พิษณุโลก /จำนวนผู้เข้าร่วมมากกว่า ๑,๐๐๐ คน</p>

ตารางที่ ๓ - ๓ การแก้ไขปัญหาความยากจน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		-ก่อสร้างซุ้มประตูและเมรุวัดสุวรรณโณ ภาส ต.บ่อเงิน อ.ลาดหลุมแก้ว จว.ปทุมธานี -ซ่อมแซมหลังคาเรียน ซ่อมโต๊ะและ เก้าอี้ ปรับปรุงสนามเด็กเล่น สถานอนุบาลเด็กเล็กจันทบุษยกษา ต.กระ ต๊อบ อ.กำแพงแสน จว.นครปฐม -ปรับปรุงและจัดหาแหล่งน้ำเพื่อ อุปโภคและบริโภค รร.บ้านโป่งแดงน้ำฉ่ำ สามัคคี อ.ขามทะเลสอ จว.นครราชสีมา -ปรับปรุงภูมิทัศน์และปรับปรุง หอประชุม รร.บ้านโคกกระเทียม (ราษฎร์ ดำรงบำรุง)ต.โคกกระเทียม อ.เมือง จ.ลพบุรี -ซ่อมแซมโรงอาหาร รร.วัดหนองหม้อ ต.หนองหม้อ อ.ตาคลี จว.นครสวรรค์ -ปรับปรุงห้องสมุด ร.ร.วัดสามัคคี ธรรมาราม ต.ศรีวิชัย อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี -ปรับปรุงห้องน้ำส้วนสาธารณะและ อาคารที่พักผู้โดยสารกองบิน ๗ ต.มะลวน อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี	ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘ ธ.ค.๕๘	
	๖๐	การช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาความยากจน และส่งเสริมอาชีพ หน่วยมิตรประชา ทอ.(พิษณุโลก) -รร.วังมะदानพิทยาคม ต.วงษ์อ้อ อ. พรหมพิราม จว.พิษณุโลก -รร.บ้านแก่งสฤษดิ์เสนาอุปถัมภ์ ต.วัง นกแอ่น อ.วังทอง จว.พิษณุโลก -รร.บ้านซำร้าง ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จว.พิษณุโลก -รร.ชุมชนที่ ๑๑ วัดสุวรรณประดิษฐ์ ต.ไผ่ยอดอน อ.เมือง จว.พิษณุโลก	๑๓ - ๑๙ พ.ย.๕๙	๑ ครั้ง

ตารางที่ ๓ - ๓ การแก้ไขปัญหาความยากจน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		หน่วยมิตรประชา ทอ.(เชียงใหม่) -รร.จอมทอง ต.บ้านหลวง อ.จอมทอง จว.เชียงใหม่ -รร.สารภีพิทยาคม ต.ยางניים อ.สารภี จว.เชียงใหม่ -รร.สันมหาพนวิทยา ต.สันมหาพน อ.แม่แตง จว.เชียงใหม่ -รร.บ้านแม่ปู้คา ต.แม่ปู้คา อ.สันกำแพง จว.เชียงใหม่ หน่วยมิตรประชา ทอ.(สุราษฎร์ธานี) -รร.วัดไตรรัตนากร ต.ทุ่ง อ.ไชยา จว.สุราษฎร์ธานี -รร.บ้านปลายน้ำ ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จว.สุราษฎร์ธานี -รร.บ้านคลองโร ต.พ่วงพรมคร อ.เคียนซา จว.สุราษฎร์ธานี -รร.ตลาดหนองหวาย ต.ท่าชนะ อ.ท่าชนะ จว.สุราษฎร์ธานี	๑๘ - ๒๔ ธ.ค.๕๙	๑ ครั้ง
		หน่วยมิตรประชา ทอ.ปฏิบัติงานเนื่องในโอกาสคล้ายวันพระบรมราชสมภพปีที่ ๘๙ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช -รร.สุเหร่าบ้านเกาะ แขวงหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพฯ โครงการอื่น ๆ เช่น -โครงการทัณฑ์พลช่วยเหลือชาวนาไทย	๕ - ๑๑ ก.พ.๖๐	๑ ครั้ง
	๕๙		๙ ธ.ค.๕๙	๑ ครั้ง
				๑ ครั้ง/ สนามกีฬารูป เตมีร์, รพ.ภูมิพล, แฟลต ทอ.ท่งสีกัน / ผู้เข้าร่วมงานประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน

ที่มา : กองทัพอากาศ. เอกสารลับ. ๒๕๖๐.

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
๑	๕๙	<p>การช่วยเหลือภัยแล้ง (การแจกจ่ายน้ำอุปโภคและบริโภค, เทพประทานธารา, ติดตั้งถังน้ำดื่ม เครื่องกรองน้ำ)</p> <p>๑. ศบภ.รร.การบิน นำรถบรรทุกน้ำปริมาณ ๑๒,๐๐๐ ลิตร ออกให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปาเพื่ออุปโภคเนื่องจากสภาวะภัยแล้ง</p> <p>๒. ศบภ.รร.การบิน สนับสนุนรถบรรทุกน้ำปริมาณ ๑๘,๐๐๐ ลิตร ออกให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปาเพื่ออุปโภคเนื่องจากสภาวะภัยแล้ง</p> <p>๓. ศบภ.รร.การบิน สนับสนุนรถบรรทุกน้ำปริมาณ ๖,๐๐๐ ลิตร ออกให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปาเพื่ออุปโภคเนื่องจากสภาวะภัยแล้ง</p> <p>๔. ศบภ.รร.การบิน สนับสนุนรถบรรทุกน้ำปริมาณ ๖,๐๐๐ ลิตร ออกให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน แก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปาเพื่ออุปโภคเนื่องจากสภาวะภัยแล้ง</p> <p>๕. ศบภ.รร.การบิน สนับสนุนรถบรรทุกน้ำปริมาณ ๖,๐๐๐ ลิตร ออกให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน ผู้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปาเพื่ออุปโภคเนื่องจากสภาวะภัยแล้ง</p>	<p>๒๕ ก.พ.๕๙</p> <p>๑๐ มี.ค.๕๙</p> <p>๕ เม.ย.๕๙</p> <p>๒๐ เม.ย.๕๙</p> <p>๒๗ เม.ย.๕๙</p>	<p>ณ หมู่ที่ ๖ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม</p> <p>ณ หมู่ที่ ๗ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม</p> <p>ณ หมู่ที่ ๖ ต.กระต๊อบ อ.กำแพงแสน จว.นครปฐม</p> <p>ณ หมู่ที่ ๖ ต.กระต๊อบ อ.กำแพงแสน จว.นครปฐม</p> <p>ณ หมู่ที่ ๖ ต.กระต๊อบ อ.กำแพงแสน จว.นครปฐม</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๖. ศบภ.ร.ร.การบิน สนับสนุนรถบรรทุกน้ำปริมาณ ๖,๐๐๐ ลิตร ออกให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปา เพื่ออุปโภค เนื่องจากสภาวะภัยแล้ง</p> <p>๗. ศบภ.บ.น.๑ ออกช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งโดยจัดรถน้ำ จากศบภ.บ.น.๑ จำนวน ๑ คัน นำน้ำดื่ม จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร และน้ำใช้ ๖๖,๐๐๐ ลิตร รวมจำนวนน้ำ ๗๒,๐๐๐ ลิตร ไปทำการแจกจ่ายน้ำให้กับพี่น้องประชาชน ที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้</p> <p>๘. ศบภ.บ.น.๑ จัดรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๑ คัน พร้อมเครื่องสูบน้ำ จำนวน ๒ เครื่อง และกำลังพล ๖ นาย แจกจ่ายน้ำช่วยเหลือภัยแล้งเพื่อใช้ในการอุปโภค จำนวน ๓ เทียว รวม ๑๘,๐๐๐ ลิตร</p> <p>๙. ศบภ.บ.น.๑ ร่วมกับ สำนักงานชลประทานที่ ๘ จัดรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๒ คัน พร้อมเครื่องสูบน้ำ จำนวน ๒ เครื่อง และกำลังพล ๖ นาย แจกจ่ายน้ำช่วยเหลือภัยแล้งเพื่อใช้ในการอุปโภค จำนวน ๑๐ เทียว รวม ๖๐,๐๐๐ ลิตร</p> <p>๑๐. ศบภ.บ.น.๑ ร่วมกับ สำนักงานชลประทานที่ ๘ และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๕ จัดรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๔ คัน และกำลังพล ๙ นาย แจกจ่ายน้ำช่วยเหลือภัยแล้งเพื่อใช้ในการอุปโภค จำนวน ๓๒ เทียว รวม</p>	<p>๑๐ พ.ค.๕๙</p> <p>๑๘ - ๑๙ เม.ย.๕๙</p> <p>๑๘ เม.ย.๕๙</p> <p>๑๙ เม.ย.๕๙</p> <p>๒๐ เม.ย.๕๙</p>	<p>ณ หมู่ที่ ๖ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม</p> <p>ณ พื้นที่ ต.ธงชัยเหนือ อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา</p> <p>หมู่บ้านโนนทอง และหมู่บ้าน</p> <p>หมู่บ้าน เอกธงชัย และหมู่บ้าน</p> <p>ให้กับหมู่บ้านโคกศิลา และหมู่บ้านโน</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๑๙๒,๐๐๐ ลิตร และสนับสนุนน้ำประปาของกองบิน ๑ จำนวน ๒ เทียว รวม ๑๒,๐๐๐ ลิตร เพื่อใช้ในการบริโภคน้ำให้กับหมู่บ้านโคกศิลา และหมู่บ้านโนนทอง หมู่บ้านละ ๑ เทียว</p> <p>๑๑. ศบภ.บ.น.๑ สนับสนุนน้ำประปา จำนวน ๒ เทียว รวม ๑๒,๐๐๐ ให้กับสำนักงานชลประทานที่ ๘ เพื่อใช้ในการบริโภคน้ำ</p> <p>๑๒. ศบภ.บ.น.๑ ดำเนินการช่วยเหลือประชาชนประสบวาทภัย สำหรับการช่วยเหลือ บ.น.๑ ได้สนับสนุน จนท. จำนวน ๖๔ คน พร้อมอุปกรณ์และยานพาหนะเข้าช่วยเหลือพื้นที่ประสบวาทภัย</p> <p>๑๓. ศบภ.บ.น.๑ จัดรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๒ คัน พร้อมกำลังพล ๕ คน แจกจ่ายน้ำช่วยเหลือภัยแล้ง จำนวน ๑๒๐ หลังคาเรือน จำนวน ๔ เทียว ปริมาณน้ำ ๒๔,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๘ เทียว ปริมาณน้ำ ๔๘,๐๐๐ ลิตร รวมเทียวรถทั้งหมด ๑๒ เทียว ปริมาณน้ำทั้งหมด ๗๒,๐๐๐ ลิตร</p> <p>๑๔. ศบภ.บ.น.๒ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดแคลนน้ำเพื่อประกอบอาหารและบริโภค</p> <p>๑๕. ศบภ.บ.น.๒ สนับสนุนน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร เนื่องจากโรงเรียนและชุมชนขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค - บริโภค</p>	<p>๒๑ เม.ย.๕๙</p> <p>๒๘ เม.ย. - ๑ พ.ค.๕๙</p> <p>๑๐ พ.ค.๕๙</p> <p>๑๓ พ.ย.๕๘</p> <p>๗ ม.ค.๕๙</p>	<p>ให้กับหมู่บ้านแหลมลูก</p> <p>ณ ต.ตะขบ อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา จำนวน ๙ หลัง ๓ หมู่บ้าน</p> <p>ให้กับหมู่ ๘ บ้านโนนทอง และ หมู่ ๗ บ้านมาบเชือก จำนวน ๒๓๖ หลังคาเรือน</p> <p>ณ โรงเรียนบ้านพรมทิน ต.หลุมข้าว อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี</p> <p>โรงเรียนบ้านพรมทิน ต.หลุมข้าว อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๑๖. ศบภ.บ.น.๒ ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว ช่วยเหลือประชาชนประสบภัยแล้งในพื้นที่ตำบลหลุมข้าว และรับฟังความคิดเห็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง</p> <p>๑๗. ศบภ.บ.น.๔ สนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร เพื่อช่วยเหลือประชาชน ผู้ประสบภัยแล้ง</p> <p>๑๘. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนรถลำเลียงน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน ออกแจกจ่ายน้ำให้แก่ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากภาวะภัยแล้ง โดยแจกจ่าย จำนวน ๖ เที่ยว ปริมาณน้ำทั้งสิ้น ๓๖,๐๐๐ ลิตร</p> <p>๑๙. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนรถลำเลียงน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน ให้การช่วยเหลือ โดยการใส่ลงในระบบประปาของโรงพยาบาล จากการร้องขอของโรงพยาบาลฯ ตามโครงการ “รัฐประชาร่วมใจช่วยภัยแล้ง” เพื่อนำมาใช้ในระบบสาธารณสุขโรคตลอดจนใช้ในทางการแพทย์หลังโรงพยาบาลกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง</p> <p>๒๐. ศบภ.บ.น.๗, นายอำเภอท่าฉาง และนายก อบต.ปากฉลุย ร่วมกันออกแจกจ่ายน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรที่ประสบความเดือดร้อน</p> <p>๒๑. ศบภ.บ.น.๒๓ สนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร สำหรับช่วยเหลือพระสงฆ์ และประชาชน</p>	<p>๑๑ เม.ย.๕๙</p> <p>๓ และ ๔ พ.ย.๕๘</p> <p>๑๗ มี.ค.๕๙</p> <p>๒๔ มี.ค.๕๙</p> <p>๑๓ พ.ค.๕๙</p> <p>๒๗ พ.ย.๕๘</p>	<p>ณ วัดพรมทิน อ.โคกสำโรง จว.ลพบุรี</p> <p>ในพื้นที่ อ.มโนรมย์ และ อ.สรรพยา จว.ชัยนาท</p> <p>โรงพยาบาลท่าโรงช้าง อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>โรงพยาบาลท่าโรงช้าง ต.ท่าโรงช้าง อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ในพื้นที่ ม.๑ - ม.๖ ต.ปากฉลุย อ.ท่าฉาง จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ณ วัดป่าธรรม ประดิษฐ์ จว.อุดรธานี</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๒๒. ศบภ.บ.น.๒๓ จัด จนท.พร้อมรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๑ คัน แจกจ่ายน้ำสำหรับอุปโภค ให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้งของ โดยเริ่มแจกจ่ายน้ำ โดย จ่ายน้ำไปแล้ว จำนวน ๒๔ เทียว เทียวละ ๖,๐๐๐ ลิตร รวมการแจกจ่ายน้ำไปแล้วทั้งสิ้น ๑๔๔,๐๐๐ ลิตร และจะปฏิบัติงานไปจนถึงวันที่ ๓๐ เม.ย.๕๙	ตั้งแต่วันที่ ๔ - ๒๐ เม.ย.๕๙	อ.หนองวัวซอ จว.อุดรธานี
		๒๓. ศบภ.บ.น.๔๑ ร่วมกับกลุ่มอาสาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มอบถังบรรจุน้ำขนาด ๒,๐๐๐ ลิตร เพื่อนำไปช่วยเหลือปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค	๒๙ มี.ค.๕๙	ณ โรงเรียนบ้าน เตียนอง อ.ฮอด จว.เชียงใหม่
		๒๔. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำอุปโภค จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	๑๕ มี.ค.๕๙	ณ วัดอุโมงค์ ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่
		๒๕. ศบภ.บ.น.๔๑ นำน้ำบริโภค จำนวน ๒๕๐ ลิตร ออกปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	๑๖ มี.ค.๕๙	ณ วัดฝายหิน ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่
		๒๖. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำอุปโภค จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	๒๑ มี.ค.๕๙	ณ วัดอุโมงค์ ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่
		๒๗. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำอุปโภค จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	๒๔ มี.ค.๕๙	ณ วัดอุโมงค์ ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่
		๒๘. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือภัยแล้ง	๒๕ มี.ค.๕๙	ณ สวนสัตว์เชียงใหม่ ตำบลสุเทพ อำเภอ เมือง จว.เชียงใหม่
		๒๙. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือภัยแล้ง	๒๙ มี.ค.๕๙	ณ สวนสัตว์เชียงใหม่ ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๓๐. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำอุปโภค จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	๘ เม.ย.๕๙	ณ วัดอุโมงค์ ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่
		๓๑. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนกำลังพล จำนวน ๒๕ นาย เข้าช่วยเหลือในการเก็บกวาด ทำความสะอาด ที่ได้รับผลกระทบจากพายุฤดูร้อนทำให้ต้นไม้หักโค่นและอาคารโรงพยาบาลได้รับความเสียหาย	๑๐ เม.ย.๕๙	โรงพยาบาลนครพิงค์ จว.เชียงใหม่
		๓๒. ศบภ.บ.น.๔๑ สนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร ออกปฏิบัติการช่วยเหลือภัยแล้ง	๒๑ เม.ย.๕๙	ณ สวนสัตว์เชียงใหม่ ต.สุเทพ อ.เมือง จว.เชียงใหม่
		๓๓. ศบภ.บ.น.๔๖ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๑ คัน แจกจ่ายน้ำอุปโภค บริโภคจำนวน ๑๒,๐๐๐ ลิตร และน้ำดื่มบรรจุขวด จำนวน ๑๐๐ แพ็ค แจกจ่ายประชาชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดจากภัยแล้ง	๔ เม.ย.๕๙	ณ บ้านคลองไม้แดง ม.๓ ต.เนินกุ่ม อ.บางกระทุ่ม จว.พิษณุโลก
		๓๔. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน ๑๒,๐๐๐ ลิตร ให้กับราษฎร เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาภัยแล้ง	๒๐ เม.ย.๕๙	บ้านชำบอน ม.๖ ต.ชัยนาม อ.วังทอง จว.พิษณุโลก
		๓๕. ศบภ.บ.น.๕๖ จัด จนท. พร้อมรถบรรทุกน้ำ แจกจ่ายน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร เพื่อช่วยเหลือภัยแล้ง ให้กับชุมชนที่ประสบภัยแล้ง	๑๙ เม.ย.๕๙	หมู่ที่ ๖ ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จว.สงขลา
		๓๖. ศบภ.บ.น.๕๖ จัด จนท. พร้อมรถบรรทุกน้ำ แจกจ่ายน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร เพื่อช่วยเหลือภัยแล้ง ให้กับชุมชนที่ประสบภัยแล้ง	๑๑ พ.ค.๕๙	หมู่ที่ ๖ ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จว.สงขลา
		๓๗. ศบภ.บ.น.๕๖ จัด เจ้าหน้าที่ พร้อมรถบรรทุกน้ำ แจกจ่ายน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร เพื่อช่วยเหลือภัยแล้ง ให้กับชุมชนที่ประสบภัยแล้ง	๑๓ พ.ค.๕๙	บ้านท่าหรั่ง หมู่ที่ ๓ ต.ทุ่งลาน อ.คลองหอยโข่ง จว.สงขลา

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
	๖๐	๓๘. ศบภ.บ.น.๕๖ จัด เจ้าหน้าที่ พร้อมรถบรรทุกน้ำ แจกจ่ายน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร เพื่อช่วยเหลือภัยแล้งให้กับชุมชนที่ประสบภัยแล้ง	๒๔ มิ.ย.๕๙	บ้านทุ่งตำเสา หมู่ที่ ๒ ต.ทุ่งตำเสา อ.หาดใหญ่ จว.สงขลา
		๓๙. ศบภ.บ.น.๕๖ จัด จนท. พร้อมรถบรรทุกน้ำ แจกจ่ายน้ำ จำนวน ๖,๐๐๐ ลิตร เพื่อช่วยเหลือภัยแล้งให้กับชุมชนที่ประสบภัยแล้ง	๑๙ ส.ค.๕๙	หมู่ที่ ๖ ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จว.สงขลา
๒	๕๙	การช่วยเหลือภัยแล้ง (การแจกจ่ายน้ำอุปโภคและบริโภค, เทพประทานธารา, ติดตั้งถังน้ำดื่ม เครื่องกรองน้ำ)	-	-
		การช่วยเหลือภัยหนาว (แจกจ่ายผ้าห่ม เลื่อกันหนาว ฯลฯ) ๑. ศบภ.ทอ.จัด "กิจกรรมบรรเทาภัยหนาวเฉลิมพระเกียรติ ๕ ธันวาคม มหาราช" ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ร่วมกับสำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย และภาคีเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งนี้ กองทัพอากาศได้สนับสนุนอากาศยานสำหรับลำเลียงสิ่งของบรรเทาทุกข์ และรับ - ส่งผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งสนับสนุนวงดนตรีจาก บ.น.๔๑ ๒. พล.อ.อ.วิธน์ มณีนิย รองผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นผู้แทน ผบ.ทอ. จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมอบผ้าห่มกันหนาวให้ประชาชนในพื้นที่อาศัยโดยรอบดอยอินทนนท์	๑๘ ธ.ค.๕๘	ณ ที่ว่าการอำเภอสันกำแพง จว.เชียงใหม่
			๒๑ ธ.ค.๕๘	ณ พระมหาธาตุพนม เมทนีดล นภพลภูมิสิริ

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๓. พล.อ.ท.มานะ ประสพศรี รอง เสธ. ทอ.(กร., กษ.) เป็นผู้แทน ศบภ.ทอ. ร่วมกับ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาว โดยมีการมอบผ้าห่มกันหนาว พร้อมทั้งถุงยังชีพ รวมทั้งสิ่งของจำเป็น เพื่อมอบให้กับนักเรียนและประชาชนที่ประสบภัยหนาว</p> <p>๔. พล.อ.อ.ตรีทศ สนแจ้ง ผบ.ทอ.ในฐานะ ผบ.ศบภ.ทอ.เป็นประธานในการจัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวและพบปะผู้นำชุมชนเพื่อรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมให้การช่วยเหลือ รวมทั้งมอบผ้าห่มกันหนาว ถุงยังชีพ อุปกรณ์กีฬา ตุ๊กตาพร้อมเวชภัณฑ์ และถังน้ำขนาดใหญ่พร้อมเครื่องกรองน้ำให้กับชุมชน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ผบ.ทอ.ได้เดินทางเข้าเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจพี่น้องประชาชนผู้มีฐานะยากจน</p> <p>๕. พล.อ.ต.สิทธิชัย แก้วบัวดี รอง จก.กร.ทอ.เป็นผู้แทน ศบภ.ทอ.ร่วมกับมูลนิธิสันติสุขไทย - อินเดีย และผู้แทนพลส.ทอ.จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาว กิจกรรมประกอบด้วย การประชุมหารือและรับฟังความเดือดร้อนจากผู้นำชุมชน การเยี่ยมเยียนประชาชนผู้ยากไร้ การมอบผ้าห่มกันหนาว รวมทั้งการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ประชาชนในพื้นที่</p>	<p>๒๔-๒๕ ธ.ค.๕๘</p> <p>๑๕ ม.ค.๕๙</p> <p>๒๐ ม.ค.๕๙</p>	<p>ณ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลศรีค้ำ อ.แม่จัน จว.เชียงราย</p> <p>ณ หมู่บ้านห้วยทราย อ.เมือง จว.เชียงราย</p> <p>ณ ต.อุบมุง อ.หนองบัวจว.อุดรธานี</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๖. ศบภ.บ.น.๑ จัดกิจกรรมช่วยเหลือภัยหนาว	๒๓ ธ.ค.๕๘	ณ โรงเรียนบ้านโป่งแดงน้ำจืดสามัคคี ต.โป่งแดง อ.ขามทะเลสอ จ.นครราชสีมา
		๗. ศบภ.บ.น.๒ มอบผ้าห่มและถุงยังชีพให้ประชาชน จำนวน ๑๐๐ ชุด	๒๒ ธ.ค.๕๘	ณ บริเวณสนามใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน
		๘. ศบภ.บ.น.๒ สนับสนุนผ้าห่มมอบให้จำนวน ๓๘๐ ผืน ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์จากนายอำเภอโคกเจริญ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และบรรเทาภัยหนาวให้กับประชาชน โดยมีนายอำเภอโคกเจริญ, ปลัดอำเภอและหน.ส่วนราชการให้การต้อนรับ	๒๙ ม.ค.๕๙	ประชาชนในเขตอำเภอโคกเจริญ จ.ลพบุรี
		๙. ศบภ.บ.น.๔ จัดกิจกรรมมอบผ้าห่มกันหนาว ให้กับผู้สูงอายุและประชาชน	๒๕ ธ.ค.๕๘	ในพื้นที่ ต.สร้อยทอง และ ต.พรหมนิมิต อ.ตาคีลี จ.นครสวรรค์
		๑๐. ศบภ.บ.น.๔ จัดรถยนต์บรรทุกน้ำออกช่วยเหลือนักเรียน รร.บ้านโคกกระดี่ ที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ตามแผนบรรเทาสาธารณภัยกองบิน ๔	๑๒ ม.ค.๕๙	ณ รร.บ้านโคกกระดี่ อ.ตาคีลี จ.นครสวรรค์
		๑๑. ศบภ.บ.น.๔ จัดรถยนต์บรรทุกน้ำออกช่วยเหลือนักเรียน รร.บ้านหนองพังพวย ที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค	๒๖ ม.ค.๕๙	ณ รร.บ้านหนองพังพวย ต.หัวหวาย อ.ตาคีลี จ.นครสวรรค์
		๑๒. ศบภ.บ.น.๔ จัดรถยนต์บรรทุกน้ำออกแจกจ่ายน้ำให้แก่พระภิกษุสามเณร วัดหนองกรวด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากภาวะภัยแล้ง	๒๔ ก.พ.๕๙	ณ วัดหนองกรวด หมู่ที่ ๓ ต.หัวหวาย อ.ตาคีลี จ.นครสวรรค์

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
๓	๖๐	๑๓. ศบภ.บ.น.๔ สนับสนุนน้ำดื่ม และ น้ำอุปโภค-บริโภค ออกช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยแล้งในพื้นที่ประกาศเขต การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง)	๒ มิ.ย.๕๙	ในพื้นที่ หมู่ ๑๖ บ้านเขารอยเสือ ต.ตาคลี อ.ตาคลี จว.นครสวรรค์
		๑๔. ศบภ.บ.น.๗ จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ประชาชน กิจกรรมประกอบด้วย การ มอบผ้าห่มกันหนาวและถุงยังชีพ	๑๖ ธ.ค.๕๘	ณ โรงเรียนท่าชี วิทยาคม จว.สุราษฎร์ธานี
		๑๕. ศบภ.บ.น.๒๑ จัดกิจกรรมมอบผ้า ห่มกันหนาวพร้อมถุงยังชีพ จำนวน ๑๕๐ ผืน ให้กับผู้สูงอายุและผู้ยากไร้	๒๓ ธ.ค.๕๘	ในชุมชนบ้านนาควาย ต.ในเมือง อ.เมือง จว.อุบลราชธานี
		๑๖. ศบภ.บ.น.๒๓ ร่วมกับ จังหวัด อุตรธานี และมูลนิธิมิราเคิล ออฟไลฟ์ มอบผ้าห่มกันหนาวให้กับประชาชน ผู้ประสบภัยหนาว	๒๖ ต.ค.๕๘	ในเขตพื้นที่ อ.หนองหาน จว.อุตรธานี
		๑๗. ศบภ.บ.น.๒๓ จัดกิจกรรมมอบผ้า ห่มกันหนาว จำนวน ๓๕๐ ผืน ให้กับ ผู้สูงอายุ	๒๘ ธ.ค.๕๘	จำนวน ๕ ชุมชน ในพื้นที่ อ.เมือง จว.อุตรธานี
		๑๘. ศบภ.บ.น.๒๓ ออกช่วยเหลือ ประชาชน มอบอุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา เลี้ยงอาหารกลางวัน การ แสดงดนตรี การตรวจรักษาโรค การ มอบผ้าห่มกันหนาว ให้กับผู้สูงอายุ	๑๕ ม.ค.๕๙	ณ โรงเรียนบ้าน เชียงพิณ ต.เชียงพิณ อ.เมือง จว.อุตรธานี
		๑๙. ศบภ.บ.น.๔๑ จัดกิจกรรม ช่วยเหลือประชาชน มอบผ้าห่มกัน หนาว และให้บริการทางการแพทย์	๒๔ ธ.ค.๕๘	ณ โรงเรียนหมู่บ้าน สหกรณ์ ๒ อ.แม่อน จว.เชียงใหม่
		การช่วยเหลือภัยหนาว (แจกจ่ายผ้า ห่ม เลื่อกันหนาว ฯลฯ)	-	-
		การช่วยเหลือด้านอุทกภัย	-	-
		๑. ศบภ.ร.ร.การบิน ปฏิบัติภารกิจเข้า สำรวจพื้นที่และช่วยเหลือผู้ประสบภัย อุทกภัย	๑๓ ต.ค.๕๘	ณ หมู่ ๑๑ และ หมู่ ๑๙ ต.สระสีมูม อำเภอ กำแพงแสน จว.นครปฐม

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๒. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนกำลังพล และอุปกรณ์ เข้าช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากน้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่มพร้อมฟื้นฟูสภาพหลังน้ำลด โดยมอบถุงยังชีพ จำนวน ๓๐ ชุด และกระสอบบรรจุทราย จำนวน ๕๐๐ ใบ</p> <p>๓. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนกำลังพล จำนวน ๓๐ นาย กระสอบบรรจุทราย จำนวน ๕๐๐ ใบ มุ้ง จำนวน ๕๐ หลัง พร้อมอุปกรณ์เข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเกิดจาก ฝนตก คลื่นลมแรง และน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน และบ้านเรือนราษฎรได้รับความเสียหาย</p> <p>๔. ศบภ.บ.น.๗ ออกสำรวจพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ อันเนื่องมาจากคลื่นลมแรง และน้ำทะเลหนุนสูง ซึ่งราษฎรได้รับความเดือดร้อน ถนนเลียบชายฝั่งถูกกัดเซาะไม่สามารถสัญจรไปมาได้ และได้มอบมุ้งให้กับชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน จำนวน ๓๐ หลัง เข้าไปช่วยเหลือโดยด่วนเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน</p> <p>๕. เกิดฝนตกหนักและมีลมกรรโชกอย่างรุนแรง จนทำให้อาคารที่พักผู้โดยสาร เสียหายทั้งหลัง และ เมื่อวันที่ ๒๘ ก.พ.๕๙ เวลา ๐๘๓๐ ผบ.บ.น.๗ / ผอ.ศบภ.บ.น.๗ สั่งการให้นำกำลังพล จำนวน ๑๕ นาย ร่วมกับประชาชนในพื้นที่ร่วมกันก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่</p>	<p>๑๘ ต.ค.๕๘</p> <p>๒๕ ม.ค.๕๙</p> <p>๒๖ ม.ค.๕๙</p> <p>๒๗ ก.พ.๕๙</p>	<p>ในเขตพื้นที่ ม.๑ และ ม.๒ ต.ตะพาน อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ในพื้นที่ตามแนวชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ของ ม.๒, ๓ และ ม.๔ ต.พุมเรียง อ.ไชยา จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ในเขตพื้นที่บ้านหาดสำราญ หมู่ ๕ ต.ท่าชนะ อ.ท่าชนะ จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ในพื้นที่ ม.๖ บ้านหัวเตยล่าง ต.หัวเตย อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๖. ศบภ.บ.น.๗ จัด จนท.ศบภ.บ.น.๗ และ จนท.ดับเพลิง จำนวน ๑๓ นาย, รถดับเพลิง จำนวน ๑ คัน, รถกู้ภัยและช่วยชีวิต จำนวน ๑ คัน, รถบรรเทาสาธารณภัย จำนวน ๑ คัน และ รถลำเลียงน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร ออกช่วยเหลือระงับเหตุเพลิงไหม้วชิพซ์และทางปาล์มแห่งของราษฎร	๒๕ มี.ค.๕๙	ในพื้นที่ บ้านดอนแฝก ต.มะลวน อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี
		๗. ศบภ.บ.น.๗ จัด จนท.ศบภ.บ.น.๗ และ จนท.ดับเพลิง จำนวน ๑๕ นาย, รถดับเพลิง ๑ คัน, รถกู้ภัยและช่วยชีวิต ๑ คัน, รถบรรเทาสาธารณภัย ๑ คัน และ รถลำเลียงน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร (๓ เที้ยว) ออกช่วยเหลือระงับเหตุเพลิงไหม้วชิพซ์และทางปาล์มแห่งของราษฎร	๒๖ มี.ค.๕๙	ในพื้นที่ ม.๕ ต.ท่าโรงช้าง อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี
		๘. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนกำลังพล พร้อมอุปกรณ์ ประกอบด้วย กำลังพล จำนวน ๑๒ คน รถดับเพลิง จำนวน ๑ คัน รถลำเลียงน้ำขนาดความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน รถศูนย์บรรเทาสาธารณภัย จำนวน ๑ คัน ออกช่วยเหลือเหตุเพลิงไหม้ทุ่งหญ้าแห้งและสวนปาล์มของประชาชน ความเสียหาย ๑๐๐ ไร่	๑๙ เม.ย.๕๙	บริเวณ หมู่ ๒ ต.มะลวน อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี
		๙. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนนำกำลังพล พร้อมอุปกรณ์ ประกอบด้วย กำลังพล จำนวน ๑๓ นาย รถดับเพลิง จำนวน ๑ คัน รถลำเลียงน้ำขนาดความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน และรถศูนย์บรรเทาสาธารณภัย จำนวน ๑ คัน ออกช่วยเหลือเหตุเพลิงไหม้ทุ่งหญ้าแห้งและสวนปาล์มของประชาชน ความเสียหาย ๑๐ ไร่ ผลการปฏิบัติเรียบร้อย	๑๙ เม.ย.๕๙	บริเวณ หมู่ ๑ ต.หัวเตย อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๑๐. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนกำลังพล พร้อมอุปกรณ์เข้าช่วยเหลือเหตุเพลิงไหม้บ้านของนายจรัล สมมะลวน ความเสียหายเบื้องต้นเสียหายทั้งสิ้น</p> <p>๑๑. ศบภ.บ.น.๗ ช่วยเหลือประชาชน สนับสนุนกำลังพลพร้อมอุปกรณ์ออกช่วยเหลือเหตุเพลิงไหม้ทุ่งหญ้าแห้งและสวนปาล์มของคุณจุฑาทิพย์ นาคเสนา ราษฎร์</p> <p>๑๒. ศบภ.บ.น.๔๖ นำกระสอบไปกั้นน้ำเข้าตัวบ้าน สาเหตุจากน้ำท่วมขัง เนื่องด้วยฝนตกติดต่อกันหลายวัน และน้ำไม่มีทางระบายน้ำ</p> <p>๑๓. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้รับแจ้งมีราษฎรเดือดร้อนเนื่องจากถูกกระแสน้ำพัดเรือนแพที่อยู่อาศัยเกิดความเสียหาย ซึ่งเป็นแพของนางมุล สีตวง อายุ ๖๙ ปี อาศัยอยู่กับสามี อายุ ๗๙ ปี ซึ่งป่วยเป็นอัมพฤกษ์ และได้รับความเดือดร้อนในการขึ้น - ลง แพ ศบภ.บ.น.๔๖ ได้สนับสนุนทหารกองประจำการ จำนวน ๑๕ คน พร้อมผู้ควบคุม ดำเนินการซ่อมแซม, สร้างทางเดิน เพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการขึ้น-ลง</p> <p>๑๔. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้รับการร้องขอจากฝ่ายความมั่นคง อ.วังทอง ขอรับการสนับสนุนกำลังพล ในการสร้างพนังกั้นน้ำ จึงให้การสนับสนุนทหารกองประจำการ จำนวน ๒๐ คน พร้อมผู้ควบคุม สร้างพนังกั้นน้ำ</p>	<p>๒๖ เม.ย.๕๙</p> <p>๒๗ เม.ย.๕๙</p> <p>๘ ก.ค.๕๙</p> <p>๑๒ ก.ค.๕๙</p> <p>๑๙ ก.ย.๕๙</p>	<p>บ้านเลขที่ ๑๐/๑ หมู่ ๑ ต.หัวเตย อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ในพื้นที่ หมู่ที่ ๑ ต.พุนพิน อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี ความเสียหาย ๔๓ ไร่</p> <p>ถ หมู่บ้านศรีทรัพย์ ช.กลางคลอง ต.หัวรอ อ.เมือง จว.พิษณุโลก</p> <p>บ้านเลขที่ ๑๐๐/๓๑ ถ.แพพทุบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จว.พิษณุโลก</p> <p>ถ ม.๑๒ บ.ตระกุล สามนาง ต.วังพิกุล อ.วังทอง จว.พิษณุโลก</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๑๕. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้รับการร้องขอจากนางสังเวียน พุทธิโต ราษฎร ขอรับการสนับสนุนกำลังพลในการกั้นน้ำที่คาดว่าจะไหลเข้าท่วมพื้นที่เกษตรกรรม ทั้งนี้ ศบภ.บ.น.๔๖ ได้สนับสนุนกำลังพลและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๓๐ คน พร้อมรถบรรทุกขนาดใหญ่ จำนวน ๑ คัน กระสอบบรรจุทรายตรากองทัพอากาศ จำนวน ๔๐๐ ใบ ดำเนินการช่วยเหลือสร้างแนวป้องกันน้ำ</p> <p>๑๖. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้รับการร้องขอจาก นายราเชนทร์ เขาก้าว สมาชิก อบต.ชุมแสงสงคราม ขอรับการสนับสนุนกำลังพลเข้าช่วยเหลือเกี่ยวข้าวที่นาของ นางนงลักษณ์ ทองมี ซึ่งถูกน้ำจากแม่น้ำยมเข้าท่วมนาข้าวซึ่งกำลังเก็บเกี่ยว ทำให้เกิดความเสียหาย ศบภ.บ.น.๔๖ จึงได้สนับสนุนทหารกองประจำการ จำนวน ๒๐ คน พร้อมเจ้าหน้าที่เข้าช่วยเหลือเกี่ยวเกี่ยวข้าว การช่วยเหลือในครั้งนี้ราษฎรได้รับประโยชน์จำนวน ๓ ครัวเรือนรวมพื้นที่ ๔๕ ไร่</p>	<p>๒๐ ก.ย.๕๙</p> <p>๒๔ - ๒๕ ก.ย. ๕๙</p>	<p>ม.๙ ต.ชุมแสงสงคราม อ.บางระกำ จว.พิษณุโลก</p> <p>๑๘๘๙/๓ ม.๓ บ.วังแร่ ต.ชุมแสงสงคราม อ.บางระกำ จว.พิษณุโลก</p>
๔	๖๐ ๕๙	<p>การช่วยเหลือด้านอุทกภัย</p> <p>-</p> <p>การช่วยเหลือบรรเทาภัยด้านอื่น ๆ</p> <p>๑. ศบภ.ร.ร.การบิน จัดโครงการ “เติมความสุขให้คนไทยจากใจทหารอากาศ ปี ๒๕๕๙” โดยจัดตั้งจุดบริการประชาชน เจ้าหน้าที่ช่างซ่อมเครื่องยนต์ เบื้องต้นฟรี และเจ้าหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกร่วมกับโรงพยาบาล จันทบุรีเบกษา กรมแพทย์ทหารอากาศ สำหรับช่วยเหลือประชาชน</p>	<p>-</p> <p>๒๙ ธ.ค.๕๘ - ๔ ม.ค.๕๙</p>	<p>-</p> <p>ณ ถนนมาลัยแมน กม.๓๒</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๒. ศบภ.ร.ร.การบินได้จัดชุดเข้าประสานงานกับ ผอ.ร.ร.บางลิ่วทียา และ จนท.ส่วนท้องถิ่น อ.สองพี่น้อง จว.สุพรรณบุรี กรณีได้ร้องขอให้เข้าสำรวจและช่วยเหลือ เด็กนักเรียนฐานะยากจน คือ ด.ญ.เมษา เขียววิราช นักเรียนชั้น ม.๑/๒ ร.ร.บางลิ่วทียา อ.สองพี่น้อง จว.สุพรรณบุรี อายุ ๑๓ ปี อาศัยอยู่กับ มารดาชื่อ นางสุทิน เขียววิราช อายุ ๕๑ ปี อาชีพรับจ้าง บิดาเสียชีวิต จากการเข้าสำรวจพบว่า ทางบ้านมีฐานะยากจน ลักษณะที่อยู่อาศัยผุพังเสื่อมสภาพ ทรุดโทรม ความเป็นอยู่ลำบาก</p> <p>๓. ศบภ.ร.ร.การบิน สนับสนุนทหารกองประจำการ ออกให้ความช่วยเหลือขุดลอกคูคลอง กำจัดวัชพืช ผักตบชวา เพื่อให้ชาวบ้านสามารถใช้แหล่งน้ำในการทำเกษตรกรรม และสาธารณประโยชน์</p> <p>๔. ศบภ.บ.น.๒ สนับสนุนทหารกองประจำการ บ.น.๒ ขุดลอกคูคลอง และเก็บวัชพืชทำความสะอาดคูคลองภายใน บ.น.๒ และคลองด้านหน้ากองบิน เพื่อความสวยงามและเพิ่มการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม</p> <p>๕. ศบภ.บ.น.๒ สนับสนุนทหารกองประจำการขุดลอกคูคลอง เก็บผักตบชวา</p> <p>๖. ศบภ.บ.น.๒ สนับสนุนทหารกองประจำการ จำนวน ๓๐ นาย รถบรรทุก ๑๐ ล้อ ๑ คัน พร้อมพลขับ และเรือ ๒ ลำ ออกช่วยเหลือประชาชนในการเก็บผักตบชวา ใน ตามคำขอของ นายอำเภอโคกสำโรง จ.ลพบุรี ผลการปฏิบัติ : เก็บผักตบชวาได้ ๔,๘๐๐ กก.</p>	<p>๒๒ มี.ค.๕๙</p> <p>๑๐ มี.ค.๕๙</p> <p>๑๖ ก.พ.๕๙</p> <p>๒๖ และ ๓๑ มี.ค.๕๙</p> <p>๓๐ - ๓๑ มี.ค.๕๙</p>	<p>อยู่บ้านเลขที่ ๑๒๒ ม.๗ ต.วัดโบสถ์ อ.บางปลาม้า จว.สุพรรณบุรี</p> <p>ณ หมู่บ้านดอนศาลเจ้า หมู่ ๓ ต.บ่อสุพรรณ อ.สองพี่น้อง จว.สุพรรณบุรี</p> <p>บริเวณคลองหน้า บ.น.๒</p> <p>บ่อน้ำวัดสิงห์คูยาง อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี ภายในบริเวณ กองบิน ๒</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๗. ศบภ.บ.น.๒ จัดทหารกองประจำการ ขุดลอก ทำความสะอาดคูคลองและเก็บผักตบชวา	๕ ก.ค.๕๙	บริเวณทางระบายน้ำภายในกองบิน ๔ เพื่อเปิดทางระบายน้ำและผันน้ำออกสู่คลองอนุศาสนนันท์
		๘. ศบภ.บ.น.๔ ดำเนินการขุดลอกกำจัดวัชพืช เป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยตามแผนบรรเทาสาธารณภัย บ.น.๔ และแผนเผชิญเหตุอุทกภัย บ.น.๔	๑ ก.ย.๕๙	บริเวณ ชายหาด อ.สามร้อยยอด ถึง อ.เมือง จว.ประจวบคีรีขันธ์
		๙. ศบภ.บ.น.๕ จัด ๑ บ.จธ.๒ บินลาดตระเวนชายหาด ในพื้นที่การฝึกเพื่อระวังป้องกันคราบน้ำมันตั้งแต่	๙ พ.ย.๕๘	ณ บ.น.๕
		๑๐. ศบภ.บ.น.๕ ร่วมกับ กองเวชศาสตร์ใต้น้ำและการบิน กรมแพทย์ทหารเรือ ทำการฝึกศึกษาหลักสูตร การฝึกอบรม การกู้ชีพและช่วยชีวิตทางน้ำสำหรับบุคลากรทั่วไป ขั้นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านนิรภัยและด้านการบรรเทาสาธารณภัย	๑๙ พ.ย.๕๘	ณ บริเวณน้ำตกไทรคู่ อ.บางสะพาน จว.ประจวบคีรีขันธ์
		๑๑. ศบภ.บ.น.๕ ร่วมกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เข้าร่วมโครงการเยาวชนร่วมปกป้องผืนป่าและทรัพยากรธรรมชาติ โดยสร้างฝายชะลอน้ำ	๕ ม.ค.๕๙	ณ บริเวณอ่าวประจวบคีรีขันธ์
		๑๒. ศบภ.บ.น.๕ ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเรือล่ม โดยใช้รถบรรทุกน้ำ ๖๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน สำหรับลากเรือ กำลังพล จำนวน ๕๐ คน เข้าควบคุมสถานการณ์ รถพยาบาลเตรียมพร้อมที่จุดเกิดเหตุ ช่วยเหลือเรือประมงได้ ๓๕ ลำ	๒๕ ม.ค.๕๙	ณ บริเวณอ่าวน้อย จว.ประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		<p>๑๓. ศบภ.บ.น.๕ ร่วมกับศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๔ ร่วมกันค้นหาเรือและผู้สูญหายจากควาตภัย</p> <p>๑๔. ศบภ.บ.น.๕ ร่วมกิจกรรม "ชุมชนเกื้อกูล เพิ่มพูนน้ำใจ สร้างวิถีไทยสามัคคี" พัฒนาชุดลอกคูคลองและสร้างฝายกักเก็บน้ำเนื่องในโอกาสมหามงคลเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี</p> <p>๑๕. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนกำลังพลจำนวน ๑๕ นาย ออกช่วยเหลือ นายพงษ์ศักดิ์ ศรีมากเปี่ยม ซึ่งเปิดเป็นร้านรับซ่อมมอเตอร์ไซด์ ได้รับความเสียหายเนื่องจากฝนตกหนักและน้ำกัดเซาะตลิ่งจนทำให้บ้านเรือนเสียหายทั้งหมด พร้อมทั้งขนย้ายสิ่งของเพื่อช่วยเหลือความเดือดร้อนในเบื้องต้น</p> <p>๑๖. ศบภ.บ.น.๗ สนับสนุนกำลังพลจำนวน ๑๗ คน รถดับเพลิง จำนวน ๑ คันและรถลำเลียงน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน ร่วมกับ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลวัดประดู่ พร้อมรถดับเพลิงจำนวน ๓ คัน เพื่อช่วยเหลือเหตุเพลิงไหม้โรงงานรุ่งเรืองทรัพย์ ๒๐๑๖ ซึ่งเป็นโรงงานผลิตใยมะพร้าว ความเสียหายเบื้องต้นประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๗. ศบภ.บ.น.๒๑ สนับสนุนกิจกรรมโครงการ ๘๘ พรรษา ฝายคลองสวยน้ำใสถวายพ่อหลวงของแผ่นดิน จังหวัดอุบลราชธานี</p>	<p>๒๗ ม.ค.๕๙</p> <p>๑๕ ก.ค.๕๙</p> <p>๒๖ พ.ค.๕๙</p> <p>๑๗ ส.ค.๕๙</p> <p>๒๕ - ๒๙ ม.ค. ๕๙</p>	<p>ณ หมู่ ๖ ต.ห้วยทราย อ.เมือง จว.ประจวบคีรีขันธ์ บ้านเลขที่ ๑๑๘/๑ หมู่ ๓ ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ณ บ้านเลขที่ ๙๐/๒ ม.๓ ต.บางใบไม้ อ.เมือง จว.สุราษฎร์ธานี</p> <p>ณ กุดศรีมังคละ เทศบาลเมืองวารินชำราบ อ.วารินชำราบ จว.อุบลราชธานี</p> <p>ณ บ้านสะคุ ต.หนองหัวคู อ.บ้านฝื่อ จว.อุดรธานี</p>

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๑๘. ศบภ.บ.น.๒๓ ให้การช่วยเหลือผู้ ประสบอัคคีภัย จำนวน ๒ หลังคาเรือน เบื้องต้นได้มอบทุนการศึกษาให้แก่เด็ก นักเรียนที่ประสบภัย น้ำท่วม และ อุปกรณ์ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	๒๘ มี.ค.๕๙	ณ พื้นที่ ถ.พระลือ ต.ในเมือง อ.เมือง จว.พิษณุโลก
		๑๙. ศบภ.บ.น.๔๖ ร่วมกับ เทศบาลนคร พิษณุโลก ปฏิบัติภารกิจช่วยเหลือ ประชาชนที่ประสบวาตภัย โดยสนับสนุน กำลังพลซ่อมแซมบ้านพักอาศัย ทั้งนี้ กำลัง พลประกอบด้วย ทหารกองประจำการ จำนวน ๖ คน และ ข้าราชการ จำนวน ๘ คน ดำเนินการซ่อมแซมบ้านพักอาศัย นาง บุษกร จรดล ถ.พระลือ ต.ในเมือง อ.เมือง จว.พิษณุโลก	๑๔ ต.ค.๕๘	ไปมอบให้แก่โรงเรียน บ้านนาชุมคัน ต.นครชุม อ.นครไทย จว.พิษณุโลก
		๒๐. ศบภ.บ.น.๔๖ ร่วมกับชมรม สื่อมวลชนจังหวัดพิษณุโลก นำจักรยาน เครื่องอุปโภคบริโภค อุปกรณ์การเรียน และทุนการศึกษา ในโครงการ “สื่อมวลชน รุ่นใหม่ ปันน้ำใจให้น้อง” ครั้งที่ ๒	๑๔ พ.ย.๕๘	ณ หมู่ที่ ๗ ต.วังนกแอ่น อ.วังทอง จว.พิษณุโลก
		๒๑. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้ออกสำรวจพื้นที่ และมอบของช่วยเหลือเบื้องต้น แก่ ด.ญ.ธัญพร แก้วสว่าง และด.ช.ธัญเทพ พัฒนพิณีจ ที่บ้านประสบอัคคีภัย และ ประสาน นกข.เพื่อขอรับการสนับสนุน ให้การช่วยเหลือต่อไป	๒๑ ม.ค.๕๙	ณ บ้านแก่งสฤตดีเสนา ๖๖/๑ ม.๗ ต.วังนกแอ่น อ.วังทอง จว.พิษณุโลก
		๒๒. ศบภ.บ.น.๔๖ จัด จนท.กร., จนท. ชย., ทหารกองประจำการ ร่วมกับ หน่วยงานด้านบรรเทาสาธารณภัย สร้างบ้านให้กับ ด.ญ.ธัญพร แก้วสว่าง, ด.ช.ธัญเทพ พัฒนพิณีจ ที่ประสบ อัคคีภัย ทั้งนี้ ศบภ.บ.น.๔๖ ได้รับมอบ ใบประกาศเกียรติคุณ จาก รร.บ้านแก่งสฤตดีเสนาอุปถัมภ์	๑๗ ก.พ.๕๙	ณ วัดปากฟิงตะวันตก ต.จี่งาม อ.เมือง จว.พิษณุโลก

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
		๒๓. ศบภ.บ.น.๔๖ ร่วมกับ จังหวัด พิษณุโลก ออกหน่วย "บำบัดทุกข์ บำรุง สุข เติมรอยยิ้มให้กับประชาชน" โดยได้ มอบน้ำมันไบโอดีเซล ให้กับพี่น้อง ประชาชนได้นำไปทดลองใช้ เพื่อเป็น ทางเลือกในการใช้พลังงานทดแทน และ เป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	๑ มี.ค.๕๙	ภายใน บ.น.๔๖ และ พื้นที่โดยรอบ
		๒๔. ศบภ.บ.น.๔๖ จัดทหารกอง ประจำการ และ จนท.ผกร.เก็บ ผักตบชวา บริเวณศูนย์กิจกรรม เพื่อ เป็นกันป้องกันกรกัดขวางการระบาย น้ำ และป้องกันการเกิดอุทกภัย	๗ มี.ค.๕๙	ถ หมู่ ๘ บ้านคลอง คุณ ต.อรัญญิก อ.เมือง จว.พิษณุโลก
		๒๕. ศบภ.บ.น.๔๖ จัดส่งกำลังพล จำนวน ๑๐๐ นาย ไปลอกคูคลองและ เก็บวัชพืช เพื่อช่วยลดปัญหาน้ำเน่าเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ	๒๑ มี.ค.๕๙, ๒๒๔๐	เกิดเหตุไฟไหม้อาคาร พาณิชยกรรมบริเวณตลาด ไนท์บาร์ชาพิษณุโลก ถ.พญาภิไธย อ.เมือง จว.พิษณุโลก
		๒๖. ศบภ.บ.น.๔๖ ได้สนับสนุน รถดับเพลิง จำนวน ๑ คัน ร่วมกับ หน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย จว. พิษณุโลก ระวังเหตุเพลิงไหม้ โดยใช้น้ำ ในการดับเพลิง จำนวน ๔,๐๐๐ ลิตร	๒๔ มี.ค.๕๙	ถ วัดเขาชี ม.๑๕ ต.บ้านกลาง อ.วังทอง จว.พิษณุโลก
		๒๗. ศบภ.บ.น.๔๖ สนับสนุนน้ำอุปโภค บริโภค จำนวน ๑๒,๐๐๐ ลิตร ไป แจกจ่าย ให้แก่ผู้ประสบภัยแล้ง	๑๒ ก.พ.๕๙	ถ หมู่ที่ ๘ ต.โคกม่วง อ.คลองหอยโข่ง จว.สงขลา
		๒๘. ศบภ.บ.น.๕๖ จัดเจ้าหน้าที่และกำลัง พลของหน่วยร่วมกับประชาชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำจัดผักตบชวา และวัชพืช ในแหล่งน้ำชลประทาน	๑๕ ก.พ.๕๙	ถ หมู่ที่ ๘ ต.โคกม่วง อ.คลองหอยโข่ง จว.สงขลา
		๒๙. ศบภ.บ.น.๕๖ จัดเจ้าหน้าที่และกำลัง พลของหน่วยร่วมกับประชาชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำจัดผักตบชวา และวัชพืช ในแหล่งน้ำชลประทาน	๔ มี.ค.๕๙	ถ บ้านเลขที่ ๗๗/ ๑ หมู่ ๒ ต.โคกม่วง อ.คลองหอยโข่ง จว.สงขลา

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งป.	ภารกิจ	ห้วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
๖	๖๐	การช่วยเหลือบรรเทาภัยด้านอื่น ๆ	-	-
	๕๙	โครงการเยาวชนไทยได้ฟ้าเดียวกัน - ๘ รุ่น	ต.ค.๕๘ - ต.ค.๕๙	จำนวน ๘ ครั้ง/ จว.พระนครศรีอยุธยา, จว.สมุทรปราการ และ จว.สงขลา/ ข้าราชการ, ลูกจ้าง สังกัด กร.ทอ.และ เยาวชน อายุระหว่าง ๑๔ - ๑๖ ปี จาก จว.ปัตตานี จำนวน ๗๒๐ คน
	๖๐	โครงการเยาวชนไทยได้ฟ้าเดียวกัน - ๘ รุ่น	ต.ค.๕๙ - เม.ย.๖๐	จำนวน ๘ ครั้ง/ จว. พระนครศรีอยุธยา, จว.สมุทรปราการ จว.สงขลา และ จว.ชลบุรี/ข้าราชการ, ลูกจ้าง สังกัด กร.ทอ. และ เยาวชน อายุ ระหว่าง ๑๔ - ๑๖ ปี จาก จว.ปัตตานี จำนวน ๗๒๐ คน
๗	๕๙	โครงการชุมชนสัมพันธ์ - ๒ รุ่น	ต.ค.๕๘ - ต.ค.๕๙	จำนวน ๒ ครั้ง/ จว. เชียงใหม่ และ จว. สงขลา/ข้าราชการ, ลูกจ้าง สังกัด กร.ทอ. และ ผู้นำชุมชน ผู้นำ ศาสนา จาก จว.อุดรธานี, เชียงใหม่ จำนวน ๑๒๐ คน

ตารางที่ ๓ - ๔ การช่วยเหลือและบริการประชาชน (ต่อ)

ลำดับ	ปี งบประมาณ	ภารกิจ	ช่วงเวลา	การช่วยเหลือและบริการ
๘	๖๐	โครงการชุมชนสัมพันธ์ - ๒ รุ่น	ต.ค.๕๙ - ต.ค.๖๐	จำนวน ๒ ครั้ง/ จว. เชียงใหม่ จว.สงขลา/ ข้าราชการ, ลูกจ้าง สังกัด กร.ทอ.และ ผู้นำ ชุมชน ผู้นำศาสนา จาก จว.อุดรธานี, เชียงใหม่ จำนวน ๑๒๐ คน
	๕๙	การอบรมและการจัดโครงการต่อต้าน ยาเสพติดต่าง ๆ ๑. โครงการตรวจสอบสารเสพติด ๑.๑ ครั้งที่ ๑ ๑.๒ ครั้งที่ ๒ ๒. โครงการสานบ้านทนไม่ยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด ๒.๑ ครั้งที่ ๑ ๒.๒ ครั้งที่ ๒ ๓. โครงการครอบครัวเข้มแข็งต้านภัย ยาเสพติด	๒๕ ก.พ.๕๙ ๒ ส.ค.๕๙ ๒ มี.ค.๕๙ ๓ มี.ค.๕๙	จำนวน ๒ ครั้ง - ณ ห้องประชุมสักก เทวราช กร.ทอ. ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๕๐ คน - ณ ห้องประชุม สักกเทวราช กร.ทอ. ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐๐ คน ณ โรงแรมไบนันซ่า รีสอร์ทไฮเต็ล จำกัด อ.ปากช่อง จว.นม. ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕๐ คน
	๖๐	การอบรมและการจัดโครงการต่อต้าน ยาเสพติดต่าง ๆ ๑. โครงการตรวจสอบสารเสพติด ๒. โครงการธรรมะเอาชนะยาเสพติด	๘ มี.ค.๖๐ -	ณ ห้องประชุม สักกเทวราช กร.ทอ. ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๘๐ คน

ที่มา : กองทัพอากาศ. เอกสารลับ. ๒๕๖๐.

การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกรมกิจการพลเรือน

๑. ในปัจจุบันการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศมีความหลากหลายภายใต้สภาวะเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วตามสภาพสังคมของพลเรือน ขณะที่กองทัพอากาศมีความจำเป็นที่จะต้องนำทรัพยากรที่มีจำกัดส่วนหนึ่งไปดำเนินการด้านกิจการพลเรือน ท่านคิดว่า กองทัพอากาศมีข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนอย่างไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

๑.๑ พล.อ.ท.ณัฐพงษ์ วิริยะคุปต์ ตำแหน่ง เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

กองทัพอากาศได้ใช้ทรัพยากรทุกอย่างในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนไม่ว่าจะเป็นอาวุธยุทโธปกรณ์ ยุทธภัณฑ์ กำลังพลตลอดจนงบประมาณ ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็น สภาพแวดล้อมอากาศ สภาพทางสังคม สภาพการเมืองในประเทศและต่างประเทศ สภาพเศรษฐกิจ สภาพทางเทคโนโลยี สภาพทางด้านพลังงาน

ทั้งเหล่านี้ทำให้มีผลกระทบต่อการประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ภัยธรรมชาติที่รุนแรงและเกิดขึ้นมากขึ้น ความขัดแย้งทางด้านการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจความต้องการด้านพลังงานล้วนแล้วต่อก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศเป็นภัยในรูปแบบใหม่ ทำให้กรอบภารกิจด้านกิจการพลเรือนขยายกว้างมากขึ้น เช่น ความจริงที่กองทัพอากาศได้ใช้อาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์ กำลังพล งบประมาณที่ใช้ในภารกิจหลักของกองทัพอากาศคือ การป้องกันภัยทางอากาศเป็นสาเหตุให้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอทั้งหมดที่จะรับมือกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ที่กำลังขยายเพิ่มมากขึ้น

๑.๒ พล.อ.ต.สิทธิชัย แก้วบัวดี ตำแหน่ง รองเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ในปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศนั้น มีข้อจำกัดในการดำเนินการ ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านกำลังพล : เป็นปัจจัยหลักในการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน บางคนปฏิบัติงานในหลายที่ มีการเปลี่ยนงานย้ายไปทำงานด้านอื่นจากการเลื่อนยศ เกษียณอายุราชการ และการจัดหากำลังพลทดแทนไม่เพียงพอ เป็นต้น

๑.๒.๒ ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ : กองทัพอากาศมีงบประมาณในจำนวนจำกัด และมีงานพัฒนาในด้านอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ทำให้งบประมาณที่ได้รับในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ซึ่งปัจจุบันงานด้านกิจการพลเรือนมีบทบาทอย่างมากในสภาพสังคมในปัจจุบัน

๑.๒.๓ ข้อเสนอแนะ

๑.๒.๓.๑ ด้านกำลังพล : จัดกำลังพลทดแทนให้เพียงพอ และพัฒนากำลังพลที่มีอยู่ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓.๒ ด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ : ใช้งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และยุทธโธปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก

๑.๓ พล.อ.ต.ศุภันธุ์ หนุรอด ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและ
ประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๑.๓.๑ ด้านกำลังพล การบรรจุกำลังพลในสถานะปัจจุบัน มีการบรรจุกำลังพล
ร้อยละ ๔๐ ซึ่งนับว่าเป็นประเด็นที่สำคัญเมื่อเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ จึงไม่มีกำลังพลที่มากพอ
ในการเข้าแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กลับคืนสภาพปกติโดยเร็ว บางเหตุการณ์ต้องใช้
ทหารกองประจำการเข้าร่วมด้วย แต่พวกเขาเหล่านั้นยังมีกิจประจำ ในการรักษาเวรยามที่ตั้งหน่วย

๑.๓.๒ ด้านยุทธโธปกรณ์ การระดมเครื่องทุนแรงที่มีใช้งานอยู่เพื่อเข้า
ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ยังขาดแคลนอยู่มากได้แก่ รถบรรทุกขนาดใหญ่ในกรณีที่ต้องลุย
น้ำท่วมสูง ดังนั้นการบรรเทาสาธารณภัยจำเป็นต้องมีอุปกรณ์สนับสนุนที่ครบถ้วนในการช่วยเหลือ
ประชาชนและทันสมัย

๑.๓.๓ ด้านคลังพัสดุ ยังไม่มีคลังหน่วย กร.ทอ.เพื่อดำเนินการ รับของ ตรวจนับ
เก็บรักษาและแจกจ่าย ไปยังพื้นที่ประสบภัยและบรรลู่วัตถุประสงค์ของผู้บริจาคสิ่งของจากเหตุการณ์
เมื่อปี ๕๘ ทอ.ประกาศรับสิ่งของเพื่อนำไปมอบให้กับผู้ประสบภัยประเทศเนปาล สิ่งของนำมากองไว้
เพื่อรอการลำเลียงไปยังประเทศเนปาล ตกค้างอยู่ที่โรงเก็บอากาศยาน ผุง ๖๐๑ บน.๖ เป็นจำนวนมาก
และต่อมามีความจำเป็นที่ต้องย้ายสิ่งของเหล่านั้นออกจากพื้นที่ กร.ทอ.จึงประสบปัญหาการนำไป
เก็บรักษาไว้โดยนำฝากหลายแห่ง ไม่ได้อยู่ในคลังเดียวกัน

๑.๓.๔ ข้อเสนอแนะ เห็นควรสรุปผลการดำเนินการนำเสนอเรียน ผู้บัญชาการ
เพื่อขออนุมัติในการจัดที่ตั้งคลังหน่วย กร.ทอ.ต่อไป

๑.๔ น.อ.ทศวรรษ รัตนแก้วกาญจน์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและ
แผน กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

กองทัพอากาศมีข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนภายใต้สภาวะ
ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วในทุก ๆ ด้านสิ่งที่เป็นปัญหาหลักของกองทัพคือ การเตรียมกำลังของ ทอ. นั้น
ทั้งด้านกำลังพลและอาวุธยุทธโธปกรณ์

๑.๔.๑ ด้านกำลังพลนั้น ทอ.เตรียมไว้เพียงดูแลรักษาพื้นที่ตั้งการนำกำลังพล
ไปใช้ในด้านกิจการพลเรือนจึงมีข้อจำกัด

๑.๔.๒ ด้านอุปกรณ์ยุทธโธปกรณ์ที่จะใช้สนับสนุนงานด้านกิจการพลเรือน
เช่นกัน อุปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างจำกัดโดยเฉพาะ ทอ. ต่างจังหวัด การดำเนินการในบางครั้ง
ต้องขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

แนวทางการดำเนินการในส่วนของ ทอ. การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือน
ต้องใช้จุดเด่นของ ทอ. ในเรื่องความรวดเร็ว ดังนั้นในสถานะการณ์ที่ต้องการงานอะไรที่ต้องใช้ความ
รวดเร็วแก้ปัญหา ทอ. ต้องรีบดำเนินการตามขีดความสามารถที่พึงกระทำได้

๑.๕ น.อ.ฐานันต์ จันทร์อำไพ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและ
ประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๑.๕.๑ ทรัพยากรของ ทอ. ประเภทอากาศยาน ซึ่งเป็นทรัพยากรหลักของ
ทอ. ปัจจุบันมีการฝึกมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้การสนับสนุนอากาศยานในงานด้านกิจการพลเรือนย้อยลง
หรือบางครั้งไม่สามารถสนับสนุนได้เลย ส่งผลให้งานบางงานต้องเลื่อนหรือละเลยภารกิจไปเลย

การสนับสนุนของหน่วยงานภายนอกก็อาจจะเปลี่ยนไปสนับสนุนหน่วยงานอื่นแทน เสนอแนะให้จัดลำดับความสำคัญในการใช้อากาศยานสำหรับงานกิจการพลเรือน ในอันดับต้น ๆ

๑.๕.๒ ทรัพย์สินของ ทอ. ประเภทยานพาหนะ ปัจจุบันไม่ถือว่าเป็นข้อจำกัดเท่าไร ทอ. สามารถสนับสนุนได้พอเพียง

๑.๕.๓ วัสดุอุปกรณ์ ก็เพียงพอเหมาะสมกับงาน ทอ. (หากพิจารณาช่วยเหลือตามคุณสมบัติของ ทอ.)

๑.๕.๔ สิ่งของช่วยเหลือ เป็นข้อจำกัดของ ทอ. เนื่องจากไม่สามารถแปลงเป็นเงินในงบประมาณมาจัดหาสิ่งของมาแจกจ่ายให้กับประชาชนได้

๑.๕.๕ ข้อเสนอแนะ ต้องหาพันธมิตรจากหน่วยงานนอกให้มาก

๑.๖ น.อ.สุทธิชาติ จิตแก้ว ตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ

๑.๖.๑ กองทัพอากาศมีข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน ประกอบด้วยบุคลากรมีทั้งจำนวนและคุณภาพ อุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินการโดยเฉพาะอากาศยาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของ ทอ. งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ภาคเอกชนที่มาร่วมมือกับ ทอ. ด้านกิจการพลเรือน

๑.๖.๒ ข้อเสนอแนะ ควรจัดหาบุคลากรที่มีคุณภาพให้พอเพียง จัดหาอากาศยานเพิ่มเติม จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม แสวงหาภาคเอกชนมาร่วมงานดำเนินการด้านกิจการพลเรือน ที่ส่งผลโดยตรงต่อประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามขีดความสามารถ

๑.๗ น.อ.นิโรจน์ จำปาแดง ตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ

๑.๗.๑ ข้อจำกัดด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอและบางอุปกรณ์ไม่มีความทันสมัย ทำให้การปฏิบัติการด้านการกิจการพลเรือนของ ทอ. กระทำได้ในขีดจำกัดตอบสนองต่อความต้องการไม่ได้เท่าที่ควรจะเป็น ควรมีการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยสามารถประสานกับหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานข้างเคียงได้ เพื่อเป็นการสร้างประสิทธิภาพของการปฏิบัติ

๑.๗.๒ ข้อจำกัดด้านแผนงานการปฏิบัติและด้านงบประมาณที่มีขอบเขตเฉพาะ โดยแผนงานการปฏิบัติของ ทอ. มีขอบเขตส่วนใหญ่ครอบคลุมเฉพาะในเขตรับผิดชอบของหน่วยงาน ทอ. ทำให้พื้นที่ปฏิบัติการในขอบเขตจำกัด รวมทั้งงบประมาณที่ใช้สนับสนุนมีจำนวนจำกัดไม่มากนัก ทำให้ผลที่ได้ไม่มากพอควรมีการขยายพื้นที่ปฏิบัติการเพิ่มขึ้น และจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม

๑.๗.๓ ข้อจำกัดด้านประชาสัมพันธ์ผลงาน การประชาสัมพันธ์ของ ทอ. มีขีดจำกัดอย่างมาก เนื่องจากไม่มีสื่อเป็นของตนเองโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ทำให้การประชาสัมพันธ์แก่สาธารณชนเป็นไปไม่ครอบคลุมและไม่ทั่วถึง ควรเพิ่มประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์โดยการสร้างพันธมิตรด้านสื่อมวลชน และสร้างจิตสำนึกด้านการประชาสัมพันธ์ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ ทอ. ในด้านสื่อต่าง ๆ

๑.๘ น.อ.ฐากร นาครทรพรพ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนัก
กิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๑.๘.๑ ทรัพยากรที่ใช้ในด้านกิจการพลเรือนนั้น ส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้ใน
ภารกิจการสนับสนุนพลเรือนในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาท้องถิ่นให้
ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ช่วยเหลือให้พ้นจากภัยพิบัติต่างๆ โดยนำทรัพยากรเข้าไปให้ความ
ร่วมมือทั้งคนและเครื่องมือต่างๆ

๑.๘.๒ จากนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่ากองทัพอากาศแทบจะไม่มีข้อจำกัดเลย
ในการที่จะเลือกใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย เข้าร่วมปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนที่มีส่วน
ราชการพลเรือนอื่นๆ เป็นเจ้าภาพ หรือแม้กระทั่งภาคเอกชนภาคสังคมเองก็ตาม การปฏิบัติการกิจใน
ส่วนนี้ยังช่วยสังคมให้การปฏิบัติการทางทหารอื่นๆ ของกองทัพอากาศจะในทุกภารกิจได้รับการ
ยอมรับและสนับสนุนทุกสิ่งในสังคมไทย รวมทั้งประชาคมโลกอีกด้วย

๑.๘.๓ ในปัจจุบันภัยคุกคามทางทหารมีน้อยลง ดังนั้นข้อเสนอแนะคือ
เครื่องมือต่างๆ ที่กองทัพอากาศมีนั้นยังไม่มีเหมาะสมในการช่วยเหลือประชาชนในยามที่เกิด
ภัยพิบัติการเตรียมและดำรงความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ เมื่อเกิดสาธารณภัยยังไม่สามารถ
ให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรเตรียมกำลังพล เครื่องมือ แผนเผชิญเหตุ
ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามสาธารณภัยต่างๆ ซึ่งสามารถคาดเดาและลดผลกระทบได้

๑.๙ น.อ.นินาท มูลจนะบาตร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนัก
กิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ทอ. เป็นกองทัพขนาดเล็ก จึงทำให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการ
พลเรือน ๒ เรื่องหลักได้แก่

๑.๙.๑ ด้านกำลังพลซึ่ง ทอ. มีกำลังพลน้อยกว่าเหล่าทัพอื่นๆ โดยเฉพาะ
ทหารกองประจำการ ซึ่งที่มีอยู่ก็มีไว้เพื่อปฏิบัติภารกิจประจำ ในการรักษาเวรยาม ป้องกันที่ตั้ง
เมื่อเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ทาง ทอ. จึงไม่มีกำลังพลที่มากพอในการเข้าแก้ไขสถานการณ์ให้
กลับคืนสภาพปกติโดยเร็วเหมือนเช่น ทบ. แต่อย่างไรก็ตาม ทอ.ยังคงทำภารกิจอย่างเต็มที่ตามขีด
ความสามารถที่มี

๑.๙.๒ ด้านยุทธโศภรณ์โดยทอ.มีอากาศยานเป็นจุดแข็งในการเดินทางเข้า
พื้นที่ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วและที่ทางรถเข้าไม่ถึง แต่ทั้งนี้อากาศยานของ ทอ.ก็มีข้อจำกัด
เนื่องจากมีภารกิจมากในปัจจุบันและด้านยานพาหนะภาคพื้นทางทอ.จะไม่มีรถบรรทุกขนาดใหญ่
เหมือน ทบ. และ ทร. ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยบริเวณน้ำท่วมสูงมากๆ
ได้ ดังเช่นกรณีมหาอุทกภัยในพื้นที่ กทม. เมื่อปี ๕๔

๑.๙.๓ ข้อเสนอแนะ ดำเนินการบูรณาการการปฏิบัติงานด้านกิจการพล
เรือนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ

๑.๑๐ น.อ.สนธิชัย สุวรรณสุข ตำแหน่งนายทหารปฏิบัติการประจำกรมกำลังพล ทหารอากาศ

๑.๑๐.๑ การดำเนินการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ เป็นภารกิจทางทหารอย่างหนึ่งคือทหารปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือสงคราม (Military Operations Other Than War หรือ MOOTW) ในความรับผิดชอบของกองทัพอากาศในการดำเนินการนั้นตามหลักการปฏิบัติ สามารถใช้ทรัพยากรทั้งสินทั้งปวง อันได้แก่ กำลังพล อาวุธ ยุทธภัณฑ์หรือเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ เป็นต้น ในการปฏิบัติการ ตลอดจนขอบเขตพื้นที่และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น

๑.๑๐.๒ ข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน ด้านนโยบายไม่มีความชัดเจนในเป้าประสงค์ของการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน และจัดความสำคัญงานด้านนี้ไว้ท้ายๆ

๑.๑๐.๓ ข้อเสนอแนะ การปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนของ ทอ. อ้างอิงมาจากคุณลักษณะ/คุณสมบัติ/ขีดความสามารถ ของกำลังทางอากาศ ควรกำหนดเป้าประสงค์ให้ตรง และกำหนดขอบเขตของบทบาทการนำการปฏิบัติฯ ไปเปรียบเทียบกับ ทบ.,ทร. ซึ่งมีลักษณะที่ต่างกันไม่น่าจะเหมาะสม รวมทั้งให้ความสำคัญกำหนดจุดยืน ตำแหน่งที่เหมาะสม ของงานด้านนี้

๑.๑๐.๔ ด้านหน่วยงานที่รับผิดชอบ ปัจจุบันกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน (หมายรวมถึงงานบรรเทาสาธารณภัย งานประชาสัมพันธ์ด้วย)

๑.๑๐.๕ ผู้ปฏิบัติงานระดับผู้บริหาร ขาดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการ ขาดความรู้ ขาดประสบการณ์เนื่องจากไม่ได้มาจากสายงานนี้โดยตรง ที่สำคัญไม่มีประสบการณ์ความรู้ ทั้งทุกระดับ ของงานด้านนี้มาก่อน ปัญหาสำคัญที่เกิดและพบได้บ่อย คือ ไม่กล้าตัดสินใจ แก้ปัญหาไม่ได้ สั่งการผิด และตอบคำถามสำคัญแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง

๒. จากการที่กองทัพอากาศดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนที่ผ่านมาท่านมีความคิดเห็น ว่าปัจจัยด้านใดมีผลต่อประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ และมีผลอย่างไร

๒.๑ พล.อ.ท.ณัฐพงษ์ วิริยะคุปต์ ตำแหน่ง เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๒.๑.๑ ความพร้อมของอาวุธยุทโธปกรณ์ ให้มีจำนวนเพียงพอที่จะปฏิบัติงานหลัก และปฏิบัติการกิจด้านกิจการพลเรือนได้ด้วยในเวลาเดียวกัน

๒.๑.๒ ความพร้อมของกำลังพล จำนวน และประสิทธิภาพของกำลังพล มีการอบรม มีการส่งเสริมกำลังพลให้มีความรู้ในหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ

๒.๑.๓ งบประมาณต้องมีการจัดทำแผนงบประมาณในระยะยาวได้เพิ่ม กรอบตามสถานะ ปริมาณภารกิจโดยพิจารณาจากสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๑.๔ จัดทำแผนระยะยาว ๑๐ - ๒๐ ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ กองทัพอากาศ

๒.๒ พล.อ.ต.สิทธิชัย แก้วบัวดี ตำแหน่ง รองเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ในการดำเนินงานของกองทัพอากาศด้านกิจการพลเรือนที่ผ่านมา ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ได้แก่

๒.๒.๑ ความพร้อมของอาคารที่ปฏิบัติงาน ความพร้อมของเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และยุทธโธปกรณ์

๒.๒.๒ ความเหมาะสมของปริมาณงานในหน้าที่รับผิดชอบ

๒.๒.๓ ความเพียงพอของรายได้จากเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงจากการปฏิบัติงาน

๒.๒.๔ ความสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงความ ยุติธรรมในหน่วยงาน

๒.๒.๕ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

๒.๒.๖ สวัสดิการภายในหน่วยงาน

๒.๒.๗ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน

๒.๒.๘ ความพึงใจในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ปัจจัยดังกล่าวมีผลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทั้งสิ้น เนื่องจากในการ ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความพร้อมของสถานที่ปฏิบัติงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และยุทธโธปกรณ์ ปริมาณงานที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล หากงานไปให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มากเกินไปงานอาจไม่เสร็จตรงตามเวลาและจะไม่ประสบความสำเร็จได้ ความต้องการขั้นพื้นฐานของ บุคคลในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นรายได้ ความก้าวหน้า สวัสดิการ ความมั่นคง ความพึงพอใจใน การปฏิบัติงาน ล้วนมีผลต่อขวัญและกำลังใจของผู้มาปฏิบัติงาน ซึ่งหากบุคลากรมีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงานแล้ว งานที่รับมอบหมายจะมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้

๒.๓ พล.อ.ต.ศุภันธุ์ หนุรอด ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและ ประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๒.๓.๑ การประชาสัมพันธ์กองทัพอากาศ เห็นควรบูรณาการเรื่องแผนการ ประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศและนโยบายผู้บัญชาการกองทัพอากาศ ต้องมี ความสอดคล้องและทิศทางในคราวเดียวกัน

๒.๓.๒ ข้อเสนอแนะ กำหนดวงรอบการประชุมทบทวนอย่างน้อย ๓ ครั้งต่อเดือน สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ กรมฝ่ายอำนวยการ กองบินต่างจังหวัดและโรงเรียนการบิน ประเด็นที่ สำคัญคือ การประเมินผลการประชาสัมพันธ์ตามไตรมาสที่ผ่านมา

๒.๓.๓ ปัจจัยทรัพยากรบุคคล ความเข้าใจในการปฏิบัติเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนสามารถติดต่อประสานงานกับผู้บังคับบัญชา หน่วยงานราชการหรือท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ ศิลปิน ดารา นักร้อง หน่วยงานเอกชน ในกรณีเช่นนี้ก็เพื่อการร้องขอให้ผลการปฏิบัติงานด้านกิจการ พลเรือนของกองทัพอากาศดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมกับสถานการณ์

๒.๔ น.อ.ทศวรรษ รัตนแก้วกาญจน์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและ แผน กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในงานด้านกิจการพลเรือนของ ทอ. ได้แก่

๒.๔.๑ นโยบายของผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่ใช้ความสำคัญงานด้านกิจการ พลเรือนหรือไม่ มีการสนับสนุนอย่างจริงจังเพียงใด ทำให้ปฏิบัติไม่กล้าตัดสินใจไม่ทันเวลา

๒.๔.๒ ห้วงเวลาในการดำเนินการงานด้านกิจการพลเรือนเป็นงานที่ต้องปฏิบัติร่วมกับทั้งภาครัฐและเอกชน นอกหน่วยมีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลาระยะเวลาเตรียมการจึงมีน้อย ต่อตอนภายในกองทัพยาวนาน ทำให้การปฏิบัติอาจไม่ได้ตามต้องการ

๒.๔.๓ คนและของที่ใช้สนับสนุนมีจำกัดการดำเนินงานจึงได้ในขอบเขต

๒.๔.๔ ระบบงบประมาณการเงิน มีข้อจำกัดตามระเบียบราชการตัดออก เช่น การเบิกจ่าย

๒.๔.๕ ขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานในการได้รับการพิจารณา เมื่อเทียบกับหน่วยอื่นในระดับผู้บังคับบัญชาที่ไม่สามารถอธิบายให้ระดับรอง ๆ ลงมาได้

๒.๔.๖ ขาดการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านงานกิจการพลเรือน โครงการศึกษาที่ความสำคัญและจำเป็นถูกจำกัดขาดความต่อเนื่อง

๒.๕ น.อ.ฐานันต์ จันทร์อำไพ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๒.๕.๑ นโยบายของ ผบช. ในแต่ละปีไม่มีความต่อเนื่อง ความเข้าใจในงานด้านกิจการพลเรือนของ ทอ.มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน บางครั้งนำไปเปรียบเทียบกับเหล่าทัพอื่นซึ่งในความเป็นจริง แต่ละเหล่าทัพมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน

๒.๕.๒ งบประมาณนอกเหนือจากงบประมาณที่กร.ได้รับมีจำนวนน้อยแล้วที่สำคัญด้าน กร. ส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้เงินนอกงบประมาณ เนื่องจากเป็นงานที่ต้องประสานงานกับหน่วยภายนอกอย่างต่อเนื่อง เช่น ภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุน, สื่อมวลชน, หน่วยงานภาครัฐรวมถึงประชาชน

๒.๕.๓ การเจริญเติบโตของกำลังพลในสายนี้ ผบช. ไม่ได้ให้ความสำคัญจึงทำให้ขวัญและกำลังใจของกำลังพลตกต่ำ ส่งผลให้มีแรงจูงใจที่กำลังพลส่วนอื่นที่มีความสามารถอยากย้ายเข้ามาปฏิบัติงานซึ่งแตกต่างจากสายกำลังพล หรือสายยุทธการ

๒.๕.๔ ทอ. มอบหมายงาน กร. ไม่ชัดเจน บางครั้งนำงานอื่นที่ไม่ควรเป็นงาน กร.มามอบให้ดำเนินการ เช่น งานพิธีการ, งานดูแล ผบช. เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มงานให้กับ จนท.

๒.๖ น.อ.สุทธิชาติ จิตแก้ว ตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๒.๖.๑ ปัจจัยด้านบุคลากรที่มีจำนวนน้อยส่งผลให้เจ้าหน้าที่ทำงานหนักขึ้นและต้องทำงานในหลาย ๆ ด้านทำให้เกิดความอ่อนล้าและเบื่อหน่าย ส่วนบุคคลที่ขาดประสิทธิภาพส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่และผู้บัญชาการต้องมาแก้ไขปัญหาและเจ้าหน้าที่อื่นต้องมาปฏิบัติหน้าที่แทน

๒.๖.๒ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอส่งผลให้งานที่ออกมาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ไม่เอื้ออำนวย ไม่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายไม่เกิดความประทับใจต่อ ทอ.

๒.๖.๓ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอ ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ ฯลฯ ไม่เพียงพอ

๒.๖.๔ กระบวนการทำงานของ กร.ทอ. ส่งผลให้งานออกมาไม่เต็มประสิทธิภาพ เพราะแต่ละกองของ กร.ทอ.ต่างปฏิบัติ ซึ่งงานของ กร.ทอ.ควรเป็นงานที่ทุกกองต้องร่วมมือกันปฏิบัติ

๒.๗ น.อ.นิโรจน์ จำปาแดง ตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ คือ การสนับสนุนจากบุคลากรของกองทัพอากาศ ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับผู้บังคับบัญชา ต้องมองเห็นความสำคัญและเข้าใจถึงมีการ ปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนว่าจะส่งผลดีต่อ ทอ. และส่งผลดีต่อประชาชนชาวไทยและประเทศชาติ อย่างไร หากบุคลากรของ ทอ. ในทุกระดับมีความเข้าใจเป็นอย่างดี จะทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติ การด้านกิจการพลเรือนของ ทอ. อยู่ในระดับสูงส่งผลดีต่อ ทอ. ประชาชน และประเทศชาติ

๒.๘ น.อ.ฐาภรณ์ นาครทรพรพ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนัก กิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๒.๘.๑ ชีตความสามารถของกำลังพลเป็นสิ่งสำคัญที่สุด งานด้านกิจการ พลเรือนของกองทัพอากาศนั้นมีความหลากหลายมาก การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ ด้านต่าง ๆ การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล มีความสำคัญมากจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ แนวความคิดของผู้บังคับบัญชา และหน่วยเป็นแผนการปฏิบัติทั้งเชิงรุกให้เหมาะสมกับสภาวะ แวดล้อมที่เปลี่ยนไป ต้องเลิกทำงานประจำแบบไร้อัตตา KIP KSF ต้องรู้จักและมีแนวทางพัฒนา ปรับปรุงคนให้เป็น SMART OFRICERS ให้ได้

๒.๘.๒ ถ้าหากไม่มีขีดความสามารถงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ก็จะเป็นแค่แจกของ ร้องเพลง จัดคนไปร่วมพิธีต่างๆ เพียงเท่านั้น

๒.๙ น.อ.นินาท มูลจนะบาตร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนัก กิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ปัจจัยการบริหารที่สำคัญ คือ Men Money Management เรื่องคนถือเป็น ปัจจัยสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน เนื่องจากคนจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย เป็นผู้ ปฏิบัติ และเป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของทุกปัจจัย หากคนที่ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน มีประสิทธิภาพ มีความทุ่มเท และปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถจะทำให้งานกิจการพลเรือน ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

๒.๑๐ น.อ.สนธิชัย สุวรรณสุข ตำแหน่งนายทหารปฏิบัติการประจำกรมกำลังพล ทหารอากาศ

๒.๑๐.๑ ผู้บริหารทุกระดับกรม จนถึง ผู้อำนวยการกอง ควรจะเจริญเติบโต ตามสายงานเพื่อให้มีความรู้ประสบการณ์การทำงานอย่างต่อเนื่องเหมือนสายงาน กบ., กพ., ยก. ที่ต้องการผู้ชำนาญเฉพาะทาง กร.ทอ. ก็เช่นกัน การปรับเปลี่ยนโดยผู้ไม่มีความรู้ประสบการณ์เข้ามา ทำงานทำให้ผลกระทบคือ ต้องศึกษางานก่อน และไม่กล้าพัฒนาปรับปรุงแนวความคิด แนวทางใน การปฏิบัติ (เคยทำมาอย่างไรก็ทำอย่างนั้น) แล้วจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างไร ที่สำคัญ ควรปรับทัศนคติผู้บังคับบัญชาระดับสูง ว่างานกิจการพลเรือนเป็นงานง่ายๆ ใครก็ทำได้ แค่ “รับแขก แจกของ” ให้เข้าใจถึงความสำคัญของงานด้านนี้ ซึ่งมีภารกิจอื่นๆ อีกมากมาย

๒.๑๐.๒ ทำ Career Path ในสาย กร.ทอ. ให้ชัดเจน จะทำให้คนรุ่นใหม่ๆ ไฟแรง ที่รักงานด้านนี้ อยากเข้ามาทำงาน หากสภาพแบบนี้ไม่มีใครอยากอยู่ กร.ทอ. และจะหาใคร มาคิดพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพ

๒.๑๐.๓ ด้านบุคลากร (ผู้ปฏิบัติงาน ระดับแผนกลงมา) ขาดแคลนเป็นอย่างมาก (ยกเว้น กภส.สกป.กร.ทอ.) บางกองมี หน.แผนก คนเดียว บางกอง ไม่มี หน.แผนก, รอง หน.แผนก ก็ไม่มี มีนายทหารสัญญาบัตรคนเดียว ปัญหาที่เป็นข้อจำกัดในการเพิ่มประสิทธิภาพ และ ระดับ หน.แผนก ไม่ใช่เหล่าหลักหรือจบจาก รร.นบก. มาจาก รร.จอ./นป./บุคคลภายนอก (ทั้ง กร.ทอ. มีหน.แผนก ที่เป็นเหล่านักบินเพียง ๑ คน จบจาก รร.นบก. เพียง ๒ คน) บางคนอายุมากใกล้เกษียณ ทำงานตามสภาพหรือที่เคยทำ ไม่มีขีดความสามารถในการประสานงาน (คุณลักษณะของ ฝอ.) ทำงานหลายหน้าที่ เพราะไม่มีลูกน้องและอาจต้องทำหน้าที่ของแผนกอื่นด้วย เนื่องจากไม่มีคนบรรจุ ในขณะที่ต่ำกว่า หน.แผนก แทบจะไม่มีบรรจุ บางแผนก หน.แผนก แล้วก็ ร.ท.หรือ ร.ต. เลย ผลกระทบที่เกิดขึ้น หน.แผนก ต้องทำงานหนักไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ตามลำดับได้ ขาดการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานอีกทั้งมีงานอื่นมากมาย เช่น งาน KM กพร. เป็นต้น

๒.๑๐.๔ ข้อเสนอแนะ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงต้องให้ความสำคัญโดยการสั่งการให้ กพ.ทอ. และยก.ทอ. สนับสนุนบุคลากร ประเภทที่เหมาะสมและจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอ ข้อเสนอแนะโดยรวมด้านบุคลากร ปัจจุบันขวัญและกำลังใจของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนที่รับผิดชอบด้านนี้ ตกต่ำมาก แก่ปัญหานี้ก่อน คนน้อยหรือคนมาก ก็ยังพอรับไหว แต่ถ้าขวัญเสียกำลังใจตกต่ำ แต่หวังจะเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยาก

๓. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

๓.๑ พล.อ.ท.ณัฐพงษ์ วิริยะคุปต์ ตำแหน่ง เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ
ให้พิจารณาจากคำตอบข้อ ๒

๓.๒ พล.อ.ต.สิทธิชัย แก้วบัวดี ตำแหน่ง รองเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ
ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

๓.๒.๑ พัฒนาความสามารถของบุคลากรด้านกิจการพลเรือน

๓.๒.๒ ใช้กำลังพล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และยุทโธปกรณ์ รวมทั้งงบประมาณที่มีอยู่ดำเนินการด้านกิจการพลเรือนอย่างเต็มขีดความสามารถ

๓.๒.๓ ประสานงานและขอความร่วมมือจากหน่วยภายนอกเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับงานด้านกิจการพลเรือน

๓.๓ พล.อ.ต.ศุภันธุ์ หนุรอด ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๓.๓.๑ ด้านบุคลากร เสนอแนะส่งเสริมให้ข้าราชการไปเข้ารับการอบรมจากสถาบันหรือหน่วยงาน ในห้วงเวลาอบรมไม่เกิน ๒ สัปดาห์เพื่อเรียนการดำเนินการ การใช้เครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงพอสมควร

๓.๓.๒ ด้านการประสานความร่วมมือภายนอก กำหนดรูปแบบ วิธีการและดำเนินการประสานความร่วมมือ ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี กับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน ตามเวลาเหมาะสม

๓.๓.๓ ด้านงบประมาณ แบ่งแยกงบประมาณบริหารและการปฏิบัติให้ชัดเจนได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์จัดสรรให้ กร.ทอ. และงบบริหาร คณก.กปช.ทอ. จัดสรรให้ กร.ทอ. (งบประมาณ ประสาน สปช.ทอ.)

๓.๔ น.อ.ทศวรรษ รัตน์แก้วกาญจน์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

สิ่งที่ดำเนินการได้คือ สนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการพลเรือน โดยเฉพาะโครงการศึกษา ซึ่งมักจะถูกลดลงในแต่ละที่โดยเฉพาะองค์ความรู้ที่จำเป็น เช่น การประชาสัมพันธ์ การบรรเทาภัย

๓.๕ น.อ.ฐานันต์ จันทร์อำไพ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๓.๕.๑ พัฒนาด้านกำลังพล ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านกิจการพลเรือน ประชาสัมพันธ์ การถ่ายภาพ ระบบสารสนเทศ ภาษาอังกฤษและฝ่ายอำนวยการ ให้ครอบคลุมกำลังพล ในแต่ละสายงานที่รับผิดชอบ

๓.๕.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความทันสมัย สามารถเชื่อมต่อกับส่วนต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่องซึ่งปัจจุบันงานบรรเทาสาธารณภัย งานประชาสัมพันธ์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาด้านนี้ และให้มีการพัฒนาในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ และสามารถเชื่อมต่อกันได้อย่างสะดวก

๓.๕.๓ พัฒนาสถานที่ให้พอเพียงกับหน่วยขึ้นตรงของ กร.ทอ. และให้อยู่รวมกันเพื่อมีผลในการบริหารและสั่งการและให้มีคลังของหน่วยรวมทั้งของ ศบภ.ทอ.

๓.๖ น.อ.สุทธิชาติ จิตแก้ว ตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

๓.๖.๑ สรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพตามจำนวนที่ต้องการ

๓.๖.๒ วางแผนการดำเนินงานให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่เป้าหมายที่เราต้องการโดยแท้จริง เพื่อจะได้ตั้งของงบประมาณให้ได้ตามแผนงาน

๓.๖.๓ ดำเนินการวางแผนเพื่อของงบประมาณให้การจัดหาอุปกรณ์ซ่อมปรับปรุง จัดหาเพิ่มเติม ปรับปรุงสำนักงานหรือซ่อมแซม

๓.๖.๔ การดำเนินงานของ กร.ทอ. ในภาพรวมหรืองานใหม่ควรตั้งเป็น คณะกรรมการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อให้เกิดความร่วมมือในทุกกอง และทุกกองร่วมกันทำงาน

๓.๗ น.อ.นิโรจน์ จำปาแดง ตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ควรมีการสนับสนุนการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนของ ทอ. ในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ผลงานมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณ การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมทั้งการสนับสนุนจากบุคลากรของทอ. ในทุกระดับ

๓.๘ น.อ.สุภากร นาครทรพรพ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

งานด้านกิจการพลเรือนเหมือนกันหมดทุกเหล่าทัพในหลักใหม่ ๆ คือ

๓.๘.๑ ส่วนที่มุ่งเป็นสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อให้การใช้กำลังทหารของกองทัพอากาศในทุกภารกิจได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากประชาชน

๓.๘.๒ งานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของพลเรือน คือ ผสมผสานในทรัพยากรฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข

๓.๘.๓ ใช้ทรัพยากรรวมทั้งปวงเสริมสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันหลักของชาติ เมื่อทุกคนเข้าใจงานทั้ง ๓ ส่วนนี้ดีแล้ว ต้องไปคิดหาโครงการที่เป็นงานเชิงรุกที่เหมาะสมกับสถานะการณ์บ้านเมืองกับสภาวะสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ สาธารณภัยใดที่เกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง ก็จัดทำแผนลดผลกระทบก่อนที่จะเกิดขึ้น Contingency Planning Guide Prepare หากยึดหลักการนี้ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศก็จะพัฒนาแบบไม่มีที่สิ้นสุด

๓.๙ น.อ.นินาท มุลจนะบาตร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ต้องพัฒนาทั้ง ๔ ปัจจัย (4M) คือ Men Money และ Management ไปพร้อมกัน กล่าวคือ

๓.๙.๑ ต้องพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถด้านกิจการพลเรือนสูงขึ้น โดยการอบรมโครงการศึกษาตลอดจนให้สวัสดิการ ขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน

๓.๙.๒ พัฒนางบประมาณ คือ ต้องมีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจการพลเรือนให้มีความสอดคล้องต่อเนื้องานที่ต้องปฏิบัติ และต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมในการปฏิบัติงาน

๓.๙.๓ พัฒนาเครื่องมือ คือ ต้องมีการจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนด้านกิจการพลเรือนให้มีความพอเพียง ทันสมัย เช่นการจัดหาป้ายประชาสัมพันธ์แบบ LED มาทดแทนป้ายโครงเหล็ก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นด้านการประชาสัมพันธ์

๓.๘.๔ พัฒนาการบริหาร คือ มีการวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติ และนำมาปรับปรุงโครงสร้าง การจัดการการบริหารงานด้านกิจการพลเรือนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สรุป

จากการรวบรวมและศึกษาข้อมูลในด้านนโยบาย ระดับนโยบายรัฐบาลในระดับกระทรวงกลาโหม กองทัพอากาศ จะเห็นว่าการส่งต่อของนโยบายมีความสอดคล้องกันในทุกระดับ ซึ่งจะมีหัวข้อสำคัญในด้านความมั่นคงของประเทศ การเกิดทูลสถาบัน การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน ในส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับโครงสร้างของแต่ละเหล่าทัพหรือตามขีดความสามารถของทรัพยากรที่มีทั้งด้าน บุคลากร งบประมาณและอาวุธยุทโธปกรณ์ กองทัพอากาศใช้ขีดความสามารถของกองทัพอากาศสนับสนุนการปฏิบัติการกับพลเรือน และจัดโครงสร้างของหน่วยรับผิดชอบหลักโดยมีกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศเป็นหน่วยที่อำนวยความสะดวกและปฏิบัติ ในบทนี้ได้รวบรวม ข้อมูล โครงสร้าง กำลังพล ข้อมูลการดำเนินการ ผลการปฏิบัติงาน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการทหารอากาศ ระดับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติ ซึ่งจะเห็น

ได้ว่าข้อมูลในหลายส่วนมีความไม่สอดคล้องกันเช่น จำนวนกำลังพลที่ไม่บรรจุเต็มกับปริมาณงานตามนโยบายที่มีมากอีกทั้งข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นปัญหาด้านต่างๆ

ดังนั้นด้วยข้อมูลที่กล่าวมาจึงต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพื่อหาข้อจำกัด ปัจจัยสำคัญในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศและนำไปสู่แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยใช้ทฤษฎีองค์กรและหลักการบริหารจัดการภาครัฐ มาประกอบการวิเคราะห์และแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะ

บทที่ ๔

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือน ของกองทัพอากาศ

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศเป็นการวิเคราะห์ระบบงานของการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับหน่วยปฏิบัติ และผลปฏิบัติงาน รวมทั้งข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาปัญหาและอุปสรรค ศึกษาสถานภาพ และข้อจำกัดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานและศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศโดยพิจารณาจากผลของนโยบายที่เกิดจากปัจจัยการปฏิบัติในด้านต่างๆ โดยใช้หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือ การวิเคราะห์โดยการสำรวจสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะมีผลต่อองค์กรและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยโดยมีกรอบความคิดของการวิจัยดังนี้

นโยบายด้านกิจการพลเรือน

กองทัพอากาศกำหนดนโยบาย โดยมีเจตนารมณ์ตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายความมั่นคงแห่งชาติยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์ทหาร ภายใต้กรอบหน้าที่สำคัญในการเตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตลอดจนดำรงเป้าหมาย การพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” ซึ่งในสภาพแวดล้อมปัจจุบันทำให้กองทัพอากาศต้องพิจารณานโยบายด้านกิจการพลเรือนเพิ่มเติมจากนโยบายหลัก

ข้อพิจารณาด้านนโยบายของกองทัพอากาศโดยรวม กองทัพอากาศเป็นภาครัฐองค์การสมัยใหม่ ได้ตามกำหนดให้มีการตราไว้ในกฎหมายคือพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ หมวด ๓ มาตรา ๑๑ “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งได้ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน” จากภาวะปัจจัยต่างๆจึงทำให้เกิดความปรารถนาที่จะสร้างและพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การสมัยใหม่ บุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสร้าง

ผลงานได้ตามความปรารถนาอีกทั้งเป็นแหล่งสร้างความคิดทางปัญญาโดยการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ร่วมกัน กองทัพอากาศได้กำหนดนโยบายสอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.๒๕๕๖ - พ.ศ.๒๕๖๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ แต่เนื่องด้วยกองทัพอากาศไม่ใช่หน่วยงานที่ให้บริการประชาชนเป็นหลัก ทำให้งานส่วนมากจะเป็นการพัฒนากองทัพ ที่ผ่านมากองทัพอากาศพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่องตาม ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒ โดยการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลา มิได้มีเพียงปัจจัยส่งเสริมหรือเอื้อต่อการพัฒนาเท่านั้น หากแต่มีปัจจัยซึ่งเป็น ข้อจำกัดที่ทำให้การพัฒนามิได้ราบรื่นหรือบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามกองทัพอากาศมิได้ละทิ้งความพยายามและความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา กำลังทางอากาศ (Air Power Domain) ให้บรรลุวิสัยทัศน์อย่างเป็นรูปธรรม กองทัพอากาศจึงทบทวนและประเมินสถานการณ์ตลอดจนกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยเน้น “สาน” ต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง “เสริม” เพิ่มขีดความสามารถกำลังทางอากาศให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ “สร้าง” ความเข้มแข็งในมิติไซเบอร์ (Cyber Domain) เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนริเริ่มและวางรากฐานมิติอวกาศ (Space Domain) เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัยคุกคามที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต กองทัพอากาศมุ่งมั่นพัฒนาทหารฉลาด (Smart People) อาวุธฉลาด (Smart Weapon Systems) และกลยุทธ์ฉลาด (Smart Tactics) โดยขอให้ความมั่นใจว่ากองทัพอากาศจะดำรงขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุดเพื่อประเทศชาติ และประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

การกำหนดนโยบายด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ได้กำหนดตามรัฐบาลปัจจุบันผ่านกระทรวงกลาโหม โดยรองรับนโยบายเฉพาะในเรื่องการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสมพระเกียรติ การจัดระเบียบสังคม การควบคุมการกระทำผิดกฎหมาย การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดและการเร่ร่อนนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสนับสนุนการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง การช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะจากปัญหาสาธารณสุข โรคระบาดและโรคติดต่อ การแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะการค้าอาวุธ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์และการก่อการร้ายสากลโดยใช้ประโยชน์จากงานมาตรฐานยุทธโรปกรณ์ทางทหารและศักยภาพด้านต่างๆ ที่แต่ละเหล่าทัพมีอยู่ พัฒนาร่วมมือจากประชาชนให้พร้อมสนับสนุนภารกิจของทหารได้ตั้งแต่ยามปกติ พัฒนาระบบกำลังสำรองและระบบการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางทหาร รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสำรองอาวุธยุทธโรปกรณ์และพลังงานเพื่อความมั่นคงและตามนโยบายเร่งด่วนในระยะ ๑ ปี ให้สนับสนุนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และการฟื้นฟูอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจในท้องถิ่นทุรกันดารควบคู่กับการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน โดยให้ประชาชนในพื้นที่อยู่ดี กินดี บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กองทัพไทยได้กำหนดนโยบายโดยผู้บัญชาการทหารสูงสุดรองรับนโยบายกระทรวงกลาโหม ในด้านกิจการพลเรือนและกำหนดวิสัยทัศน์กองทัพไทย “เป็นกองทัพชั้นนำในภูมิภาค ในการพิทักษ์รักษาปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การป้องกันประเทศ การรักษามลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชน” ผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ กองทัพไทยเป็นกองทัพที่มีความเข้มแข็ง สง่างาม มีศักดิ์ศรี ได้รับการสนับสนุนและยอมรับจากประชาชน โดยการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชน การบรรเทาภัยพิบัติ ป้องกันและทำความเข้าใจ มิให้มีการล่องละเมิดสถาบัน พระมหากษัตริย์ รวมทั้งดำเนินการต่อสื่อทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ สนับสนุนการจัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ งานตามโครงการพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อย่างเต็มขีดความสามารถ และสมพระเกียรติ สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของกองทัพด้านการป้องกันประเทศ และภารกิจเพื่อความมั่นคงโดยในแต่ละเหล่าทัพ จะดำเนินการด้านกิจการพลเรือนตามขีดความสามารถ และตามลักษณะการวางกำลังรวมถึงนโยบายการปฏิบัติ

กองทัพบก ได้ดำเนินการงานกิจการพลเรือนของฝ่ายทหาร ควบคู่กับการปฏิบัติการทางทหารมาตั้งแต่ครั้งในอดีตถึงปัจจุบัน เพียงแต่ในอดีตมิได้มีการแบ่งแยก หรือ เรียกว่าเป็น “งานกิจการพลเรือน” เป็นการเฉพาะแต่เป็นงานที่เป็นเนื้อเดียวกันกับการปฏิบัติการทางทหาร เนื่องจาก การทำสงครามในอดีตจะต้องมีการเก็บเกณฑ์ประชาชน และทรัพยากรทั้งปวงเพื่อเข้าทำสงคราม เมื่อสงครามจบลง ประชาชนก็จะไปประกอบอาชีพกันตามปกติ งานการปฏิบัติการทางทหารและการปฏิบัติทางด้านพลเรือนจึงมิได้แบ่งแยกกันอย่างชัดเจนเหมือนในปัจจุบันเมื่อการจัดหน่วยทหาร และการทำสงครามได้มีการพัฒนารูปแบบไปตามสถานการณ์ภัยคุกคาม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา ทำให้งานด้านกิจการพลเรือนได้มีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการตามไปด้วย โดยเฉพาะกองทัพบกไทย ได้เผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ ทั้งจากภายใน และภายนอกประเทศมาอย่างมากมาย รวมทั้งประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประชากรประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร และในหลายโอกาสสภาพดินฟ้าอากาศก็ทำให้เกิดความเสียหาย และเกิดภัยพิบัติขึ้นได้ ทำให้การใช้จ่ายกำลังทหาร และยุทโธปกรณ์เข้าไปให้การช่วยเหลือประชาชนทั้งในภาวะปกติ และในสถานการณ์ภัยพิบัติ จึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งของงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบกที่ได้มีการดำเนินการมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง ลักษณะของการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนโดยทั่วไปตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน จะเป็นการผสมผสานหลักการทางการทหารเข้ากับหลักการทางพลเรือนที่มีความแตกต่างกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติในทุกด้าน

กองทัพเรือ ได้ดำเนินการงานกิจการพลเรือนในภาวะปกติ โดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองทัพเรือกับหน่วยงาน และประชาชนทั่วไป งานที่ดำเนินการส่วนใหญ่จะเป็น การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์หน่วย การช่วยเหลือประชาชนให้รอดพ้น หรือ บรรเทา การสูญเสียชีวิตจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือจากการกระทำโดยมนุษย์ งานพัฒนาประเทศ ตามนโยบายรัฐบาลหรืองานโครงการพระราชดำริที่ได้รับมอบหมาย งานอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพ แวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง และงานฝึกอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถแก่กำลังพลในสายงาน

กิจการพลเรือน ตลอดจนการรวบรวมข้อมูลการข่าวกรองด้านกิจการพลเรือนที่จำเป็นและในภาวะสงคราม การปฏิบัติการทางทหารในพื้นที่การรบโดยตรงงานที่ดำเนินการส่วนใหญ่จะเป็นการสนับสนุนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้วยการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่อันตรายเพื่อป้องกัน และมีให้เป็นอุปสรรคหรือกีดขวางการปฏิบัติการทางทหาร การป้องกันภัยทางอากาศจากการถูกโจมตีโดยฝ่ายตรงข้ามให้กับที่ตั้งหน่วยงานราชการ เขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรม แหล่งพลังงาน และพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ รับผิดชอบ การควบคุมและใช้ทรัพยากรพลเรือนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร การสนับสนุนส่วนราชการพลเรือนเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

กองทัพอากาศจึงได้กำหนดนโยบายด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ โดยดำเนินการมาตรการเพื่อส่งเสริมความจงรักภักดีและความกตัญญูต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนการพิทักษ์รักษา เทิดทูน และถวายพระเกียรติ ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด ระดมทรัพยากรของกองทัพอากาศและร่วมมือ กับทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศ พัฒนางานด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา พร้อมให้ความร่วมมือและสนับสนุนกองทัพอากาศ ในการปฏิบัติการกิจทั้งในภาวะปกติและภาวะสงคราม ดำรงขีดความสามารถและความพร้อมในการเผชิญเหตุวิกฤต และเข้าช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ โดยระดมทรัพยากรของกองทัพอากาศบูรณาการกับทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ

ข้อสรุปด้านการกำหนดนโยบายด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ จากสภาพแวดล้อมภายนอกในเรื่องการกำหนดนโยบายของรัฐบาล กระทรวงกลาโหม ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของกองทัพอากาศ รวมถึงการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบราชการไทย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นจุดแข็งขององค์กรที่จะทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนของกองทัพอากาศที่เป็นคุณลักษณะภายใน คือ นโยบาย หรือภารกิจหลักยังไม่รองรับการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนอย่างชัดเจน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นนโยบายที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมในห้วงเวลาต่างๆ ที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงานและการปฏิบัติที่ผ่านมาและถ้าพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุกๆ ด้านจะถูกระดมไปใช้ในการป้องกันประเทศเพื่อที่จะให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ที่กำหนด

พิจารณาโอกาสของการกำหนดนโยบายด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศที่จะได้รับ ซึ่งเป็นข้อดีจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ นอกจากนั้นยังเกิดผลดีต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น โครงสร้างประชากร ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรมที่กองทัพอากาศเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ รวมทั้งการพัฒนากรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการประชาชน ส่วนอุปสรรค เช่น สภาพแวดล้อมทางการเมือง พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี ในส่วนที่เป็นข้อกำหนดระเบียบและวิธีการปฏิบัติในระบบราชการในการใช้ทรัพยากรของกองทัพให้เป็นประโยชน์กับประชาชนรวมถึงขอบเขตการรับผิดชอบของกองทัพด้วย

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

ในการหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ต้องวิเคราะห์กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งมีปัจจัยที่จะต้องนำมาใช้โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลในด้านความชัดเจนของนโยบาย โดยเฉพาะการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และความเหมาะสมกับช่วงเวลา ซึ่งจะพิจารณาจากข้อมูลโครงสร้างหน่วยรับผิดชอบ บุคลากร ผลการปฏิบัติและผลจากการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ

๑. โครงสร้างของหน่วยรับผิดชอบงานด้านกิจการพลเรือน

กองทัพอากาศ มีกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ (กร.ทอ.) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก ในส่วนบัญชาการของกองทัพอากาศที่เป็นฝ่ายอำนวยการ ในการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน โดยมีหน่วยงานระดับสำนัก ในการบังคับบัญชาหน่วยงานระดับกองเพื่อปฏิบัติในงานต่างๆ เช่น พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการด้าน กิจการพลเรือน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหา จากภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชนและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์

จากภารกิจของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ พบว่ามีงานสองลักษณะคือ ประการแรก เป็นฝ่ายอำนวยการให้กับกองทัพอากาศด้านกิจการพลเรือน ในการพิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับการ ประการที่สอง เป็นหน่วยปฏิบัติ ในการพัฒนาและดำเนินการด้านกิจการพลเรือน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการด้าน กิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ งานดังกล่าวได้กำหนดให้หน่วยขึ้นตรงเป็นผู้ปฏิบัติ ซึ่งการ แยกงานด้านโครงสร้างนั้นเป็นข้อดีที่สามารถควบคุมการปฏิบัติได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งทำให้มีโอกาส ปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และครอบคลุมภารกิจได้ทั่วถึง ในส่วนข้อเสียที่อาจจะเกิดขึ้นคือ การใช้หน่วยงาน ไม่เป็นไปตามโครงสร้าง เช่น ให้หน่วยงานด้านการวางแผนไปปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ การวางแผนให้กับ ผู้ปฏิบัติไม่ครบถ้วนมีผลต่อการอำนวยการด้านอื่นๆ

๒. การบรรจุบุคลากรในการปฏิบัติงาน

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ได้รับการบรรจุข้าราชการสำหรับปฏิบัติงาน ตามโครงสร้างการจัดหน่วยโดยแบ่งเป็น นายทหารสัญญาบัตรที่อยู่ในส่วนควบคุมบังคับบัญชา หัวหน้าส่วนปฏิบัติ และผู้ปฏิบัติ จำนวน ๒๑๗ อัตรา บรรจุจริง ๑๓๙ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๐๕ นายทหารประทวนอยู่ในส่วนผู้ปฏิบัติ จำนวน ๒๘๑ อัตรา บรรจุจริง ๑๒๐ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗๐ โดยมีรายละเอียดการบรรจุแยกตามหน่วยขึ้นตรงกรมกิจการพลเรือนดังนี้

๒.๑ สำนักนโยบายและแผน หน้าที่ด้าน พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา จัดทำโครงการและงบประมาณ ด้านการกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ การบรรเทาสาธารณภัย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีหน่วยงานรองรับการปฏิบัติงานดังนี้

๒.๑.๑ กองนโยบายและแผน (กนผ.สนผ.กร.ทอ.) นายทหารสัญญาบัตรที่จำนวน ๓๔ อัตรา บรรจุจริง ๑๕ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๑ นายทหารประทวน จำนวน ๒๙ อัตรา บรรจุจริง ๑๐ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔๘

๒.๑.๒ กองบรรเทาสาธารณภัย (กบผ.สนผ.กร.ทอ.) นายทหารสัญญาบัตรที่จำนวน ๒๕ อัตรา บรรจุจริง ๑๕ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ นายทหารประทวน จำนวน ๓๓ อัตรา บรรจุจริง ๑๐ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๓

๒.๑.๓ กองกิจการพิเศษ(กกษ.สนผ.กร.ทอ.)นายทหารสัญญาบัตรที่ จำนวน ๑๕ อัตรา บรรจุจริง ๘ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๓ นายทหารประทวนจำนวน ๑๖ อัตรา บรรจุจริง ๔ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐

๒.๒ สำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับดูแล และดำเนินการด้านกิจการพลเรือน การช่วยเหลือประชาชน การสนับสนุนการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐ การประชาสัมพันธ์ และการผลิต มีหน่วยงานรองรับการปฏิบัติดังนี้

๒.๒.๑ กองประชาสัมพันธ์ (กปส.สกป.กร.ทอ.)นายทหารสัญญาบัตรที่จำนวน ๓๒ อัตรา บรรจุจริง ๒๒ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๗๕ นายทหารประทวน จำนวน ๔๑ อัตรา บรรจุจริง ๑๙ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๔

๒.๒.๒ กองการภาพและผลิตสื่อ (กภส.สกป.กร.ทอ.) นายทหารสัญญาบัตรที่จำนวน ๔๑ อัตรา บรรจุจริง ๒๕ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๙๗ นายทหารประทวน จำนวน ๙๔ อัตรา บรรจุจริง ๔๘ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐๖

๒.๒.๓ กองกิจการพลเรือน (กกร.สกป.กร.ทอ.) นายทหารสัญญาบัตรที่จำนวน ๒๕ อัตรา บรรจุจริง ๑๖ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๐๐ นายทหารประทวน จำนวน ๓๒ อัตรา บรรจุจริง ๑๒ อัตรา คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐

จากบรรจุข้าราชการสำหรับปฏิบัติงานในกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ พบว่า ทั้งในส่วนงานด้านนโยบายและส่วนปฏิบัติ ได้บรรจุข้าราชการเพียงร้อยละ ๔๐ ถึง ร้อยละ ๖๐ ทำให้เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานและเป็นจุดอ่อนที่สำคัญในการปฏิบัติ

๓. ปริมาณงานกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ในระหว่างปี ๕๙-๖๐

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ได้ปฏิบัติงานตามงานในระบบราชการปกติ และดำเนินการตามนโยบายกองทัพอากาศ โดยได้มีการวางแผนงานประจำปีตามวงรอบการปฏิบัติที่รองรับภารกิจกองทัพอากาศ รวมทั้งงานตามนโยบายเร่งด่วน และงานสั่งการในโอกาสสำคัญของชาติ นอกจากนี้ยังต้องเตรียมรับงานด้านการช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดสาธารณภัยในรูปแบบต่างๆ โดยสรุปลักษณะงานตามหลักนิยามกิจการพลเรือนดังนี้

๓.๑ การปฏิบัติงานเพื่อพิทักษ์ รักษาและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยดำเนินโครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลขององค์พระมหากษัตริย์ และร่วมกันเทิดเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์ ตั้งแต่เดือน ต.ค. ๕๙ ถึง เม.ย.๖๐ ได้จัดกิจกรรมหลัก จำนวน ๑๐ กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ๒๔ กิจกรรม และตาม

แผนงานอีก ๕ กิจกรรม นอกจากนั้นยังมีการจัดคอนเสิร์ตทัฟฟ้าคู่ไทยเพื่อ “ช่วยพัฒนา” ครั้งที่ ๑๐ กิจกรรมข้างต้นมีกองกิจการพลเรือน และกองกิจการพิเศษเป็นผู้ดำเนินการหลัก

๓.๒ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพอากาศ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อเป็นการผูกมิตร สร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อกองทัพอากาศอันนำไปสู่การร่วมมืออย่างจริงจังและสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของกองทัพอากาศ ทั้งในภาวะปกติ ภาวะวิกฤติ และภาวะสงคราม ได้มีการจัดหน่วยมิตรประชาออกปฏิบัติงานในพื้นที่ต่างจังหวัด จำนวน ๑๓ ครั้ง โดยกองกิจการพลเรือน และยังคงดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับพลเรือนอีก เช่น โครงการเยาวชนไทยได้ฟ้าเดียวกัน ๑๖ รุ่น โครงการชุมชนสัมพันธ์ ๔ รุ่น การอบรม และการจัดโครงการต่อต้านยาเสพติดต่าง ๆ โดยมี กองนโยบายและแผนเป็นผู้ดำเนินการ

๓.๓ การประชาสัมพันธ์การปฏิบัติการกิจของกองทัพอากาศ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจการของกองทัพอากาศ มีกองประชาสัมพันธ์เป็นผู้ปฏิบัติ โดยได้ดำเนินการ ให้การสนับสนุนการถ่ายทำภาพยนตร์ แถบบันทึกภาพ และภาพนิ่งในพื้นที่ ทอ.และสัมภาษณ์กำลังพล ทอ. จำนวน ๔๕ รายการ ผลิตข่าวประจำวัน ทอ. หนังสือพิมพ์สารชาวฟ้า การเชิญสื่อมวลชนร่วมทำข่าว ทอ. ผลิตข่าวแจกและจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกสื่อมวลชนและการรับ - ส่งบุคคลสำคัญ จำนวน ๙๓ ครั้ง การจัดกิจกรรมสื่อมวลชนสัมพันธ์ การส่งภาพข่าวประชาสัมพันธ์ไปยังหนังสือพิมพ์ จำนวน ๑๙ สำนักพิมพ์ จำนวน ๑๑ ข่าว ส่งข่าวสั้นโทรทัศน์ จำนวน ๓ ครั้ง การแจกจ่ายสื่อสิ่งพิมพ์ให้กับ นขต.ทอ. ออกแบบและจัดแสดงนิทรรศการกิจการของ ทอ. จำนวน ๓๗ ครั้ง นอกจากนั้นยังมีการผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ โดยกองภาพและผลิตสื่อ โดยมีการถ่ายภาพและการผลิตภาพนิ่ง วีดีโอ จัดทำวีดีทัศน์ มัลติมีเดีย แลสนับสนุนเจ้าหน้าที่ถ่ายภาพพร้อมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กองทัพอากาศได้มอบหมายให้ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศ โดยมีกองบรรเทาสาธารณภัยสำนักนโยบายและแผน กรมกิจการพลเรือน ทหารอากาศ เป็นผู้เสนอแนะนโยบาย ประสานการปฏิบัติ และดำเนินการในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ในรอบปี ๕๙ - ๖๐ ได้ดำเนินการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยดังนี้

๓.๔.๑ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบแล้ง โดยการแจกจ่ายน้ำอุปโภคและบริโภค ติดตั้งถังน้ำดื่มพร้อมเครื่องกรองน้ำ และโครงการเทพประทานธารา ซึ่งเป็นโครงการที่ใช้ไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์มาเป็นพลังงานในการสูบน้ำบาดาล ได้ดำเนินการไปจำนวน ๓๙ ครั้ง

๓.๔.๒ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยหนาว โดยการแจกจ่ายเสื้อกันหนาว และผ้าห่ม ได้ดำเนินการไปจำนวน ๑๙ ครั้ง

๓.๔.๓ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัย โดยการมอบถุงยังชีพ สนับสนุนกำลังพลในการช่วยเหลือสร้างแนวกันน้ำ มอบกระสอบบรรจุทราย ช่วยชาวนาเกี่ยวข้าวสำรวจพื้นที่ที่เสียหาย การฟื้นฟูหลังน้ำลด และกิจกรรมอื่นๆ รวม ๑๖ ครั้ง

๓.๔.๔ การช่วยเหลือบรรเทาภัยพิบัติด้านอื่นๆ เช่น การจัดตั้งจุดบริการประชาชน ชูรถออกคูคลองกำจัดวัชพืช ช่วยเหลือเหตุเพลิงไหม้ ซ่อมแซมบ้านพักที่เกิดเหตุวาตภัย รวม ๒๙ ครั้ง

๔. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

จากการการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ จำนวน ๑๐ ท่าน ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการด้านการนำนโยบายกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ไปสู่การปฏิบัติ พบว่าหลายท่านมีข้อคิดเห็นเรื่อง ข้อจำกัดของการปฏิบัติงานกิจการ พลเรือนของ กองทัพอากาศ แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพในงานดังกล่าว ดังนี้

๔.๑ ข้อคิดเห็นที่กองทัพอากาศมีความจำเป็นที่จะต้องนำทรัพยากรที่มีจำกัด ส่วนหนึ่งไปดำเนินการด้านกิจการพลเรือน ข้อคิดเห็นในด้านข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน และมีข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวอย่างไร โดยแยกเป็นปัจจัยต่างๆ ได้ดังนี้

๔.๑.๑ ด้านกำลังพล พบว่า ผู้บริหาร ๘ ใน ๑๐ คน เห็นว่าปัจจัยด้านกำลังพล ในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย จำนวนการบรรจุร้อยละ ๔๐ การหากำลังพลทดแทน ความรู้ ความชำนาญ คุณภาพกำลังพล และมีข้อคิดเห็นในระดับผู้บริหารขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหาร

๔.๑.๒ ด้านยุทธโศปกรณ์ ผู้บริหาร ๗ ใน ๑๐ คน เห็นว่าปัจจัยด้านอุปกรณ์ ยุทธโศปกรณ์ที่จะใช้สนับสนุนงานด้านกิจการพลเรือน ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เช่น อากาศยาน ซึ่งเป็นทรัพยากรหลักของ ทอ. ปัจจุบันมีการกิจกรรมมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้การสนับสนุนอากาศยานในงาน ด้านกิจการพลเรือนย้อยลง หรือบางครั้งไม่สามารถสนับสนุนได้เลย ส่งผลให้งานบางงานต้องเลื่อน หรือ ละเลยภารกิจ อีกทั้งเครื่องบินรบที่มีใช้งานอยู่เพื่อเข้าช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ยังขาดแคลนอยู่มากได้แก่ รถบรรทุกขนาดใหญ่ในกรณีที่ต้องลุยน้ำ

๔.๑.๓ ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือน

๔.๑.๓.๑ ด้านงบประมาณที่มีข้อจำกัดเนื่องจากกองทัพอากาศ ต้องมีการพัฒนางานในด้านอื่นๆ

๔.๑.๓.๒ ด้านคลังพัสดุเนื่องจากกรมกิจการพลเรือนไม่มีคลังพัสดุ จึงไม่สามารถเก็บวัสดุอุปกรณ์รวมทั้งของที่ได้รับการบริจาคเพื่อนำไปแจกจ่ายแก่ผู้ประสบภัยต่างๆ

๔.๑.๓.๓ ด้านนโยบายไม่มีความชัดเจนในเป้าประสงค์ของการ ปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน และจัดความสำคัญงานด้านนี้ไว้ท้ายๆ

๔.๑.๓.๔ ด้านประชาสัมพันธ์ผลงาน การประชาสัมพันธ์ของ ทอ. มีขีดจำกัดอย่างมาก เนื่องจากไม่มีสื่อเป็นของตนเองโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ทำให้การประชาสัมพันธ์ แก่สาธารณชนเป็นไปได้ไม่ครอบคลุมและไม่ทั่วถึง

๔.๒ ข้อคิดเห็นด้านปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ของกองทัพอากาศ พบว่า ผู้บริหารของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีข้อคิดเห็นที่เป็นไปใน ทางเดียวกันและมีบางท่านได้ชี้เฉพาะในปัจจัยดังกล่าวซึ่งจะเรียงลำดับ ตามข้อคิดเห็นที่ตรงกันมาก เป็นลำดับไปดังนี้

๔.๒.๑ ด้านกำลังพล โดยผู้บริหารส่วนมากให้ความสำคัญต่อจำนวนกำลังพล ที่บรรจุไม่เพียงพอทั้งนี้ยังได้ชี้เฉพาะลงไปถึง ความเหมาะสมของปริมาณงานในหน้าที่รับผิดชอบ ความเพียงพอของรายได้จากเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงจากการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงความยุติธรรมในหน่วยงาน ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สวัสดิการ

ภายในหน่วยงาน ความมั่นคงในหน้าที่การงานและที่สำคัญมีการกล่าวถึง ขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานในการได้รับการพิจารณา เมื่อเทียบกับหน่วยอื่นในระดับผู้บังคับบัญชาที่ไม่สามารถอธิบายให้ระบือรอง ๆ ลงมาได้ การเจริญเติบโตของกำลังพลในสายนี้ ผบช. ไม่ได้ให้ความสำคัญ Career Path ในสาย กร.ทอ. ไม่ชัดเจน ทำให้คนรุ่นใหม่ ๆ ไฟแรง ที่รักงานด้านนี้ไม่อยากเข้ามาทำงาน

๔.๒.๒ ด้านนโยบายของผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่ใช้ความสำคัญงานด้านกิจการพลเรือน การให้การสนับสนุนที่ไม่จริงจัง ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่กล้าตัดสินใจ ไม่ทันเวลา ไม่มีความต่อเนื่อง ความเข้าใจในงานด้านกิจการพลเรือนของ ทอ. มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน บางครั้งนำไปเปรียบเทียบกับเหล่าทัพอื่น ซึ่งในความเป็นจริงแต่ละเหล่าทัพมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน และกองทัพอากาศมอบหมายงานกิจการพลเรือนไม่ชัดเจน บางครั้งนำงานอื่นที่ไม่ควรเป็นงานกิจการพลเรือนมามอบให้ดำเนินการ เช่น งานพิธีกร งานรับรอง ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มงานให้กับผู้ปฏิบัติ

๔.๒.๓ ด้านงบประมาณต้องมีการจัดทำแผนงบประมาณในระยะยาวได้เพิ่มกรอบตามสถานะ ปริมาณภารกิจโดยพิจารณาจากสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งงบประมาณนอกเหนือจากงบประมาณที่ ส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้เงินนอกงบประมาณ เนื่องจากเป็นงานที่ต้องประสานงานกับหน่วยภายนอกอย่างต่อเนื่อง เช่น ภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุน, สื่อมวลชน, หน่วยงานภาครัฐรวมถึงประชาชน โดยในภาพรวมแล้วพบว่า งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอ ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๔.๒.๔ ด้านแผนงานและกระบวนการทำงาน ต้องจัดทำแผนระยะยาว ๑๐ – ๒๐ ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ และห้วงเวลาในการดำเนินการงานด้านกิจการพลเรือนเป็นงานที่ต้องปฏิบัติร่วมกับทั้งภาครัฐและเอกชน นอกหน่วยที่มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลาระยะเวลาเตรียมการจึงมีน้อย ขึ้นตอนภายในกองทัพยาวนาน ทำให้การปฏิบัติอาจไม่ได้ผลตามที่ต้องการ และยังพบว่ากระบวนการทำงานของ กรมกิจการพลเรือน ส่งผลให้งานออกมาไม่เต็มประสิทธิภาพ เพราะแต่ละกองของกรมกิจการพลเรือนต่างปฏิบัติ ซึ่งงานดังกล่าวเป็นงานที่ต้องร่วมมือกันปฏิบัติ

๔.๒.๕ ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ เช่น ความพร้อมของอาคารที่ปฏิบัติงาน ความพร้อมของเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และยุทธโธปกรณ์

๔.๓ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ จากข้อคิดเห็นของผู้บริหารของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ดังนี้

๔.๓.๑ พัฒนาความสามารถของบุคลากรด้านกิจการพลเรือน ส่งเสริมให้ข้าราชการไปเข้ารับการอบรมจากสถาบันหรือหน่วยงานอื่น ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านกิจการพลเรือน ประชาสัมพันธ์ การถ่ายภาพ ระบบสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ และฝ่ายอำนวยการ ให้ครอบคลุมกำลังพลในแต่ละสายงานที่รับผิดชอบ อีกทั้งสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพตามจำนวนที่ต้องการ

๔.๓.๒ ประสานความร่วมมือภายนอก กำหนดรูปแบบ วิธีการและดำเนินการประสานความร่วมมือ ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี กับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน ตามเวลาเหมาะสม

๔.๓.๓ พัฒนางบประมาณ คือ ต้องมีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจการพลเรือนให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกับงานที่ต้องปฏิบัติ และต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมในการปฏิบัติงาน

๔.๓.๔ พัฒนาเครื่องมือ คือ ต้องมีการจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนด้านกิจการพลเรือน ให้มีความพอเพียง ทันสมัยและดำเนินการวางแผน เพื่อของบประมาณให้การจัดหาอุปกรณ์ซ่อม ปรับปรุง จัดหาเพิ่มเติม ปรับปรุงสำนักงานหรือซ่อมแซม

จากการรวบรวมข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือน ของกองทัพอากาศ พบว่ามีปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบในกระบวนการดำเนินการ ตั้งแต่ต้นนโยบาย โครงสร้างของหน่วยปฏิบัติ การบรรจุกำลังพล และปริมาณงาน ซึ่งในแต่ละปัจจัย ได้สะท้อนออกมาให้เห็นได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ โดยสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ได้ดังนี้

ตามสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน การที่ทหารนำนโยบายด้านกิจการพลเรือนไปสู่การ ปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมจะเกิดผลประโยชน์โดยตรงกับประชาชนซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ เป็นโอกาสที่ทหารได้แสดงขีดความสามารถในการประสานการปฏิบัติกับพลเรือนและหน่วยงานอื่น รวมถึงการช่วยเหลือประชาชน เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของทหารที่ดีต่อประชาชน สำหรับ กองทัพอากาศ ได้ดำเนินการเช่นเดียวกับเหล่าทัพอื่น ซึ่งจะแตกต่างกันตามขีดความสามารถของ ทรัพยากรที่มีบรรจุในกองทัพ รวมถึงการสนับสนุนการปฏิบัติทั้งนี้หน่วยงานทหารมีความพร้อมของ ทรัพยากรและยุทธโศปกรณ์ในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะ ความพร้อมของนโยบายซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของทหาร

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีโครงสร้างและการแบ่งงานอย่างชัดเจน โดยแบ่ง เป็นงานด้านนโยบายการวางแผน และงานด้านการอำนวยความสะดวกการปฏิบัติ โดยมีการบรรจุกำลังพล เฉลี่ยร้อยละ ๔๐ -๖๐ ของในแต่ละกอง โดยเฉพาะในส่วนปฏิบัติการระดับนายทหารชั้นประทวน บรรจุน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และเมื่อพิจารณาจากปริมาณงานประกอบกับโครงสร้างหน่วย พบว่ามี ปริมาณงานสูงมากจนกระทั่งหน่วยที่ดำเนินงานด้านการวางแผนต้องมาเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม ส่งผลถึง ประสิทธิภาพในการวางแผน อำนาจการประสานงาน กำกับ การควบคุม และเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับ แนวความคิด หลักนิยม แผนงานโครงการและงบประมาณ ในด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ ของกองทัพอากาศ ทั้งนี้งานที่ปฏิบัติเป็นงานตามนโยบาย หลักนิยม และงานอื่นๆตามเหตุการณ์ สำคัญของประเทศ รวมถึงงานบรรเทาสาธารณภัยที่ในปัจจุบันภัยธรรมชาติเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายด้านกิจการพลเรือน โครงสร้างกรมกิจการพลเรือนทหาร อากาศ การบรรจุกำลังพล และปริมาณงาน เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาขีดความสามารถของงาน กิจการพลเรือนทหารอากาศ

การเห็นความสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของ กองทัพอากาศจะเป็นโอกาสในการพัฒนากระบวนการทำงานด้านกิจการพลเรือน โดยการทบทวนการ ปฏิบัติตามนโยบาย ปรับปรุงโครงสร้างของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติแบบองค์การสมัยใหม่ การบรรจุ เพิ่มบุคลากรให้สอดคล้องกับปริมาณงาน การเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรทั้งงานด้านการบริหาร แบบการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ รวมถึงสร้างกระบวนการจัดการความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ต้อง คำนึงถึงความก้าวหน้าในการรับราชการของบุคลากรในระดับต่างๆ

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ เป็นหน่วยงานในส่วนบัญชาการของกองทัพอากาศ มีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การพัฒนา และดำเนินการด้านกิจการพลเรือน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการด้านกิจการพลเรือน และการประชาสัมพันธ์ แนวทางการการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ การวิเคราะห์ระบบงานของการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศตั้งแต่ระดับนโยบาย หน่วยปฏิบัติ ผลปฏิบัติงาน และข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาปัญหาและอุปสรรค สถานภาพ และข้อจำกัดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานและศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ จากการศึกษาดังกล่าวสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ดังนี้

๑. การศึกษาสถานภาพ และข้อจำกัดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

จากบทบาทของกองทัพอากาศที่เป็นหน่วยงานด้านความมั่นคง มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศแล้ว ซึ่งในปัจจุบันได้มีการเพิ่มบทบาทให้ใช้ขีดความสามารถของกองทัพอากาศ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชน การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และบรรเทาภัยพิบัติตามนโยบายของประเทศ จึงทำให้มีการกำหนดหน่วยงานด้านกิจการพลเรือนขึ้นมารองรับงานดังกล่าว ในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งพบว่าในกระบวนการปฏิบัติมีข้อจำกัด โดยเริ่มตั้งแต่ระดับนโยบายที่มีความหลากหลายและไม่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติ รวมทั้งขอบเขต ความชัดเจนสำหรับผู้ที่น่านโยบายไปปฏิบัติ ทำให้เกิดกิจกรรมจำนวนมากเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าว ในการดำเนินกิจกรรม ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เข้าปฏิบัติเพื่อให้กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์

ทรัพยากรบุคคลเป็นข้อจำกัดในระดับต้นๆ ที่กระทบต่อการปฏิบัติการของกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศซึ่งจะเห็นได้ว่า มีการบรรจุบุคลากรประมาณครึ่งหนึ่งของอัตราจริง โดยเฉพาะในระดับผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องดำเนินการกิจกรรมตามนโยบายที่มีปริมาณมากในห้วงเวลาที่จำกัด ประกอบกับต้องเตรียมที่จะต้องรับภาระงานใหม่ๆ ในห้วงเวลาสำคัญตามนโยบายรัฐบาลที่มีกองทัพอากาศเข้าไปมีส่วนร่วม อีกทั้งกองทัพอากาศยังไม่มี ความชัดเจนในการบริหารทรัพยากรบุคคล

ในเรื่องของการเจริญเติบโตในการรับราชการให้เท่าเทียมกับส่วนงาน ในระดับเดียวกัน ในส่วนนี้ส่งผลทำให้ขวัญและกำลังใจลดลง กระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อจำกัดนโยบายการปฏิบัติงาน เป็นข้อจำกัดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญงานด้านกิจการพลเรือน การสนับสนุนที่ไม่จริงจัง ความชัดเจนในการสั่งการ ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่กล้าตัดสินใจ ไม่ทันเวลา ไม่มีความต่อเนื่อง มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในงานด้านกิจการพลเรือน และการมอบหมายงานกิจการพลเรือน ไม่ชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มงานให้กับผู้ปฏิบัติ

ข้อจำกัดด้านแผนงานและการสนับสนุนงบประมาณ เป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นงานที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานนอกอย่างต่อเนื่อง เช่น ภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุน, สื่อมวลชน, หน่วยงานภาครัฐรวมถึงประชาชน โดยในภาพรวมแล้วพบว่ามีการปรับเปลี่ยนแผนงานตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมตลอดเวลา และแผนงานงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอ อีกทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณไม่สามารถทำตามกรอบระยะเวลา ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ข้อจำกัดด้านการสนับสนุนยุทโธปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อนำมาใช้ในงานกิจการพลเรือน โดยเฉพาะให้การสนับสนุนอากาศยานในงานด้านกิจการพลเรือนน้อยลง หรือ บางครั้งไม่สามารถสนับสนุนได้เลย ส่งผลให้งานบางงานต้องเลื่อนหรืองดภารกิจ รวมถึงเรื่องคลังพัสดุ ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากกองทัพ ทำให้ไม่สามารถเตรียมความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ปัจจัยหลักที่สำคัญในการบริหาร คือ บุคลากร งบประมาณและการบริหารจัดการ บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน เนื่องจากจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย เป็นผู้ปฏิบัติ และเป็นผู้บริหารการจัดการในภาพรวมของทุกกิจกรรม หากคนที่ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนมีประสิทธิภาพ มีความทุ่มเท และปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถจะทำให้งานกิจการพลเรือนประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ยังเห็นว่าบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพงาน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนทหารอากาศ คือ บุคลากรเช่นเดียวกัน ทั้งนี้มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร ได้แก่ ความเหมาะสมของปริมาณงานในหน้าที่รับผิดชอบ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงความยุติธรรมในหน่วยงาน สวัสดิการภายในหน่วยงาน ความเพียงพอของรายได้จากเงินเดือน และเบียดเบียนจากการปฏิบัติงานและความพึงใจในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ปัจจัยรองลงมาคือ ด้านนโยบายของผู้บังคับบัญชาระดับสูงกับการให้ความสำคัญงานด้านกิจการพลเรือน และการสนับสนุนที่ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่กล้าตัดสินใจดำเนินการ ทำให้การปฏิบัติไม่ทันเวลาไม่มีความต่อเนื่อง อีกทั้งไม่มีความชัดเจนในเป้าประสงค์ของการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน และจัดความสำคัญงานด้านนี้ไว้ท้ายๆ ซึ่งปัจจัยด้านนี้ยังส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติหรือบุคลากรโดยตรง

ปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนที่ไม่เพียงพอโดยเฉพาะการสนับสนุนอากาศยาน การสนับสนุนงบประมาณในกรณีที่ต้องปฏิบัติงานตามนโยบายหรือสถานการณ์ที่เร่งด่วน การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ คลังพัสดุ

๓. แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

๓.๑ การปรับปรุงโครงสร้างกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ควรมีการจัดโดยให้มีลักษณะงานที่แตกต่างจากกรมฝ่ายอำนาจการอื่นของกองทัพอากาศ โดยแบ่งตามลักษณะงานได้ ๓ ส่วนงาน ดังนี้

๓.๑.๑ ส่วนงานอำนาจการด้านกิจการพลเรือน ให้มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย วางแผน อำนาจการ ประสานงาน ควบคุม กำกับการ โดยจัดทำแผนงาน ควบคุมและกำกับดูแล ให้มีความพร้อมทั้งในยามสงบและยามสงครามจัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์

๓.๑.๒ ส่วนงานกิจการพลเรือน ดำเนินการด้านกิจการพลเรือน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การปฏิบัติการด้านพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา งานด้านมวลชนและเสริมสร้างอุดมการณ์ การพัฒนาชุมชน และงานสนับสนุนการพัฒนาประเทศ รวมถึงงานด้านการผลิตสื่อ

๓.๑.๓ ส่วนงานเตรียมการ การป้องกัน การบรรเทา ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหา จากภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน ดำเนินการด้านบรรเทาสาธารณภัยทั้งปวง การสนับสนุนการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามนโยบายรัฐบาล การฝึกร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงงานกิจการอาเซียนด้านกิจการพลเรือน

๓.๒ การพัฒนาบุคลากร เนื่องด้วยงานด้านกิจการพลเรือน มีความหลากหลาย และมีข้อจำกัดในเรื่อง ทรัพยากร และแผนงานในการปฏิบัติ จึงควรใช้แนวทางตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ ให้พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ การประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน และที่สำคัญคือ การบรรจุบุคลากรควรบรรจุให้สอดคล้องกับ ปริมาณงาน ตั้งแต่ระดับการบังคับบัญชาจนถึงผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ ควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชวัญ กำลังใจ ให้กับผู้ปฏิบัติ

๓.๓ การพัฒนาระบบงานด้านกิจการพลเรือน โดยเริ่มจากการเสนอแนะนโยบาย การวางแผนงานการปรับแผนตามนโยบาย การสั่งการตามสายงานให้ตรงกับภารกิจ การพิจารณา ทรัพยากรการปฏิบัติงาน แผนงานงบประมาณ การประสานงานกับหน่วยอื่น และควรมีการเก็บข้อมูลในการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางปรับปรุงพัฒนางานต่อไป และ ควรมีการลดขั้นตอนในสายงานการอนุมัติการดำเนินการ การเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วมากขึ้น

๓.๔ สร้างความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์เรื่องความสำคัญหรือความจำเป็นในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนให้กับส่วนราชการ ข้าราชการทุกระดับ ในกองทัพอากาศ รวมทั้ง ประสานความร่วมมือภายนอก กำหนดรูปแบบ วิธีการและดำเนินการประสานความร่วมมือ ตลอดจน เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี กับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ กองทัพอากาศควรพิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การปฏิบัติงานด้านพลเรือน โดยขยายหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติในระดับฝ่ายอำนวยการ เพื่อให้สามารถรองรับนโยบายรัฐบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ความสำคัญในการบรรจุบุคลากร การบริหารทรัพยากรบุคคล การสนับสนุนอากาศยาน และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน

๑.๒ กองทัพอากาศควรกำหนดขอบเขต ความชัดเจนของนโยบายให้กับกรมกิจการพลเรือน ให้สอดคล้องกับพื้นที่ที่รับผิดชอบและทรัพยากรที่สนับสนุนในการปฏิบัติ

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๒.๑ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศควรมีการจัดระบบงานในสภาพปัจจุบันให้ เป็นไปตามที่กองทัพอากาศกำหนด มีความชัดเจนของแผนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตาม แผนการติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นอกเหนือจากแผนงานปกติและที่สำคัญในเรื่องการบริหารกำลังพล การเก็บข้อมูลการปฏิบัติงาน และการประเมินผล

๒.๒ เนื่องจากในสภาพปัจจุบันประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลของส่วนราชการ ได้ง่ายและรวดเร็วกองทัพอากาศควรประชาสัมพันธ์เรื่องความสำคัญหรือความจำเป็นในการ ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนให้กับส่วนราชการ ข้าราชการทุกระดับ ในกองทัพอากาศเพื่อสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับพลเรือน

๓. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

การปฏิบัติภาระระหว่างทหารและพลเรือนมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปในด้านต่างๆ โดยเฉพาะความร่วมมือในการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ และที่สำคัญในเรื่องการบรรเทา สาธารณภัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการทำงานที่ประสานสอดคล้องระหว่างทหารกับพลเรือนจะทำให้งานนั้นๆ มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ถ้ามีแนวทางและกระบวนการทำงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงเสนอแนะให้มีการดำเนินการวิจัยในเรื่องงานกิจการพลเรือนในด้านต่างๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

เอกสารที่มีชั้นความลับ

กองนโยบายและแผน สำนักนโยบายและแผน, กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. “แผนรองรับแผน เฉลิมอากาศในส่วนของ กร.ทอ.”. เอกสารลับที่สุด. ๒๕๖๐.

กองทัพอากาศ. “ผลงานกองทัพอากาศรอบ ๒ ปี ๖ เดือน (ต.ค.๕๗ - เม.ย.๖๐) เพื่อการแถลงผลงาน ของรัฐบาล”. เอกสารลับ. ๒๕๖๐.

กองทัพอากาศ. “อัตราเฉพาะกิจ หมายเลข ๑๐๗๑ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ”. เอกสารลับ. ๒๕๕๘.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

ธีรวิทย์ เจริญศิลป์, พันเอก. “แนวทางการปฏิบัติงานกิจการพลเรือนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดน ภาคใต้”. เอกสารวิจัย, วิทยาลัยการทัพบก, ๒๕๔๙.

พงกะพรรณ ตะกลมทอง. “องค์การสมัยใหม่”. รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ๒๕๕๐.

อุษา ศรีอรุณ, เรือตรีหญิง. “ประสิทธิผลการประชาสัมพันธ์งานด้านกิจการพลเรือนของ กองทัพเรือ”. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์บัณฑิต, สาขาการประชาสัมพันธ์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

สัมภาษณ์

ฐากร นาครทรพรพ, นาวาอากาศเอก, ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนักกิจการพลเรือนและ ประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๗ มีนาคม ๒๕๖๐.

ฐานันต์ จันทร์อำไพ, นาวาอากาศเอก, รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๗ มีนาคม ๒๕๖๐.

ณัฐพงษ์ วิริยะคุปต์, พลอากาศโท, เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

ทศวรรณ รัตนแก้วกาญจน์, นาวาอากาศเอก, รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน กรมกิจการ พลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๘ มีนาคม ๒๕๖๐.

นินา มุลจนะบาตร์, นาวาอากาศเอก, ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนักกิจการพลเรือนและ ประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๘ มีนาคม ๒๕๖๐.

นิโรจน์ จำปาแดง, นาวาอากาศเอก, ฝ่ายเสนาธิการ ประจำกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๘ มีนาคม ๒๕๖๐.

ศุภนัฏฐ์ หนูรอด, พลอากาศตรี, ผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

สนธิชัย สุวรรณสุข, นาวาอากาศเอก, นายทหารปฏิบัติการประจำกรมกำลังพลทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐.

สิทธิชัย แก้วบัวดี, พลอากาศตรี, รองเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

สุทธิชาติ จิตแก้ว, นาวาอากาศเอก, ฝ่ายเสนานิการ ประจำกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“การกิจการพลเรือนทหารเรือ อทร.๓๙๐๒”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://library.rtna.ac.th/web/E-RTN_Reference/rtnref/3902.pdf, ๒๕๕๓.

“โครงสร้างองค์กรกองทัพอากาศ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.rtaf.mi.th/th/Pages/organization.aspx>, ๒๕๖๐.

“นโยบายของผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการทางทหาร”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.rtarf.mi.th/pdf/plan_60.pdf, ๒๕๖๐.

“นโยบายของผู้บัญชาการทหารอากาศ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.rtaf.mi.th/th/Documents/Publication/RTAF_Policy_2560-2561.pdf, ๒๕๖๐.

“นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://opsd.job.thai.com/201705/banner/2.pdf>, ๒๕๖๐.

บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ. “การบริหารภาครัฐแนวใหม่”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่>, ๒๕๕๗.

หลักเมืองออนไลน์. “งานกิจการพลเรือนในประเทศไทย”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://lakmuangonline.com/?p=2889>, ๒๕๕๙.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นาวาอากาศเอก ตริพล อ่องไพฑูรย์
วัน เดือน ปี เกิด	๑ มกราคม ๒๕๐๖
การศึกษา	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๒ โรงเรียนนายเรืออากาศ รุ่นที่ ๒๙ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๔๑ วิทยาลัยการทัพอากาศ รุ่นที่ ๔๔
ประวัติการทำงาน โดยย่อ	นายทหารยุทธการ ผูกบิน ๑๐๒ กองบิน ๑ หน.แผนยุทธการ กองบังคับการ กองบิน ๑ ผู้บังคับฝูงบิน ๑๐๒ กองบิน ๑ หัวหน้าแผนยุทธการร่วม กองยุทธการ กรมยุทธการทหารอากาศ หัวหน้าแผนสถิติวิเคราะห์ กองนโยบายและแผน กรมยุทธการทหารอากาศ ฝ่ายเสนาธิการ ประจำผู้ช่วยเสนาธิการทหารอากาศ ฝ่ายยุทธการ รองผู้บังคับการกองบิน ๔๑ รองผู้อำนวยการกองพิธีการ สำนักเลขานุการกองทัพอากาศ ฝ่ายเสนาธิการ ประจำเสนาธิการทหารอากาศ ผู้อำนวยการกองยุทธการ กรมยุทธการทหารอากาศ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศไทย ประจำกรุงกัวลาลัมเปอร์ รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ
ตำแหน่งปัจจุบัน	

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ
ผู้วิจัย นาวาอากาศเอกตรีพล อ่องไพฑูริย์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 59
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพลเรือนและประชาสัมพันธ์
กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสถานการณ์โลกในยุคสงครามเย็นได้ยุติลง ภัยคุกคามจากกำลังทหารจากภายนอกประเทศมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ได้เกิดภัยคุกคามต่อชาติขึ้นในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นการต่อสู้ด้านผลประโยชน์ของชาติอีกทั้งการรับรู้และการคิดต่างของประชาชนมีผลต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นนอกจากบทบาทของกองทัพในการป้องกันประเทศ และการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงต้องปรับนโยบายและเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทั้งด้านยุทธศาสตร์และยุทธวิธี ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี และร่วมกันพัฒนาประเทศ ซึ่งทุกอย่างจะสำเร็จได้โดยการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนเป็นหลัก ซึ่งงานกิจการพลเรือนนั้น เป็นงานที่ละเอียดอ่อน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องมีวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม โดยมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถนำพาสังคมไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ ดังนั้นงานด้านกิจการพลเรือน จึงเป็นงานหลักที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุภารกิจของกองทัพ ในการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศโดยที่กองทัพอากาศกำหนดเจตนารมณ์ตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายความมั่นคงแห่งชาติยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์ทหาร ภายใต้กรอบหน้าที่สำคัญในการเตรียมกำลังกองทัพอากาศ ป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตลอดจนดำรงเป้าหมาย การพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” ที่ผ่านมา กองทัพอากาศพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่องตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.2551 - 2562 โดยการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลา มิได้มีเพียงปัจจัยส่งเสริมหรือเอื้อต่อการพัฒนาเท่านั้น หากแต่มีปัจจัยซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ทำให้การพัฒนามิได้ราบรื่นหรือบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามกองทัพอากาศมิได้ละทิ้งความพยายามและความมุ่งมั่นที่จะพัฒนากำลังทางอากาศ (Air Power Domain) ให้บรรลุวิสัยทัศน์อย่างเป็นรูปธรรม กองทัพอากาศจึงทบทวนและประเมินสถานการณ์ตลอดจนกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) โดยเน้น “สาน” ต่อ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง “เสริม” เพิ่มขีดความสามารถกำลังทางอากาศให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ “สร้าง” ความเข้มแข็งในมิติไซเบอร์ (Cyber Domain) เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

ตลอดจนริเริ่มและวางรากฐานมิติอวกาศ (Space Domain) เพื่อเตรียมความพร้อม ในการป้องกันภัยคุกคามที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งกองทัพอากาศได้มีนโยบาย ด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมความจงรักภักดี และความภักดีต่อสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนการพิทักษ์รักษา เทิดทูน และถวายพระเกียรติ ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด ระดมทรัพยากรของกองทัพอากาศและร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศ พัฒนางานด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา พร้อมให้ความร่วมมือและสนับสนุนกองทัพอากาศในการปฏิบัติ ภารกิจทั้งในภาวะปกติและภาวะสงคราม ดังนั้นกองทัพอากาศจึงต้องระดมทรัพยากร โดยใช้กำลังพล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และยุทธโศปกรณ์ รวมทั้งงบประมาณที่มีอยู่ ดำเนินการทั้งปวง ตามขีดความสามารถ แต่เนื่องจากงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ ยังไม่มีการกำหนด แนวคิด หลักนิยม และแผนดำเนินการที่ต้องใช้เป็นกลยุทธ์ในการปฏิบัติให้เป็นในทางเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติระหว่างทหารอากาศและพลเรือน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น จึงได้ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเต็มขีดความสามารถต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพ และข้อจำกัดในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนทหารอากาศ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพอากาศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. วิจัยเฉพาะกระบวนการและรูปแบบในการกำหนดแผนงานด้านกิจการพลเรือน
2. ในส่วนของการปรับปรุงบทบาทและโครงสร้างของหน่วยรับผิดชอบหลักจะเป็นเพียงการเสนอแนวคิดหรือหลักการกว้าง ๆ โดยไม่พิจารณาลึกในรายละเอียดของผังการจัดหน่วย
3. วิจัยเฉพาะภารกิจทางการทหารที่เปิดเผยได้เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ รูปแบบ และลักษณะของนโยบายการปฏิบัติการระหว่างทหารกับพลเรือน โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ความชัดเจน ความเฉพาะเจาะจง ความสามารถในการแปลงไปสู่แผนการปฏิบัติ ความเหมาะสมของเนื้อหา กับกรอบเวลา รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้แนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทาง

ปฏิบัติของงานกิจการพลเรือนที่เหมาะสมกับห้วงเวลา มีความชัดเจน และแปลงไปสู่แผนการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและปฏิบัติได้จริง

ผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านกิจการพลเรือนของ กองทัพอากาศ โดยปรับปรุงโครงสร้างกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ซึ่งมีลักษณะงานที่แตกต่างจากกรมฝ่ายอำนวยการอื่นของกองทัพอากาศ โดยแบ่งตามลักษณะงานได้ ดังนี้

1. ส่วนงานอำนวยการด้านกิจการพลเรือน ให้มีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ โดยจัดทำแผนงาน ควบคุมและกำกับดูแล ให้มีความพร้อมทั้งในยามสงบและยามสงครามจัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์

2. ส่วนงานกิจการพลเรือน ดำเนินการด้านกิจการพลเรือน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การปฏิบัติกรด้านพลเรือน การปฏิบัติกรจิตวิทยา งานด้านมวลชนและเสริมสร้างอุดมการณ์ การพัฒนาชุมชน และงานสนับสนุนการพัฒนาประเทศรวมถึงงานด้านการผลิตสื่อ

3. ส่วนงานเตรียมการ การป้องกัน การบรรเทา ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน ดำเนินการด้านบรรเทาสาธารณภัยทั้งปวง การสนับสนุนการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามนโยบายรัฐบาล การฝึกร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงงานกิจการอาเซียนด้านกิจการพลเรือน

4. การพัฒนาบุคลากร เนื่องด้วยงานด้านกิจการพลเรือน มีความหลากหลายและมีข้อจำกัดในเรื่อง ห้วงเวลา และแผนงานในการปฏิบัติ จึงควรใช้แนวทางตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือให้พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ การประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน และที่สำคัญคือ การบรรจุบุคลากรควรบรรจุให้สอดคล้องกับ ปริมาณงาน ตั้งแต่ระดับการบังคับบัญชาจนถึงผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ ควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ขวัญ กำลังใจ ให้กับผู้ปฏิบัติ

5. การพัฒนาระบบงานด้านกิจการพลเรือน โดยเริ่มจากการเสนอแนะนโยบาย การวางแผนงานการปรับแผนตามนโยบาย การสั่งการตามสายงานให้ตรงกับภารกิจ การพิจารณาห้วงเวลาการปฏิบัติงาน แผนงานงบประมาณ การประสานงานกับหน่วยอื่น และควรมีการเก็บข้อมูลในการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางปรับปรุงพัฒนางานต่อไป และ ควรมีการลดขั้นตอนในสายงาน การอนุมัติการดำเนินการ การเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วมากขึ้น

6. สร้างความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์เรื่องความสำคัญหรือความจำเป็นในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนให้กับส่วนราชการ ข้าราชการทุกระดับ ในกองทัพอากาศ รวมทั้งประสานความร่วมมือภายนอก กำหนดรูปแบบ วิธีการและดำเนินการประสานความร่วมมือ ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี กับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะ

1. พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การปฏิบัติงานด้านพลเรือนโดยขยายหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติในระดับฝ่ายอำนวยการ เพื่อให้สามารถรองรับนโยบายรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการจัดระบบงานในสภาพปัจจุบันให้เป็นที่กองทัพอากาศกำหนด มีความชัดเจนของแผนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นอกเหนือจากแผนงานปกติ
3. กองทัพอากาศควรประชาสัมพันธ์เรื่องความสำคัญหรือความจำเป็นในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนให้กับส่วนราชการ ข้าราชการทุกระดับในกองทัพอากาศเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับพลเรือน